

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΤΕΥΧΟΣ 75

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1914

“ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ,,

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΡΛΗΡΩΤΕΑΙ

Διὰ τὸ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ	Δραχμὰς	12.—
Διὰ τὴν ΑΜΕΡΙΚΗΝ	Δολλάρια	3.—
Διὰ τὴν ΑΙΓΥΠΤΟΝ καὶ ΑΙΓΥΠΤΙΑΝ	Λίρα Ἀγγλίας	1)2
Διὰ τὴν ΚΥΠΡΟΝ	Σελίνια	10.—
Διὰ τὴν ΕΥΡΩΠΗΝ	Φρ. χρ.	12.—
* Ἐκδόσεις ἐκλεκτῆ γενικῶς	Φρ. χρ. ἢ Δραχ.	25.—

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΟΓΡΑΦΟΥ

ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 83. — ΑΘΗΝΑΣ

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: “ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ,, — ΑΘΗΝΑΣ

Πᾶν χειρόγραφον δημοσιευόμενον ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφεται

Πᾶν σύγγραμμα ἀποστελλόμενον εἰς τὰ γραφεῖά μας ἀναγγέλλεται

Αἱ ἐγγράφαι ἄρχονται ἀπὸ 1ης ἐκάστου μηνός. — Τὸ τεῦχος δρ. 1

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τί ἔκαμεν ἡ Ἑλληνίς εἰς τὰ 1913: Εὐγενίας Ζωγράφου. — Βιομηχανικαὶ Μάστιγες: Θεοδόφρου Βελλιανίτη. — Διαπρεπεῖς Ἑλληνίδες κατὰ τὴν 19ῶν αἰῶνα. (Μαρία Ράδου): Σπυρ. Δε-Βιάζη. — Ὁ Μάρκος Κοῦλος (Διήγημα) Δ. Ρ. — Ὀλίγες γραμμὲς γιὰ τὴν Ρωσικὴν λογοτεχνίαν: Ἄννας Σταματελλάτου. — Ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου: Salomon Reinach (μετάφρασις) Θ. Σ. Λάσκαρι. — Ἡ Ἀλβανικὴ Φυλὴ—Τὰ Δῶρα τῆς Πρωτοχρονιάς ἀπὸ τοῦς αἰῶνας. — Ἐπὶ τῆς Σιγῆς τῶν Λαῶν: Μστ.—Ἰανουάριος 1914. Ὁ Ραμπιτρανὰν-Ταγέρ. Α. Σ.—Ὁ Χορὸς Ταγχο—Κοσμικὴ Κίνησις—Ὁραῖαι Τέχναι: Μουσικὴ Κίνησις—Διαλέξεις—Θεατρικὴ Κίνησις—Ἀπὸ τὴν Ζωὴν τοῦ Μηνός—Στήλη διὰ τὰς Κυρίας: Ὑγιεινὴ τῆς Ὁραιότητος—Ἀπὸ τὰ Περισογὰ τῆς Ζωῆς—Λουῖζα Φίστερ—Ὀλιγόστιχα.

Ὁ Κόσμος: Τὰ Μετάλλια τῶν Πολέμων—Ἑλληνες Καλλιτέχναι—Ἡ Ἀγορὰ τοῦ Ζαπτείου—Ἡ προσφώνησις τοῦ κ. Δασκαλάκη—Ἡ Σηροτροφικὴ Ἐκθεσις—Τὸ Ὁδεῖόν μας.

Εἰκόνες: Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ αἱ δύο θυγατέρες Του—Τὰ Κάλλανθα ἐν Ἰταλίᾳ—Ὁ στρατηγὸς Ἴτζετ Πασσᾶς—Ἀγορὰ δάφνων ἀπὸ τὰ ὑπαίθρια πρατήρια τῆς οδοῦ Αἰόλου—Ὁ Ρισπὲν βλέπων τὸ Ταγχο χορευόμενον ἀπὸ ἑνα ἀνδοεικελλόν—Ὁ Διαδόχος τῆς Ἑλλάδος ἐν Βερολίῳ—Ὁ κ. Ρήβς—Ὁ Μητροπολίτης Καστορίας ἐν μέσω τῶν κορυφαίων Δερβισσῶν τοῦ μεγάλου Τεκῆ Φράσαρης—Φορέματα ὑποδοχῆς.

EUGÉNIE ZOGRAPHOS

LA REVUE

HELLENIQUE

6ME ANNEE, N^O 75
ATHÈNES, JANVIER 1914

REVUE MENSUELLE
ILLUSTRÉE

PRIX DU NUMÉRO: 1 FRANC

ΙΩΑΝ. Γ. ΚΡΑΝΙΩΤΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ

ΟΜΗΡΟΥ 5Α (Ἐναντι Βουλῆς)

ΑΘΗΝΑΙ

Πᾶσα ἐργασία ἐκτελεῖται δι' ἠλεκτρικῶν ἐργαλείων τελείως ἀνωδύνως καὶ κατὰ τὰς νεωτάτας μεθόδους τῆς ὀδοντοιατρικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης.

JEAN G. CRANIOTIS

CHIRURGIEN-DENDISTE

RUE OMERE 5A (vis-a-vis du Parlement)

ATHÈNES

Toutes les interventions se font avec une instrumentation électrique sans aucune douleur et d'après les toutes nouvelles méthodes de la spacialité.

VISITEZ

LA PARFUMERIE

S. BACHARIA

31-RUE DE STADE-31

GRANDE COLLECTION DE TOUS
LES NOUVEAUX PARFUMS

Ἀφίχθησαν ὅλα τὰ νεώτερα ἀρώματα τῶν οἴκων D'Orlery, Coty, Gabilla, Houbihant, Querlain, Leutheric κ.λ.π.

Συνιστᾶται ἰδιαίτερος τὸ νέον ἄρωμα
CASTALIA VIVILLI

N. ΓΚΑΤ

ΕΜΠΟΡΟΠΡΑΠΤΗΣ

ΟΔΟΣ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΛΩ ΑΡΙΘ. 10

Τὸ ραφεῖον τοῦτο χαρακτηρίζεται ἄκρα προσοχῆ καὶ ἀπαράμιλλος κομψότης, ἐξ οὗ καὶ ἡ καλλιτέρα πελατεία τῶν Ἀθηνῶν, τιμὰ λογικὰ, προθυμία καὶ πολλὴ εὐσυνειδησία ἐξ οὗ καὶ ἡ κατάκτησις ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων τῶν Ἀθηνῶν.

Μία δοκιμὴ ἀρκεῖ

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

ΔΙΑΔΟΧΟΣ: Α. Γ. ΠΑΛΛΗΣ

Τὸ ἀρχαιότερον τῶν ἐν Ἑλλάδι Χαρτοπωλείων
Ἰδρυθὲν τῷ 1870

Μεγάλαι ἀποθήκαι χάρτου Ἐφημερίδων, συγγραμμάτων, περιοδικῶν καὶ πάσης ποιότητος.

Μεγάλαι ἀποθήκαι εἰδῶν γραφικῆς ὕλης πάσης προελεύσεως.

Ἀτμοκίνητα Ἐργοστάσια Καταστήρων, Φακέλων καὶ φωτογραφικῶν χαρτονίων.

Μόνον ἐκδίδεται ἐν Ἑλλάδι Ἐπιστολικῶν δελταρίων.

Δεκταὶ παραγγελία ἐκτελοῦμενα τάχιστα. Ἐξεδόθησαν πλέον τῶν 500 εἰδῶν μέχρι τοῦδε.

Ἀτμοκίνητον Τυπογραφεῖον μὲ 10 πιεστήρια διὰ μικρὰς ἐπιμεμελημένας ἐργασίας (Travaux de reville) ὡς καὶ διὰ μεγάλας καλλιτεχνικὰς τοιαύτας.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΙΔΗ: Μεγάλη παρακαταθήκη φωτογραφικῶν πλακῶν καὶ χάρτου διαφόρων προελεύσεων. Μόνον ἀντιπρόσωποι τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν Imperial Dry Plate Co Ltd.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΙΓΓΛΕΣΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ

3-ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ-3

Διὰ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ στόματος καὶ τῶν ὀδόντων σῶζετε οὐ μόνον τοὺς ὀδόντας σας, ἀλλὰ προλαμβάνετε ἀπειλοῦς νόσους τοῦ στόματος, τῶν ὀδόντων, τῶν ὄτων, τοῦ φάρυγγος, τοῦ λάρυγγος, τῶν βρόγχων, τῶν πνευμόνων, ὅς καὶ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, πολλὰκις δὲ σῶζετε τὴν ζωὴν σας αὐτήν.

Συνιστῶμεν ἐνθέρμως τὸν διακεκομμένον ἐπιστήμονα ὀδοντοίατρον κ. ΙΓΓΛΕΣΗΝ τοῦ ὁποῖου αἱ τρεῖς σκευασαὶ **Ἑλεξίρεα**, **Ὄδοντόκοις** καὶ **Ἀδαμαντίνη**, εἶνε μοναδικαὶ εἰς τὸ εἶδος τῶν.

Διὰ τοῦ **Ἑλεξίρεου** παύει ἡ **Ὄδονταλγία** καὶ ἡ **νευραλγία**. Εἶνε σκευασία ἀλάνθαστος καὶ ἀποτελεσματικὴ.

Πολεῖται παρὰ τῷ ἰδίῳ ἀντὶ 2 δρ. τὸ φιαλίδιον

3 — Κο ρ α ἦ — 3

DEMETRIUS SKIADAS

EGYPTE, LE CAIRE, - RUE RUYE No 5

Fournisseur de L'armée d'Occupation
Maison Fondée en 1870.

Grande Fabrique, Distillerie de Liqueurs
Grande Depot de Vins

IMPORTATION-EXPORTATION

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

Δελτίον κινήσεως Σταφιδοκάριου από 10 Αυγούστου 1913 έως 10 Ιανουαρίου 1914

ΕΞΑΓΩΓΗ

Έτη	Λίτραι Ένευκαί
1913 14	174.375.604
1912 13	192.764.428
1911 12	194.015.748

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Παρακρατήσεως

Έτη	Ποσόν δελτίων	Συμψηφισμός	Υπόλ.	
1913 14	Έκδοθέντα και παρελθ. χρήσεως	70.924.300	61.491.600	9.432.700
1912 13	» » » »	79.885.300	68.331.500	11.553.800
1911 12	» » » »	89.238.000	68.885.500	20.352.500

Προκαταβολών επ' ενεχύρω

Έτη	Είδαγωγή	Έξαγωγή	Υπόλοιπον
1913 14	21.163.333	1.371.982	19.791.351
1912 13	15.130.240	3.303.057	11.827.183
1911 12	16.149.513	4.389.132	11.760.381

ΣΗΜ. Έκτός των λίτρων 174,375,604 της εξαγωγής παρέμειναν και ανεκαθάριστοι διασαρπίσεις παρά τῷ Τελωνείῳ Πατρῶν τὴν 10 Ιανουαρίου ε. ε. Α. Έν. 2.120.323 μικτοῦ βάρους.

(*Εκ τοῦ Γραφείου)

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

Φ.ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

ΟΔΟΣ Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΑΡ. 4 (Ομόνοια)

Αποκλειστική πώλησις και αντιπροσωπεία της πεφημισμένης μελάνης Blue Blak μάρκας Reineh. Tetzler (Ρένη Τέτσερ) ήτις δέν πύρνται επί τῶν πενῶν οὔτε δευδόμεναι αὐτάς. Έχει εισαχθῆ εἰς τὰ πλείστα ἰδιωτικά και δημόσια Έθρωπαϊκά γραφεῖα πωλουμένη 55 ο)ο εἰθνηνότερον τῶν ἄλλων Έθρωπαϊκῶν μελανῶν.

TIMES SQUARE C° OF NEW-YORK

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

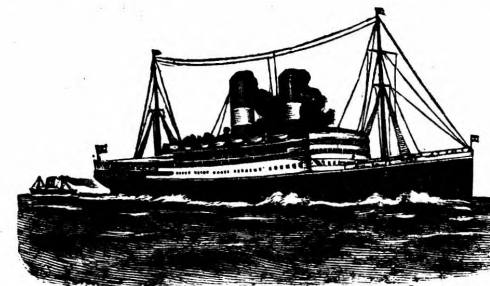
ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΠΟΤΑΣΗ 1 Α, GARAGE ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 26Α

Αυτοκίνητα πολυτελείας, φορτηγά (camions),
Βενζίνη, Έλαια, Έλαστικά κτλ.
Το άνω Carage αναλαμβάνει οιαδήποτε επίσκεψιν,
ένοικιάζει δὲ και μεμονωμένα διαμερίσματα πρὸς τοποθέτησιν αυτοκινήτων.

ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΕΥΚΟΛΙΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΑΥΣΤΡΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΑ

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Τακτικά κατ' εἰθεῖαν ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Βόρειον και Νότιον Ἀμερικὴν και Καναδά διὰ τῶν νεοτεύκτων και πολυτελεστάτων ὑπερωκεανείων ατμοπλοίων της, με διπλοῦς ἑλικας και ασύρματον τηλεγράφων.

Δι' εἰσιτήρια Α', Β' και Γ' θέσεως, ὡς και διὰ φορτίον και πλείονας πληροφορίας, ἀποτανθήτωσαν οἱ βουλόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐταιρίας.

Έν Πάτρας. — Γ, Μόρφου και Υἱὸς-Κρῶββ και Στίβενς. — Ὅδδς Ἀγίου Ἀνδρέου

Έν Πειραιεῖ. — » » » » » — Πλατεία Καραϊσκάκη

Έν Ἀθῆναις. — » » » » » — Ὅδδς Σταδίου κατωθι Ἀρσακείου και εἰς τοὺς κατὰ τόπους Πράκτοράς της.

ΚΟΛΩΝΙΑ Κ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 67 ΑΘΗΝΑΙ-ΑΡ. ΤΗΛ. 416

Βραβενθείσα εἰς ὄλας τὰς μεγάλας ἐκθέσεις διὰ 15 πρώτων βραβείων. Ἡ μόνη ἱατρικὴ κολώνια διὰ μασὰς και λουτρά.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Διὰ τοὺς ἰδιοκτητὰς οἰκιῶν καὶ οἰκοπέδων ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὁδῶν

Ἀπαγορευθεὶς τῆς ἀνεγέρσεως οἰκοδομῶν ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὁδῶν συνεπεία γενικοῦ μέτρου τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀπορρέοντος ἐκ τοῦ νόμου καὶ προκειμένου νὰ προκληθῇ ἡ ἀπαιτούμενη ἀπόφασις τοῦ Δημ. Συμβουλίου περὶ τῆς κατὰ τὸ δυνατόν ἐκ τῶν ὑστερῶν ἐγκρίσεως τῶν ὁδῶν τούτων, ἵνα καταστῇ ἐφικτὴ ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν παρ' αὐτὰς ἀσκαπῶν ἐπὶ οἰκοπέδων, παρακαλοῦνται οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐνδιαφερόμενοι, ὅπως δι' ἀναφορῶν τιν ἑκάστου ὑποδείξωσι τὰς τοιαύτας ὁδοὺς, συνυποβάλλοντες ἅμα καὶ διάγραμμα ἐσχετισμένον μὲ τὸ ἐγκεκριμένον σχέδιον πόλεως, καθ' ὅσον ἄλλως δὲν εἶνε δυνατόν ἡ Δημ. Ἀρχὴ νὰ ἐξακριβώσῃ οἰκοθεν οὔτε τὴν ὑπαρξίν τῶν τοιούτων ὁδῶν οὔτε τὰς κεκανονισμένας διαστάσεις των, στοιχεῖα ἀναγκαῖα, ὧν δέον νὰ εἶνε ἐν πλήρει γνώσει, ἵνα προκαλέσῃ τὴν θεράπειαν τοῦ πράγματος.

(Ἐκ τοῦ Δημαρχείου Ἀθηνῶν)

ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Ἀριθμὸς τηλεφώνου 464

ΜΑΣΣΑΖ—ΧΕΙΡΟΚΟΜΙΑ—ΚΟΜΜΩΣΙΣ

Διάφοροι Θεραπείαι πρὸς ἀφαίρεσιν ρυτίδων, πιτσιλάδων κτλ. ἐπὶ τῇ βάσει ἐπιστημονικῶν παραγγελημάτων καὶ ἐπιμελημένης θεραπευτικῆς.

Ζητεῖτε ἀπὸ τὸ

Ἰνστιτούτον

Ἄλλα τὰ καλλυντικὰ εἶδη τῶν κυριῶν :

Κρέμες, Ποῦδρες, Ἀρώματα.

Διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἢ τὴν διατήρησιν δροσεροῦ προσώπου καὶ ἀπαλῆς ἐπιδερμίδος. Τὸ Ἰνστιτούτον ἔχει τὸ ρεκόρ τῆς ἐπιτυχίας.

Καλαισθησία ἀπαράμιλλος καὶ ἀσύγκριτος διὰ τὰς κομμώσεις τῶν κυριῶν

7—ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ—7

Κάτωθι Ἐπιμελητοῦ Δικαιοδότης

Πρὸς τοὺς κ. κ. Ὑδρολόγητας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν

Ἐκτελούμενων κατ' αὐτὰς εἰς τινὰ σημεῖα τοῦ Ἀδριατικοῦ ὑδραγωγείου ἐργασιῶν καθαρισμοῦ καὶ ἐπισκευῆς αὐτοῦ, παρακαλοῦνται οἱ κ.κ. ὑδρολόγηται οἱ τε ἐκ τῶν Δεξαμενῶν Λυκαβητοῦ καὶ οἱ ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου ἀρδευόμενοι ὅπως ἐφιστώσι τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ ὕδατος, καθόσον, λόγῳ τῶν ἐργασιῶν, ἡ ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου παροχὴ εἶνε μικροτέρα διαρκείας, ἐξ ἧς θὰ προκύψῃ καὶ μικρὰ ἀνωμαλία καὶ ὡς πρὸς τὰς ὥρας τῆς διανομῆς.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Ὑδραυλικοῦ Τμήματος)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Ἐμπόρους Ἀθηνῶν

Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ἕπως διὰ τὰ ἐκάστοτε παραλαμβανόμενα ἐμπορεύματα ἰδίως ἐκ τοῦ τελωνεῖου Πειραιῶς ζητήτε καὶ τὰ διπλότυπα πληρωμῆς τοῦ δημοτικοῦ φόρου, καθόσον κατὰ τὴν ἐνεργουμένην ἐξέλεξιν τινὲς τῶν κ. κ. Ἐμπόρων φέρονται ὀφείλοντες δημοτικούς φόρους ἐνὸν πράγματι ἐπλήρωσαν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἀναλαμβάνοντας τὸν ἐκτελωνισμόν τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

Ὁ δῆμαρχος Ἀθηναίων
Σ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1914

ΤΕΥΧΟΣ 75

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ "ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,"

Ἐν Ρωσσίᾳ (Ὁδησός) ἡ Δις Ἀγγελικὴ Κοκινάκη. Rue Gretslihesaja No 30. Ἐν Λονδίῳ Δις Ὀλγα Παπαδάκη, (61 Heroford, Road Bayswater, W). — Ἐν Μάντσεστερ ὁ κ. Βασίλειος Κωνσταντινίδης. — Ἐν Kafr-Zayat τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Παναγιώτης Ἰακώβος. — Ἐν Ζακχίᾳ τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Ζήνων Στρατής, πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου. — Ἐν Facous τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Νέστωρ Παπᾶς. — Ἐν Μανσούρα τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Περικλῆς Κωνσταντόπουλος. — Ἐν Simbellawein τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Μιχαὴλ Μπαμίας, ἱατρός. — Ἐν Benha τῆς Αἰγύπτου ὁ κ. Κωνσταντ. Δάνιας. — Ἐν Πόρτ-Σαῖτ ἡ Δις Ἀγγελικὴ Γεωργιάδου, Διευθύντρια τοῦ Παρθενωναγείου. — Ἐν Ἀμμοχώστῳ ἡ Δις Ἑλένη Χατζηπέτου, Διευθύντρια τοῦ Παρθενωναγείου. — Ἐν Λευκωσίᾳ ἡ Δις Ἑλένη Χρήστου, Διευθύντρια τοῦ Παρθενωναγείου. — Ἐν Λάοναξ ἡ Κα Ἑλένη Πούρτζη. — Ἐν Λεμεσῶ ὁ κ. Εὐγένιος Ζήνων, Βουλευτὴς-Δικηγόρος. — Ἐν Πάφῳ ὁ κ. Σπυρίδων Μαυρομάτης, Δικηγόρος. — Ἐν Ἱερουσαλὴμ ὁ κ. Ματθίας Παυλίδης. — Ἐν Μυτιλήνῃ ὁ κ. Ροδόλφος Γ. Ράλλης. — Ἐν Κερκύρᾳ ἡ Δις Ἀγγελικὴ Νικοκύβουρα.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ αἱ δύο θυγατέρες Του

ΤΙ ΕΚΑΜΕΝ Η ΕΛΛΗΝΙΣ ΕΙΣ ΤΟ 1913

Ἡ Ἑλληνίς κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐδειξε τὰ μεγαλειότερα σημεῖα τῆς δράσεώς της. Μία πρόχειρος στατιστικὴ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Νέου ἔτους θὰ εἴνε τὸ κάτοπτρον τὸ ἀσθενές, τὸ ὁποῖον θὰ φανερώσῃ ὅμως πῶς εἰργάσθη, πῶς ἔδρασεν ἴσως καὶ πῶς ἐζήτην ἡ Ἑλληνίς κατὰ τοὺς δώδεκα μῆνας τοῦ 1913.

Ἡ μεγαλειότερῃ ἐνεργητικότητι παρετηρήθη βεβαίως εἰς τὰς ἀγρότητας γυναικας. Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ πολέμου αἱ χωρικαὶ γυναῖκες ἐξέτελεσαν μόναι τῶν σχεδὸν ὅλας τὰς γεωργικὰς ἐργασίας ἀπὸ τὸ πότισμα ἕως τὸ σκάψιμον καὶ σπάρσιμον, καὶ εἰς πολλὰ μέρη ἡ παραγωγή ἀπέδειξεν ὅτι κατ' οὐδὲν ἠλαττώθη ἡ καλλιέργεια μετὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀνδρικών χειρῶν.

Ἡ δράσις τῶν Ἑλληνίδων εἰς τὰ νοσοκομεῖα ὑπῆρξε πραγματικῶς ἐνεργητικὴ καὶ μεγάλη. Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Ἑλληνίδων ἐτέθησαν αἱ δύο Βασίλισσαι καὶ αἱ Πριγκίπισσαι τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν θὰ ὀμιλήσω διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολέμου οὔτε διὰ τοὺς τραυματίας τῶν πρώτων μαχῶν, οὔτε διὰ τὴν ζάλην τῶν πρώτων ἐνθουσιασμῶν. Ὀμιλῶ διὰ τὸ 1913. Ἡ δράσις τῶν Βασιλισσῶν καὶ τῶν Πριγκίπισσῶν εἶχε πλέον εἰτέλθει εἰς τὸν κανονικὸν δρόμον τῆς. Ἡ ἴδρισις τῶν νοσοκομείων, ἡ περιποίησις τῶν τραυματιῶν, ἡ διατήρησις τῶν περισσοτέρων ἐξ αὐτῶν ἀνήκει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὰς Βασίλισσας καὶ τὰς συζύγους τῶν Βασιλοπαίδων αἱ ὁποῖαι μετ' ἐπιτελεῖον ἐκλεκτῶν κυριῶν εἰργάσθησαν, ἐκοπίασαν, ἐθεράπευσαν, ἀνεκούφισαν τοὺς Ἑλληνας στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι εἶχον τὴν τιμὴν τραυματιζόμενοι νὰ καταστήσουν μεγάλην τὴν πατρίδα τῶν.

Καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ πατριωτικοῦ αὐτοῦ καθήκοντος ἐξακολουθεῖ. Κατὰ Ἰανουάριον ἡ Πριγκίπισσα Ἑλένη συνεχίζουσα τὸ εὐεργετικὸν ἔργον της ἀναχωρεῖ εἰς Ἡπειρον ὅπως ἰδρύσῃ νοσοκομεῖον εἰς Πιρρεῖαν καὶ Φιλιπιάδα.

Τὴν Πριγκίπισσαν Ἑλένην ἀκολουθοῦν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν αἱ Πριγκίπισσαι Μαρία καὶ Ἀλίκη.

Τὸ πλωτὸν νοσοκομεῖον ἡ Ἀλβανία δὲν παύει νὰ μεταφέρῃ τοὺς τραυματίας. Τοὺς συνοδεύει πάντοτε ἡ Πριγκίπισσα Μαρία.

Πρωτοβουλία τῆς κυρίας Ἑλένης Γρίβα καθηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ διακεκριμένων κυριῶν, πρὸς παροχὴν θερμῶν ἐσωρροῦχων εἰς τοὺς πάσχοντες τραυματίας.

Τὴν γενναϊότεραν ὑποστήριξιν εἰς τὸ ἔργον τῆς κυρίας Γρίβα παρέσχεν ἡ Βασίλισσα Σοφία καὶ ἡ Πριγκί-

πισσα Ἀλίκη, αἱ ὁποῖαι ἀπέστειλαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀπὸ 10 χιλ. δραχμῶν.

Εἰς τὴν Κέρκυραν, αἱ κυριαὶ τῆς πόλεως ταύτης δέχονται κατὰ χιλιάδας τοὺς πρόσφυγας καὶ περιθάλλουν τοὺς γυμνοὺς, καὶ περιποιοῦνται μετ' ἀδελφικῆν ἀρωγῆς τὸς τραυματίας.

Αἱ κυριαὶ τῆς Κρήτης δὲν ὑστέρησαν εἰς πατριωτικὸν ζῆλον.

Ἡ Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τῶν Κυριῶν ἐδρεύουσα εἰς τὰ Χανιά παρέσχε θερμαντικὰ εἶδη εἰς τοὺς ἀγωνιζομένους στρατιώτας μας.

Ἐπίσης εἰς τὸ Ἑλληνικώτατον Πόρτ-Σάιτ αἱ κυριαὶ ἔδρασαν πολὺ πατριωτικῶς. Μεγάλα ποσὰ συνέλεξαν ἀπὸ σχηματισθεῖσαν ἐπιτροπὴν ἐκ κυριῶν, ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν τοῦ πολέμου. Ἀκόμη καὶ προσωπικὴν ἐργασίαν προσέφερον αἱ Ἑλληνίδες τοῦ Πόρτ-Σάιτ καὶ ὁ μέγας κατάλογος τῶν προσφορῶν ὁ ὁποῖος ἠνοίχθη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Παιδοφρονεῖον, δὲν ἤρρησε νὰ πληρωθῇ ἀπὸ μεγάλα καὶ γενναῖα ποσὰ.

Ἐπίσης γενναῖα ἀρωγὴ ἤλθε καὶ ἀπὸ τὰς κυρίας τῆς Μυτιλήνης.

Δύο ἥρωίδες γυναῖκες αἱ ὁποῖαι ἐπολέμησαν γενναῖα ἦσαν Σουλιώτιδες καὶ ὀνομάζοντο Μαρία Κωτσανίτσινα καὶ Εὐθυμία Γιάννην. Ἐπίσης καὶ ἡ κυρία Ἀσπασία Ράλλη, τὸ γένος Μαυρομιχάλη παρηκολούθησε τὰς μάχας τῶν Γαριβαλδινῶν.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον ἐκυριάρχησεν ἡ πολεμικὴ ἐκθεσις τῆς Κας Φλωρᾶ Καραβία, εἰς τὴν αἰθουσαν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων. Διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐκείνης ἡ κ. Φλωρᾶ ἐδημιούργησε δι' ἑαυτὴν ἕνα γεγονός, τὸ ὁποῖον ἀμειβάλλω ἂν ἔχουν ἕως τώρα νὰ τὸ ἐπιδειξοῦν πολλοὶ καλλιτέχναι μας.

Κατὰ τὸ θριαμβευτικὸν ταξεῖδι τοῦ Διαδόχου εἰς τὴν Ἡπειρον γυναῖκες ἐπρωτοστάτησαν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς πατριωτικῆς ἐκρήξεως, γυναῖκες ἔδωκαν τὸν τόνον τῶν πανηγυρικῶν σκιρτημάτων τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, γυναῖκες τὸν ἐστεφάνωσαν, καὶ γυναῖκες τὸν προσεφώνησαν κατὰ τὴν περιουσίαν του. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ γυναικεῖοι ἐνθουσιασμοὶ κατέληξαν εἰς τὸν ἱερὸν λόγον τῆς Κορυθαῆς ἥτις τὸν ἐπιδεικνύει σήμερον ὡς τὸ μεγαλύτερον γνωρίσμα τῆς ἀτρομήτου Ἑλληνικῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία γνωρίζει ποτε πρέπει νὰ φανῇ μεγάλη.

Ἡ Βασίλισσα Ὀλγα δίδει τὴν ιδέαν μαζῇ μετὰ τὴν πρώτην γενναίαν εἰσφορὰν διὰ τὸ ταμεῖον τῶν ἀπομάχων.

Τὰ μέλη τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Γυναικεῖου Συνδέσμου συνελθόντες εἰς ἑκτακτον συνεδρίαν τὴν 1 Ἰουλίου ἀπέστειλαν πρὸς τὰς γυναικας τοῦ πολιτισμένου κόσμου ψήφισμα διαμαρτυρίας διὰ τὰς βουλγαρικὰς θηριωδίας.

Ἡ δεσποινὶς Λαμπιρῆ κατὰ Αὐγουστον ἔδωκε τὴν ὑπερέττα τῆς τῆς «Ἀποκρητικῆς Ὀνειρο». Ἡ δεσποινὶς Λαμπιρῆ εἶνε ἡ πρώτη Ἑλληνὶς μουσουργός, τῆς ὁποίας ἡ ὑπερέττα ἐπαίχθη καὶ ἐσημείωσε τὴν ἐπιτυχίαν. Ἡ δεσποινὶς Λαμπιρῆ ἀκόμη εἶνε ἡ πρώτη γυναῖκα εἰς τὸν κόσμον ἡ ὁποία ἐγράψε μουσικοθεατρικὸν ἔργον.

Ἡ δεσποινὶς Λήδα Βυλαμπίου ἐγένετο πτυχιούχος τοῦ Ὄρειου τῆς Βιέννης καὶ ἀριστοῦχος μαθήτρια τοῦ μεγαλύτερου τῶν συγχρόνων κλειδοκυμβαλιστῶν.

Ἡ δεσποινὶς Παναζοπούλου ἐτιμήθη μετὰ τὸ Οἰκονομικὸν βραβεῖον τῆς ἐν Τεργεστῇ κοινότητος.

Αἱ ἐργατίδες τῶν Ἀθηνῶν ἱδρύσαν ἀλληλοβοηθητικὸν Σύνδεσμον Ἐργατριῶν, μετὰ τὸν σκοπὸν τῆς ἀμοιβαίας ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν. Κατὰ τὰ ἐγκαινία τοῦ Συνδέσμου ὀμίλησεν ἡ Πρόεδρος, ἡ Γραμματεὺς καὶ ἡ Ταμία.

Ἐπίσης εἰς τὴν Ἐταιρείαν τῶν Διαλέξεων, ὀμίλησαν δύο Ἑλληνίδες Κυριαὶ. Ἡ κ. Εἰρήνη Δημητράκοπούλου καὶ ἡ κ. Ἄννα Μελλῆ.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΛΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΜΑΣΤΙΓΕΣ

Ὁ μελετῶν μετ' ἐπιστασίας τὸ ἑλληνικὸν δασμολογικὸν θλίβερά ἀναγκάζεται νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα καὶ νὰ ἐξηγήσῃ πολλὰ κοινωνικὰ φαινόμενα τὰ ὁποῖα προβάλλονται ὡς δύσλυτα προβλήματα. Ἡ φορολογία τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων παρ' ἡμῖν εἶνε λίαν δυσανάλογος. Ὑπάρχουσι εἶδη φορολογούμενα πρὸς 315 ο/ο καὶ ἄλλα πρὸς 6 ο/ο μόνον. Ὑπάρχουσι ἔτερα ἀντικείμενα τὰ ὁποῖα λόγου τῶν ὑφισταμένων μετ' ἄλλων κρατῶν συμβάσεων μένουσι ἐντελῶς ἀφορολόγητα. Ἐνικῶς ὅμως καὶ εἰς ὅλας τὰς κλάσεις τῶν εἰσαγομένων ἀντικειμένων παρατηρεῖται μεγάλη προστατευτικὴ πρόνοια τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας καὶ τὰς φορολογίας ταμειωτικῆς, κατανατῶσι δὲ σχεδὸν ἀπαγορευτικοὶ οἱ δασμοὶ καὶ περιορίζουσι εἰς τὸ ἔπακρον τὴν κατανάλωσιν πλείστων εἰδῶν τῆς ξένης βιομηχανίας.

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι οἱ πλείστοι τῶν δασμῶν τούτων ἐπιβάλλονται ὡς εἶδη τῆς πρώτης ἀνάγκης, καὶ τοῦτο ἐγένετο ὅπως προστατευθῶσιν αἱ ἐγχώριαι βιομηχανία καὶ βιοτεχνία. Ἀγνωστον ἐντελῶς τυγχάνει ἂν οἱ ὑπέρματροι οὗτοι δασμοὶ ἐτέθησαν κατὰ τὴν σοβαρᾶ μελέτης τῶν ὄρων ὑπ' οὓς ὑφίστανται αἱ βιομηχανία ἄς προστατεύουσιν ἢ ἀμελετήτως καὶ πρὸς ἐξυπηρετήσιν ἀπλῶς συμπεριόντων ὀρισμένων ἀτόμων προσκλήθησαν οἱ δασμοὶ οὗτοι. Δυστυχῶς δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν τοιαύτης φύσεως μελέτην ἐπίσημον, ἵνα ἴδωμεν κατὰ πόσον ἢ παρασχεθεῖσα ὑπὸ τοῦ δημοσίου προστασία συνέτελεσεν εἰς τὴν προκοπὴν τῆς ἐθνικῆς λεγομένης βιομηχανίας, δι' ἣν τὸ

Αἱ συναυλίαι αἱ δοθεῖσαι τὸν τελευταῖον αὐτὸν μῆνα, καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἐδείξαν τὰ καλλιτεχνικὰ των χαρίσματα κυριαὶ, ὑπῆρξαν συναυλίαι τέλειαι. Ἡ Καλογεροπούλου, ἡ Φωκᾶ, ἡ Καμπανάκη, ἡ Τζέρου, μᾶς ἔδωκαν δείγματα τέχνης μεγάλης, καὶ ἐνέπνευσαν τὴν πεποιθήσιν ἐπὶ τὸ καλλιτεχνικὸν παρὸν τῆς Ἑλληνίδος γυναικός.

Ἡ Βασίλισσα Σοφία προσφέρει πεντακοσίας χιλιάδας ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῆς Περιθάλψεως τῶν Ἀπομάχων.

Ἡ δις Νοεμῇ Ζωηροῦ κατὰ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν κρίνει μετὰ πολλὴν πρωτοτυπίαν καὶ ἐμβριθείαν εἰς τὸν Ἑλλ. Φιλολ. Σύλλογον τὸ κοινωνικὸν διαγώνισμα τοῦ περιοδικοῦ «Ἀπ' ὅλα». Βραβεύεται ἡ δις Ἀλαγνώστου, ἡ ὁποία ἀπῆλθῃσε θαυμαστῶς εἰς τὸ ἐρώτημα: «Πῶς ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ τελεία ἡ Ἑλληνίς».

Ἡ κ. Μαρία Κοσμετάτου ναυλῶναί: πλοῖον εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, ἀναχωρεῖ εἰς τὴν Ἡπειρον, φέρουσα εἰς τοὺς ἀγωνιζομένους ἀνδρείους στρατιώτας μας. Ὅτι τοῖς ἀναγκαῖοι, διὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ἥρωϊκὸν ἔργον των.

Αὐτὴς εἶνε ὁ πρόχειρος ἀπολογισμὸς τῆς γυναικείας δράσεως. Ἡ Ἑλληνίς φαίνεται ὅτι δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ὑπερβῇ τὰ στενὰ ὅρια εἰς τὰ ὁποῖα ἕως τώρα ἔμμενε περιορισμένη.

Ἐγὼ μέσα τῆς τῶν πέθον τῆς προόδου καὶ τῆς πνευματικῆς χειραφετήσεως. Ὅταν εἰς τὴν γυναικίαν ψυχὴν ριζωθῶσιν οἱ δύο εὐγενεῖς αὐτοὶ πῆθοι τότε δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ποτὲ ἀμυβηλία, ὅτι ἡ Ἑλληνίς δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ καρδίη τὸ μέλλον μετὰ μόνας τὰς ἰδίας τῆς δυνάμεις.

EUGENIA ZOGRAFΟΥ

μὲν κράτος ἐζημιώθη σπουδαίως ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν τελωνιακῶν προσόδων, ἡ δὲ κοινωνία ἐπεδαρύνθη διὰ νέων δαπανῶν ἢ ὑπέστη στέρησις ἐκ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἄριστα τὴν ποιότητα καὶ εὐθυνότατα ἐπρομηθεύετο πρὸ τῆς ἐπιβολῆς τῶν προστατευτικῶν τούτων δασμῶν.

Τὸ ζήτημα τῆς ἐθνικῆς παρ' ἡμῖν βιομηχανίας δὲν ἐξετάσθη σύμφωνά πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, οὐδὲ ἀμελετήθη κατὰ πόσον ὑπῆρξε συμμέροσα ἡ προστασία ἐμελετήθη κατὰ πόσον ὑπῆρξε συμμέροσα ἡ προστασία αὐτῆς, καθ' ἕνα τρόπον παρέχεται αὐτῇ. Ὅτι ὑπάρχουσι βιομηχανία καὶ βιοτεχνία ἐν Ἑλλάδι: ἔχουσι: ἐθνικὴν χαρακτηριστῆρα καὶ αἱ ὁποῖαι δεῖον νὰ προστατευθῶσιν, οὐδεὶς ἀντιλέγει. Ἀλλὰ διὰ τῆς ὑπερμέτρου ἐπιβολῆς δασμῶν οἱ ὁποῖοι ἐπῆλθον ἐπὶ μᾶλλον ἕνεκα τῆς παγίωσεως τῆς νομισματικῆς διαφοράς, προέκυψαν πλείστοι βιομηχανία καὶ βιοτεχνία ἐν Ἑλλάδι, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ζήσωσιν οὐδ' ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἀνεῦ τῶν ἀληθῶς ἀπαγορευτικῶν δασμῶν. Αἱ τοιαῦται βιομηχανία οὐδένα λόγον ὑπάρξουσιν ἔχουσι, πολὺ πλείωτερον δὲ, οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει νὰ προστατευθῶσιν κατὰ τοιοῦτον τρόπον πρὸς ζήμιαν τοῦ δημοσίου καὶ πρὸς καταπίεσιν τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία οὐδὲν χρωσται εἰς τὸ δημόσιον, λόγω ἀσυνέτου ὑποστηρίξεως θηρηγενῶν βιομηχανιῶν νὰ ὑφίστανται στέρησις καὶ νὰ υποβάλλεται εἰς ἀδίκους δαπάνας.

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνήθῃ ὅτι τὸ δημόσιον ἔνεκεν τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀπαγορευτικῶν τούτων δασμῶν εἶδε μειωμένας σπουδαίως τὰς τελωνιακὰς εἰσπρά-

ξεις του, αλλά δεν είδαν ούδ'άλλως ελαττωμένην τήν αξίαν των ειδών τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας, ὅπως ἀνακουρισθῆ ἡ κοινωνία ἐκ τῶν δαπανῶν τοῦ καθημέραν βίου. Ἐκεῖνο ὅπερ εἶδε θετικῶς εἶνε ἐμφάνισις ὠρισμένων ἀτόμων, τὰ ὅποια ἐκμεταλλευόμενα τὴν περίεργον ταύτην προστατευτικὴν τοῦ κράτους πολιτικὴν, ἀπήλασαν ἀεθονα κέρδη. Ἀλλά διὰ τὴν ἀπολαύσασιν τὰ ἀεθονα ταῦτα κέρδη τὰ ἐν λόγῳ ἄτομα οὐδεὶς λόγος συντρέχει: ὁ κακόμοιρος αὐτὸς λαὸς νὰ πληρώσῃ 80, συνήθως 120 καὶ πολλαπλασίου 150 καὶ 200 ο)ο τελωνιακοὺς δασμοὺς νὰ συμβαίνει δὲ ὥστε δολοκλήρως τάξεις τῆς κοινωνίας νὰ μὴ δύναται οὔτε νὰ τραβῶσι καλῶς, οὔτε νὰ ἐνδυσθῶσιν, οὔτε τῆς προσωπικῆς καπέλλον νὰ φορέσωσι. Εἰς τί εἶνε χρήσιμοι παρακαλῶ, νὰ μοῦ ἐξηγήσετε, αἱ τοιαῦται βιομηχανίαι, ἀφ' οὗ οὔτε τὸ δημόσιον ὠφελεῖται: ἐξ αὐτῶν, οὔτε ἡ κοινωνία ἀνακουρίζεται, καὶ τί εἶδους βιομηχανία εἶνε αὕτη ἡ ὅποια ὅπως συναγωνισθῆ πρὸς τὴν ξένην, ἔχει ἀνάγκη νὰ τρολογηθῆ ἢ ξένη αὕτη βιομηχανία πρὸς 120 καὶ 150 καὶ 200 ο)ο. Ἄν ὁ βιομηχανὸς οὗτος διὰ τὴν πλουσίαν ἔχει ἀνάγκη τῆς τοιαύτης προστασίας τοῦ δημοσίου, ἔχει πολὺ μεγαλύτεραν ἀνάγκη ὁ πολίτης διὰ τὴν ζήτησιν ἢ ἀπαιτήσιν τὴν κατάπαντιν τοιαύτης προστασίας.

Ἄλλως τε ἡ προστατευτικὴ αὕτη πολιτικὴ γίνεται ἀφορμὴ ἄλλου ἐπίσης κακοῦ. Ἐνοσφύρει τὴν διάθεσιν κεφαλαίων πρὸς σύστασιν ἐπισφαλῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, τὰ ὅποια θὰ ἠδύνατο νὰ διατεθῶσιν εἰς μὴ ἐπιπερθεῖς καὶ ἐθνικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἡ βιομηχανία αὕτη δὲν δύναται νὰ γείνη ἐπ' ἀπειρον οὕτω προστατευμένη.

Ἀργὰ ἢ ταχέως τὸ κράτος δὲν δύναται νὰ μὴν ἀντιλήθῃ τὴν προσγενομένην εἰς αὐτὸ καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν ζημίαν, κατ' ἀνάγκην δὲ θὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἄρσιν τῶν προστατευτικῶν δασμῶν, ἧτις θὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον εἰς τὰς βιομηχανίας. Τότε δὲ θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ στάδιον τῶν ἀποζημιώσεων καὶ ὡς συνήθως συμβαίνει, τὸ κράτος θὰ ὑποχρεωθῆ ν' ἀποζημιώσῃ τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ἐργαστήσια τῶν βιομηχανικῶν τούτων.

Σήμερον δὲν εἶνε μυστήριον ὅτι τὰς καθημερινὰς δαπάνας τοῦ ἡμετέρου βίου ἐπηρῆσαν τερατωδῶς αἱ λαμπραὶ αὐταὶ βιομηχανίαι, οὔτε ἀγνοοῦντες ὅτι: ὁ ἐν Ἑλλάδι βίος κατέστη ὄχι ἀπλῶς δύσκολος ἀλλ' ἀδύνατος καὶ ὅτι ὁ βίος τῶν ἐλληνικῶν πόλεων εἶνε διπλασίως καὶ πολλαπλασίους τριπλασίως ἀκριβέστερος ἢ τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Εὐρώπης. Δὲν ὀμιλῶ περὶ τῆς εὐθυμίας τῶν ἀνατολικῶν πόλεων, ἐνθα ἀκμάζει ὁ ἐλληνισμὸς, τινὲς τῶν ὁποίων ἐγένοντο ἐλληνικαὶ ἤδη, διότι μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐλληνικῶν πόλεων οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος συγκρίσεως. Ἄλλ' ἡ κατάστασις αὕτη δὲν δύναται νὰ παραταθῆ ἐπὶ μακρόν. Πρέπει νὰ ἐξετασθῶσι: τῶρα μετὰ μεγάλῃς προσοχῆς οἱ δασμοὶ καὶ οἱ λόγοι, οἵτινες προσεκάλεσαν αὐτοὺς, νὰ ἐρευνηθῆ κατὰ πόσον εἶνε χρήσιμος ἐκάστη βιομηχανία καὶ κατὰ πόσον εἶνε δίκαιον νὰ ὑφίσταται ἡ κοινωνία τοιαῦτα βάρη. Ἡ βιομηχανία, ἧτις δὲν εἶνε βιώσιμος, κατανατῆ νίσος κοινωνικῆ ἀθεράπευτος, τὴν ὅποιαν ὑποτρέψου οἱ ὑπέριτροι δασμοί.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΘ' ΑΙΩΝΑ
 ΜΑΡΙΑ ΡΑΔΟΥ (Τὸ γένος Σπανοῦ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας λοιπὸν ἔδρασαν ἡ οἰκογένεια Σπανοῦ. Ἡ δὲ Μαρία ἐθαυμάζετο. Φαντασθῆτε ὠραίαν νεάνιδα εἰς συναναστρόφην μετὰ ἐξῆχου καὶ ποιικίλης παιδείας, μετὰ ἀνατροφῆς καὶ ἀγωγῆς ἐξαιρετοῦ, ἐραμίλλου τῶν ἀριστοκρατικῶν τούτων οἰκογενειῶν τῆς Ἰταλίας, καλλιτέχνηδα καθήμενην πρὸ τοῦ κλειδοκουμβάλου νὰ παίζει ἐκ μνήμης δολοκλήρως ὅπεραν, καὶ νὰ συζητῆ περὶ καλλιτεχνίας, νὰ εἶναι ἐνήμερος εἰς τὰς προόδους τῶν ἐπιστημῶν καὶ περὶ τῆς συγχρόνου φιλοσοφίας τῆς Εὐρώπης νὰ ὀμιλῆ. Φαντασθῆτε τὴν ἐντύπωσιν κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ἐν Ἀθῆναις τότε ὅταν μάλιστα εἶδον κόρην νὰ ζωγραφίζῃ με λάδι καὶ κραγιὸν καὶ νὰ κάμῃ ἀκουαρέλλες καὶ μινιατούρες.

Σήμερον αὐτὰ εἶναι κοινὰ, κοινότατα ἐν Ἀθῆναις, ἀλλὰ τότε ἦτο κατὰ τὴν σπανίον, σπανιώτατον, κατὰ νέον.

Κατὰ τὴν ἰταλικὴν καὶ οὐγγρικὴν ἐπανάστασιν, τοῦ 1848, ὁ Ράδος ἦτο νομάρχης Κυκλάδων. Τότε ἰταλοὶ καὶ Οὐγγροὶ πρόσφυγες κατέκλυσαν καὶ τὴν Σύρον. Πολιτικοὶ καταδιωκόμενοι ἢ ἀπέμαχοι τῶν διαφόρων πολέμων. Ἡ Ράδος καὶ τότε εἶδε τὴν ὅλην τὴν εὐχαισθησίαν τῆς ψυχῆς τῆς καὶ τὸν ὑψηλὸν ἀλτρομισμὸν τῆς.

Περιηροῦσα κάθῃ πρόληψιν τῆς ὑπισθοδρομικῆς τότε κοινωνίας, ἐπῆρε τὸν δίσκον διὰ τοὺς μάρτυρας τῆς ἐλευθερίας καὶ παρασύρουσα μαζί τῆς τὴν κυρίαν Ράλλη καὶ τὴν κ. Δαμαλά, ἐγύρισαν ὅλην τὴν Σύρον, ἐγραψάν εἰς ὅλας τὰς νήσους συνενέκτρωνται ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν προσφύγων χιλιάδας δραχμῶν καὶ πληθὸς ἐνδυμάτων καὶ ἄλλα χρεῖώδη.

Εἰς πολλὰς ἄλλας περιστάσεις, δὲν ἔλειψε νὰ δεῖξῃ τὴν δραστηριότητα αὐτῆς εἰς ἔργα εὐπορίας, εἰς ἔργα χριστιανικά.

Μαθημένη ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, ὅπου αἱ γυναῖκες τελεσφόρως ἐργάζονται, δὲν ἔμεινε ποτὲ ἀργή. Καὶ τὸ παράδειγμα τῆς ἐπέδρασαν εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ τὰς Ἀθήνας.

Γεννημένη καὶ ἀναθρεμμένη εἰς γῶραν, ὅπου ἡ τέχνη καὶ ἡ ποίησις κυριαρχοῦσιν, ἔχουσα πολὺ ἀνεπτυγμένον τὸ αἰσθημα τοῦ ἀλτρομισμοῦ, με θέλησιν ἰσχυράν, με ἀγνὸν πατριωτισμὸν γεμάτην ἀπὸ ζωὴν ἦτο ἐπέμμενος νὰ ἔχῃ μίαν καὶ μόνην σκέψιν νὰ φανῆ ὡφέλιμος εἰς ἕνα τόπον, τὸν ὅποσον ἢ βαρβαρῶδες, τὸν εἶχε καταστήσῃ ἄγριον, ἀλλ' ἔνεκα τῆς γονιμότητος εἶχεν ἀνάγκην παιδαγωγίσεως, ὅπως ἀναπτύχθωσιν αἱ ἀρεταί, αἵτινες ἀπὸ τὴν δουλείαν ἦσαν ναρκωμένα.

Ἡ Ράδος κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἱστορίας τίνι τρόπῳ ἡ Ἰταλία ἐμεγαλοῦρησεν, οὐδόλως ἀπηγορευθῆ καὶ μὴ ἠττωμένη ἐκ τοῦ ἐλασίου περιβάλλοντος, ἀλλὰ χωροῦσα νικηφόρως, καταθέλουσα, μεταδίδουσα τὸν πολιτισμὸν, τὴν καλαισθησίαν, τὴν φιλοκαλίαν, τὸ bon goût, ὡς ὅτι ἔλεγον οἱ γαλλομανεῖς, ἔδρασαν ἀποτελεσματικῶς.

Τὰ παραδείγματα εἶναι ὁ ὁδηγὸς τοῦ βίου μας, ἡ καλλιτέρας πρακτικὴ ἐκπαίδευσις. Τὸ σχολεῖον δίδει μόνον τὰ στοιχεῖα τῆς παιδείσεως καὶ τὴν θεωρίαν. Διὰ τοῦτο ὁ Βασιὼν ὠμολόγησεν ὅτι ἡ μελέτη δὲν διδάσκει τὸν τρόπον πῶς νὰ ἐπωφεληθῶμεν ἀπὸ αὐτῆν. Ὑπάρχει ἰδιαιτέρας ἐπιστήμη, ἡ ὅποια ὑπερβαίνει τὴν μελέτην καὶ ἀποικιάται διὰ τῆς παρατηρήσεως. Διὰ τοῦτο ἡ Ράδος ἀνήκουσα εἰς τὸ High life ὠραία, γλωσσομαθῆς με ἔρωτα πρὸς τὰ γράμματα, τὴν μουσικὴν, τὴν ζωγραφικὴν, με καλοὺς τρόπους, ἦτο ζῶσα διδασκαλία καὶ πρακτικὸν κἄθημα διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποῦ ἐδίδον σημασίαν μόνον εἰς τὰ χρήματα, διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι ἡ γυνὴ πρέπει μόνον καὶ μόνον νὰ καταγίνεται εἰς τὸ νοικοκοιρῶν, διὰ τὰς γυναῖκας ἐκείνας ποῦ ἐδίδον ἀξίαν μόνον εἰς τὰ στολίδια, εἰς

τὴν οἰκογενειακὴν τὴν αἰγλήν καὶ ἔζων ἐν παχυλῇ ἀμαρθείᾳ dolce far niente. Καὶ ἡ γυνὴ ἔχει δικαιώματα καὶ καθήκοντα ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Εἶναι ἡ ἀνασσα τῆς οἰκίας, ὁ παρήγορος τοῦ ἀνδρὸς ἀγγελοσ ἀλλὰ συγχρόνως πρέπει νὰ δράσῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ νὰ εἶναι καὶ ἐκείνη ἀπὸστολος ἐκπολιτισμοῦ, συνεργαζομένη μετὰ τοῦ ἀνδρὸς πρὸς ἀνύψωσιν τῆς οἰκογενείας, συνεπῶς δὲ τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους.

Ἄνευ κοινῆς ἐργασίας οὐδὲν σοβαρὸν δύναται νὰ γίνῃ ἐν μιᾷ κοινωνίᾳ.

Ὁ ἠθικὸς βίος, εἶναι ὁ βίος τῆς καρδίας καὶ ἔχει μεγίστην σημασίαν, διότι καθιστᾷ ἡμᾶς σεβαστοὺς καὶ παρέρχει ἡμῖν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν. Ὁ βίος οὗτος ἐξελίσσεται εἰς τὴν γυναικᾶ, διότι ὡς μήτηρ ἔχει εἰς τὴν διευθύνσιν τῆς τῆς ψυχικῆς δυνάμεις τοῦ τέκνου, ἄς διευθύνῃ καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀνδρὸς ζόμενον χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ μανθάνει πρακτικῶς τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα τὰ

ὅποια ἔχομεν πρὸς τὸν πλησίον, τὴν πατρίδα καὶ τὴν οἰκογένειαν.

Εἶδομεν ὅτι ἡ Ράδος εἶχε καλλιτεχνικὴν εὐφυίαν καὶ ὅτι ἐχειρίζετο καλὰ τὸν χρωστικὸν καὶ εἰργάζετο. Ἐκτὸς τῶν καθαρῶν ἔργων ζωγραφικῆς με λάδι, ἀκουαρέλλες καὶ με κραγιὸν τῆς Ράδος, σώζονται εἰς τινὰς οἰκογενείας τῶν Ἀθηνῶν εἰκόνες τῆς ἐξεργασμένα: τὸ μὲν ἐκ μετάξης, τὰ δὲ ἐκ χρωμάτων.

Δῆλα δὲ ἡ κεφαλή, τὸ στῆθος, οἱ βραχίονες ζωγραφισμένα τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα κεντημένον με μετάξι. Αὐτὰ εἶναι μικρὰ ἀριστουργήματα ὁμοιάζοντα πρὸς μινιατούρες ἐξαισίας.

Πρὸ πολλοῦ ἡ Ράδος εἶχε πάσχη νὰ ζωγραφίξῃ, ὄχι ὅμως καὶ νὰ μουσουργῆ.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

ΑΓΓΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΚΟΥΚΟΣ

[Μία σελὶς ἀπὸ τὸ σημειωματάριον ἐφημερίου τῶν φυλακῶν]

[Μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως δημοσιεύει σήμερον εἰς τὰς στήλας τῆς ἡ «Ἑλλ. Ἐπιθεώρησις» τὸ κάτωθι ἐκ τοῦ Ἀγγλικῆς διήγημα, μεταφρασθὲν ὑπὸ τῆς ἐν Λεμεσῶ τῆς Κύπρου εὐγενεστάτης καὶ ἀρίστης μεμορφωμένης Δεσποινίδος Λέλας Γ. Ρωσοίδου.

Ἡ Δίς Ρωσοίδου, μία τῶν ἀρίστα μεμορφωμένων Ἑλληνίδων τῆς Ἑλληνοκρατίας μεγαλονόσου καὶ ἐκ τῶν συγχρονιστῶν τὰ σπανιώτερα χάρισμα πνεύματος καὶ λεπτοτάτης καλλιτεχνικῆς αἰσθήσεως θὰ ἀπανθίσῃ διὰ τὴν «Ἑλλ. Ἐπιθεώρησι» τὰ ὠραιότερα προῖόντα τῆς Ἀγγλικῆς φιλοσοφίας, ἧς εἶνε τελείως κάτοχος].

Ναί, ναί, ὅτι θέλετε. Γιὰ τὸ Θεό, στείλετέ μου τὸν παπᾶ. Φοβοῦμαι πῶς τοῦ φέρθῃ λιγάκι ἀπτόμα προχθές, μὰ τῶρα, δὲν με μέλει περὶ, ἄς γεμισοῦν ἂν θείουν τὰ κελιά με παπάδες. Εἶναι τὸ σύστημα, ἔ; Πολλοὶ φυλακισμένοι τὸ βρίσκουν παρηγορητικόν. Παρηγορητικόν; Τί παράξενη λέξις! Μελίς κατορθώνω νὰ τὴν προφέρω—παρηγορητικόν! Ἐγὼ σθεσθῆ ἀπὸ τὸ λεξιλόγιό μου, τῶρα τόσα γρόνια, βλέπετε. Ὅχι, μοῦ φαίνεται, πῶς κανένας ἄνθρωπος περὶ δὲν θὰ μωροῦσῃ νὰ μοῦ δώσῃ παρηγορίαν. Μπορεῖ ὅμως νὰ τὸν ἡσυχάσῃ αὐτὸν ὅταν αἰσθάνεται πῶς τελείωσε ἕνα δυσάρεστο κἄθηκον.

«Ἄ! ἐδῶ εἶναι, ἔ! Καλησπέρα σας, κύριε! Νομίζω πῶς δὲν με βοήκατε πολὺ πρόθυμο τὴν τελευταία φορὰ ποῦ μ' ἐπισκεφθήκατε, ἀλλὰ, αἱ περιστάσεις ἄλλαξάν τῶρα. Δὲν κάθησε; Τὰ μέσα τῆς φιλοξενίας μου εἶναι λιγάκι περιορισμένα, βλέπετε ἀλλὰ πάρετε τὴν καρτέλα, ἂν καὶ θὰ τὴν βοήτε. Δὲν ἦσθε στὸ δικαστήριον σήμερον—ὄχι; Τότε δὲν εἶδατε τὸ τέλος τοῦ περὶ ἀπίθινου δράματος ἀπὸ ὅσα ἔγουν γραφῆ ἀπὸ τὸ χεῖρ τῆς αἰσθηματικῆς ἀπειρίας. Ἴσως νὰ ἔχετε φίλου ἀπερωμένους στὴ διηγηματογραφίαν. Σεῖς ὁ ἴδιος καταγίνεσθε—δὲν εἶν' ἔτσι; Πολλοὶ τοῦ ἐπαγγέλματός σας τὸ κάμνουν. Ἐγνώριζα ἕνα Ἀγγλον παπᾶ πρὸ γρόνων στὴν Καλικούτα—ἀλλ' αὐτὸ πέραςε ἂν τόσα ἄλλα πράγματα. Ἐ, λοιπὸν γιὰ τὴν καλωσύνην σας ποῦ θέλετε νὰ μοῦ θυμάλυγετε τὸ τελευταῖον δύσβατο μονοπάτι; Ὁ ἄς δώσω ἕνα θέμα

γιὰ τὸ προσεχὲς σας διήγημα.—Ὡς γεγονός, κανεὶς δὲν θὰ τὸ πιστεῦσε, καὶ ἀκόμα ὡς φαντασία θὰ εἶναι πολὺ ὑπερβολικὸν ἂν δὲν προσέξετε. Ἀκούσατε λοιπὸν.

Εἶμαι Ἰταλὸς—σ' ὅλες τῆς ἐφημερίδες, θὰ τὸ εἶδατε αὐτὸ, ἂν καὶ δὲν εἶδατε τὸ ἀληθινὸ μου ὄνομα, οὔτε πῶς ἐξεπαιδεύθηκα στὴν Ἀγγλίαν, στὸ μεγάλο Πανεπιστήμιό σας τῆς Ὀξφόρδης. Ἀρχισὰ τὸ στάδιό μου με μεγάλες ὑποσχέσεις, καὶ ἐκεῖνος ποῦ ἐνεθάρρυνε ὅτι καλὸ εἶχα μέσθ μου, ἦτο ἕνας νεαρὸς Ἀγγλος τῆς ἡλικίας μου, ποῦ πρὸς τὸ παρὸν δὲν θὰ τὸν ὀνομάσω. Ἦμεθα μαζί σὺν τὸν Δαβὶδ καὶ τὸν Ἰωνθάν. Ἐγὼ ποτὲ παρατηρήσει ὅτι ἂν ἡ φίλιὰ μεταξὺ δύο ἀνθρώπων διφοβῶν ἐθνικότητων τύχῃ νὰ εἶναι δυνατὴ, εἶναι ἐξαιρετικὰ δυνατὴ; Τέτοια ἦτο ἡ δική μας. Μὲ ἔλεγε Δάντην (εἶχα μιὰ ὁμοιότητα τότε με τῆς εἰκόνες τοῦ Ρωσσέτη) καὶ ἐγὼ τὸν ἔλεγα Ἰωνθάν. Εἶχα ἕνα περιέργον εὐερέσιτον αἰσθητικὸν χαρακτῆρα καὶ μποροῦσα νὰ πρωςυρθῶ πολλὰς φορὰς ἀλλὰ φιλοδοξοῦσα πολὺ ψηλὰ πράγματα κ' ἡ ψυχὴ μου τότε ἦτο κλιθρῆ—τὸ ὀρκίζομαι. Καὶ ὁ Ἰωνθάν μου ἦτο πάντα κοντὰ γιὰ νὰ κρατῆ τὴν ἰστοροσίαν ὅταν ἐταλκνεύετο. Ἦτο Ἀγγλος. Ἐξηρτώμην ἀποκλειστικῶς ἀπ' αὐτὸν καὶ γιὰ ἑπτὰ σχεδὸν χρόνια ἤμεθα τὸ πᾶν ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Δὲν θὰ σᾶς διηγηθῶ τίποτε γι' αὐτὰ τὰ χρόνια, γιὰτὶ θὰ σᾶς κρατοῦσα ὅλη τὴν νύκτα. Εἶναι ἀρετὸ μόνον νὰ σᾶς πῶ πῶς σιγά-σιγά ἦλθε ἡ ρῆξις κ' ἦτο ἡ μοιραία γυναικᾶ—ἡ δική μου γυναικᾶ!—ποῦ τὴν ἔφερε.

Ναί, μὰ δὲν ἦτο ζήτημα ζήλοτυπίας. Ὁ Ἰωνθάν ἔβλεπε πρὸ μακρὰ ἀπὸ μένα—αὐτὸ ἦτο ὄλο. Ἐκπατάλας τὴν ἀξίαν τῆς μετὰ τὸ πρῶτο βλέμμα, γιὰτὶ ἦτο πρακτικὸς ἄνθρωπος. ὄχι ὄνειροπόλος. Πέραςε ἕνα δειλινὸ μετὰ τὴ συντροφίαν τὴν ζύγισε (ἦτο θυμῆσις κοιτῆς χωρακτῆρων) καὶ τὴν ἴδια στιγμή φαίνεται ἀπεφάσισε νὰ με προειδοποιήσῃ γιὰ τὸν κίνδυνόν μου, γιὰτὶ ἡ προειδοποίησις ἦρε γρήγορα. Νομίζω πῶς πολὺ δυσκολεῖσθε γιὰ νὰ τὸ κάμῃ—ὁ καυμένος ὁ Ἰωνθάν! Δὲν ἤθελε νὰ προξενῆ σὲ κανένα πόνον. Πῶς διαφορετικὸς ἦτο ὅταν μοῦ μίλησε. Θεὸς μου! Σὺν νὰ τὸν διαφορετικὸς ἦτο ὅταν μοῦ μίλησε. Θεὸς μου! Σὺν νὰ τὸν βλέπω τῶρα. Στάθηκα μετὰ τὴν ὄχι! του στὴν οὐράστρα. Εἶχε

πίπα στο στόμα του και κάθε λίγο την έτριζε με τα δόντια του σαν συνήθιζε να κάμνη πάντα στην 'Οξφόρδη όταν είχε κάτι δυσάρεστο να πη. Πρώτα έτεινε το δεξί του χέρι και το έβαλε στον ώμο μου (κι' αυτή παληά του συνήθεια) και κίτρινη λάμψη έβγαине από τα ήσυχα μάτια του.

Νά πώς άργισε: έφερε την πίπα του στην άκρη του στόματός του και αφού με κύτταξε με λύπη στα μάτια, είπε:

Είχε μιá φορά ένα άνθρωπο, που λάτρειε βάχνη και κόκαλα και μιá μάζα μαλλιά. "Αχ! Δάντη, Δάντη!

"Γιά λίγη ώρα δεν κατάλαβα τί ήθελε να πη. Έπειτα το ποίημα που διαβάσαμε λίγες μέρες πριν ήρθε στο νοῦ μου και τότε έννόησα πώς ήθελε να εἰπῆ το εἰδωλό μου κίβδηλο.

"Γγίνα μανιώδης, κύριε, από θυμό, γιατί νόμιζα πώς κάθε κομματάκι: αὐτοῦ τοῦ εἰδωλοῦ ἦτο πῶς πολῦτιμο ἀπὸ χρυσό, κι' ἐκεῖνη τὴν ὥρα μισοῦσα — ναι, μισοῦσα τὸν ἄνθρωπο ποῦ προσπαθοῦσε νὰ συντρίψῃ σὲ χίλια κομματάκι τὴν εὐτυχία μου, μπροστὰ στὰ μάτια μου. Έστρωσα τὸ χέρι τοῦ καὶ μαζι' τοῦ τὴν ἐγκράτειά μου, κι' ἐλυτσοῦσα καὶ βλασφημοῦσα κατὰ τοῦ φίλου μου ποῦ προσπαθοῦσε νὰ μὲ σώσῃ. Τὰ λυπημένα γεμῖτα μάτια τοῦ, κι' ἡ σιωπὴ ποῦ διεδέχθη τὴ μανία μου, μ' ἔκαμν χειρότερο. Προσπαθοῦσα νὰ τοῦ κεντήσω τὴν ἐκδικήσι, ἀλλ' αὐτὸς ἤσυχα κρατοῦσε τὸ θυμὸ τοῦ, γιατί μοῦ φαίνεται: πὼς μ' ἐλυπῆτο. Τότε ἔγινε ἐκδικητικὸς καὶ στρίγγιλιζα σὰ γυνίκα. Σκέλιζα κάποιε μικροπεισῶδιε ποῦ συνέβησαν πρὸ χρόνων, καὶ τοῦ τὰ πέτιζα κατὰμουτρα, τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου.

"Θά γελοῦσα τὴν ἄνθρωπο — ἄν μπορούσα — γιὰ μερικὰ ἀπ' αὐτά.

"Εξέκονα θυμῶθῃκα τὸ ἐξῆς. Τὸν κατηγοροῦσα γιὰ ἄσχημους τρόπους πρὸς τὴν ἐρωμένην μου, ὅταν τὴν πρωτοεἶδε — τὴν πῆρα νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ — κι' αὐτὸ τὸν ἐρέθισε. Τὰ μάτια τοῦ ἐλαμψν ἔξαφνα, καὶ μ' ἐρώτησε ἀπότομα τί έννοοῦσα.

"Δὲν γεννήθῃκα στὴ Νεάπολι, εἶπε σκυθρωπός, ἀλλὰ δὲν ὑποχωρῶ σὲ κανέναν ἔξνον ὅσον ἀφορᾷ εὐγένειαν πρὸς κυρίαν, οἰαδήποτε καὶ ἔν εἶναι. Σὲ προκαλῶ νὰ μοῦ πῆς τί έννοεῖς.

Τῆς μιλοῦσες τὴν ὥρα με τὸν κοῦκο στὸ κεφάλι, ἐψιθύρισα. Τὰ μάτια τοῦ Ἰωνανθάν ἤλθον στὴ φυσικὴ τους κατάστασι ἀμέσως. Μ' ἐκύτταξε καλὰ κι' ἐγέλασε.

Δὲν εἶται καλὰ, εἶπε.

Μὰ τὸ ἔκχαμες! ἐφώνηξα, πρὸφρονος ἀπὸ θυμό· τὸν ἴδοι κοῦκο ποῦ φορεῖς αὐτὴ τὴ στιγμή, ἐκεῖνο τὸ μαῦρο μεταξωτὸ πράγμα.

"Εδειξα τὴν κεφαλὴ τοῦ, ὅπου εἶδα ὅσον καθαρὰ βλέπω τὸ πρόσωπό σας, κύριε, καὶ μπορῶ νὰ τὸ περιγράψω λεπτομερέστατα — ἕνε τυλιγμένο πρᾶγμα ποῦ ἔμοιαζε σὰν ἕνα κομματάκι μαῦρο μεταξωτό. (Ὁ Ἰωνανθάν ἦτο ἀφηρημένος καὶ φοροῦσε ὅτι ἐφθανε. Εἶχε συλλογῆν ἀπὸ κούκους διχρόρων ἐποχῶν, αὐτὸς ὅμως ἦτο ἡ δευτέρα φορὰ ποῦ τὸν φοροῦσε.

"Ἦτο κηθισμένος σὲ μιὰ ἀντικπιτικὴ καρτέλα, ὅταν ἐγὼ κι' ἐκεῖνη φθάσαμε. Ἦμουν βέβαιος πὼς τὸ φόρεσα ἀπὸ ἑνωρίς καὶ τὸ ξέχασα.

Εἶπαι τρελλός, εἶπε πάλι, τρελλός σὰν μποῦφος ἢ σὰν Ναπολιτάνος.

"Ἰσα με τότε δὲν ἤμουν τρελλός, μὰ ἔπειτα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ μοῦ φαίνεται: πὼς θὰ τρελλαθῃκα γιὰ λίγη ὥρα. γιατί δοκίμασα νὰ ὀρμησω ἀπάνω τοῦ καὶ ν' ἀρπάξω τὸ μαῦρο πρᾶγμα ἀπὸ τὰς καμπινές τοῦ μποῦχλες. Σήκωσε τὸ χέρι τοῦ γιὰ νὰ με ἀπαυθῆσῃ. Έπειτα, κτύπησα τὴν κεφαλὴ μου ἀπάνω στὴ θερμάστρα καὶ ἔμεινα ἀνίσθητος.

"Ὅταν συνήλθα ἤμουν ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι τοῦ, κι' αὐτὸς μ' ἐπρόσεχε με ἀγωνία μετανοίας. Μὰ ἐγὼ σηκώθῃκα καὶ ζαλισμένος σὰν ἤμουν, ἔφυγα καὶ οὔτε ἤθελα ν' ἀκούσω καμμιὰ ἐξηγήσιν. Ναι, ἀνήθηκα νὰ τὸν ζανκωνκντήσω τὸν Ἰωνανθάν μου. Τὴν ἐνομπευθῃκα, κύριε, καὶ σὲ μιὰ ἐβδομάδα μέσα, έννόησα πὼς ὁ Ἰωνανθάν εἶχε δίκιο. Τὸ χρυσάφι ἦτο πρότυχο μέταλλο, τόσο πρόστυχο, ποῦ μ' ἐξανάρκατε ἔπειτα ἀπὸ δέκα χρόνια κόλασι νὰ καμῶ κακούργημα. Ναι. Σλότωσα τὴν γυνίκα μου, ὅπως ξέρετε ὅλος ὁ κόσμος, σὰν θὰ σκότωνα φαρμακερὸ φεῖδι.

Εἶπα πὼς ἤμουν ὄνειροπόλος, καὶ πάντα γεμάτος ἀπὸ ποίησι καὶ ὄνειρα, καὶ ὄχι πραγματικότητες. Ἰσα με τὴ στιγμή ποῦ στάθῃκα στὸ εἰδωλό Ἀγγλικῶ δικαστηρίου δὲν εἶχα ἰδέναι τί ἦτο μίε δίκη γιὰ φόνο. Ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ μπῆκα δὲν ἔβλεπα πρᾶ ἕνα πρόσωπο — τὴν ἡσυχὴ ἔκφρασι τοῦ ἀνθρώπου με τὰ ζωηρὰ μάτια κίτω ἀπὸ τὴν μακρὰ ἀμπουκλωτὴ μπερούκα — τὸν Δικαστῆ. Δὲν με ἀνεγνώρισε, κι' ἂν με ἀνεγνώρισε δὲν τὸ εἶδεξε. Ἐγὼ ἄλλαξα πολὺ καὶ ἔχω γένειε. Ὁ Δάντης με γένειε! Ἐγὼ ὅμως τὸν κατάλαβα ἀμέσως, καὶ σήμερα τὸ πρωῒ, ὅταν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς με τὸ κίτρινο πρόσωπο καὶ τῆς φαβορίτες, σήκωσε ἕνα κομματάκι μαῦρο ὑφασμα καὶ τὸ έβαλε στὸ κεφάλι τοῦ, τὸ πλῆθος, οἱ ἑνορκοί, ὅλα σβύσθηκαν ἀπὸ τὰ μάτια μου. Βρέθηκα πάλι σ' ἕνα ἀνικπιτικὸ γοαφεῖο, καὶ κύτταξα ἕνα φίλο ποῦ ἔτριζε με τὰ δόντια τοῦ μιὰ ξύλινη πίπα. Ἦθελε νὰ ὀρμησω ν' ἀρπάξω τὸ μαῦρο κουρέλι ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ καὶ νὰ τοῦ τὸ πετάξω στὸ πρόσωπό τοῦ — τὸν Ἰωνανθάν. Έπειτα ἄλλαξα καὶ ἤθελα νὰ κλάψω καὶ νὰ πέσω στοὺς ὤμους τοῦ· αὐτὴ ἦτο ἡ Ἰταλικὴ μου φύσις. Μὰ δὲν τὸ ἔκαμα. Σκέπτασα τὰ μάτια μου κι' ἄκουσα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ — τοῦ Ἰωνανθάν τὸ στόμα — ἐκεῖνο ποῦ ξέρετε ποῦ ὁ κόσμος ὅλος ξέρεε τὴν ὥρα — ἡ μαῦρη φρίκη ἀνεπαύετο στὴν κεφαλὴ τοῦ ὅλη τὴν ὥρα — ἡ μαῦρη φρίκη ποῦ ἀκόμα δυὸ φορές εἶχα δῆ ἐκεῖ. Ὡ! Θεέ μου!

Τί ὥρα εἶναι, κύριε; Ἐπτάμισο. Μόλις θὰ κάθεται στὸ δεῖπνο, ὁ δικαστῆς μου! Δὲν μοῦ φαίνεται νὰ τρώγῃ με ὀρεξί: τέτοιες μέρες· εἶχε τόσο καλὴ καρδιά ἂν καὶ πολλὰς φορές ἔκαμνε τὸν αὐστηρό.

"Ὡ. Ἰωνανθάν, Ἰωνανθάν — συγγώρησέ με! Πιστέψετε με, κύριε, ἔζησα πολλὰ χρόνια στὴν Ἀγγλίε καὶ ξέρω πὼς ὁ Ἀγγλος ἀντιμετωπίζει — ἐκεῖνο ποῦ πρέπει ν' ἀντιμετωπισθῆ.

Ναι, θὰ προσευχηθῶ μαζί σας· γιατί ὄχι;

Μὰ πρῶτα πῆστε μοῦ τί φρονεῖτε γι' αὐτὰ ὅλα; Καὶ ὅταν τὸ γράψῃτε, μὴ τὸ στείλετε σὲ περιοδικὸ ποῦ... μπορεῖ νὰ τὸ διαβῆσῃ ἕνας Δικαστῆς.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικῶ).

A. P.

ΟΛΙΓΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Δ'.

Κοντὰ δὲ σ' αὐτοὺς τοὺς συγγραφεῖς «τοὺς διδασκάλους καὶ φίλους τοῦ λαοῦ» πρέπει νὰ θέσωμε καὶ τοὺς ποιητὰς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς τὸν Νικόλαον Νικράσοφ (1821—1877) καὶ τὸν Ἰβάν Νικῆτην (1824—1861). Ἡ ποίησις τοῦ Νικράσοφ φανερώνει τὴν ζωὴ τοῦ ποιητοῦ καὶ εἶνε γεμάτη με χρώματα ταρμένα ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Στὰ ποιήματά τοῦ εἰλικρινὰ μᾶς διηγῆθηκε τὴ ζωὴ τοῦ, τὰ σφάλματα καὶ τὰς ἀμαρτίαις τοῦ καὶ ἐπαλλε διαρκῶς τὴν λατρευομένην του μητέρα. Διὰ τὸν ποιητὴ κάθε σιγμὴ τοῦ παρελθόντος ποῦ συνδέεται με τὴν μητέρα εἶνε ἀληθινῆ. Καὶ πόση δυστυχία καὶ πόσος πόνος βροῖσκεται στὲς ἀναμνήσεις αὐτῆς. Πέρασε παρὰ πολλὰ βήματα στὴ ζωὴ, σκέφθηκε πολὺ, ἔμαθε λίγο, λίγο τὴν πραγματικότητα κοντὰ στὴν πολυβασανισμένη μητέρα καὶ ἄλλοι μόνος του ὁραφός γι' αὐτὸ γέμισε ἡ καρδιά τοῦ με ἀγανάκτησι — καὶ νὰ μπροστὰ μας «ὁ ποιητῆς τῆς θλίψεως καὶ τῆς ὀργῆς» τοῦ φλογεροῦ μίσους καὶ τῶν τρυφερωτάτων αἰσθημάτων τῆς ἐκδικήσεως γιὰ κάθε ψευτιά καὶ βία, τῆς συμπονιαῆς καὶ συμπαιθείας πρὸς τοὺς ἀδύνατους καὶ δυστυχεῖς. Γι' αὐτὸ ὁ ποιητῆς δὲν ἔχει ἀνάγκη μεγάλης φαντασίας ἀρκεῖ νὰ κιντᾷ γύρω του καὶ ἐκεῖ θὰ βρῆ καὶ τὰς ἀδικίας καὶ τὰ βήματα τὰ ἀτέλειωτα τοῦ λαοῦ. Τὴν φρίκη τῆς δουλείας ἐπαλλεν ὁ ποιητῆς στὰ μελαγχολικά του τραγούδια· ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ λαὸς ἐλευθερώθηκε ὁ ποιητῆς δὲν ἔμεινε εὐχαριστημένος. Τότε κιντᾷ με τὸν σίχρον του ὄλους ποῦ ἀποφεύγουν τὸν κόπο, τὴν μόρφωσι, τοὺς ἀδιόφορους, τοὺς παράσιτους. Ὁλοφάνερη εἶνε λοιπὸν ἡ μεγάλη ἀγάπη τοῦ Νικράσοφ πρὸς τὸν λαὸν ὅσον ὁποῖον «ἐξυπνῶντας τὴν συνείδησιν» εἶδεινε τὸν ἴου δρόμο. Καὶ ὁ Νικῆτην εἶνε «ὁ ποιητῆς τῆς πικρᾶς ἀλήθειας». Καὶ αὐτὸς ὁ ποιητῆς εἶνε ἄνθρωπος βγαλμένος ἀπ' τὸ λαὸ, ποῦ σπουδάσε σὲ ἱερατικὴ σχολή, κατόπιν ἔγινε νοικοκύρης ταβέρνας καὶ στὰ τελευταία βιβλιοπωλείου. Καὶ αὐτὸς ὅπως ὁ Νικράσοφ βλέπει ὀλόγυρά τοῦ καὶ ἐμπνέεται καὶ ἡ λύρα του εἶνε γεμάτη ἀγανάκτησι γιὰ τὴν κοινωνία στὴν ὁποία ζῆ καὶ ποῦ εἶνε γεμάτη πόθο πρὸς ἀπόκτινον χρήματος, μόνον χρήματος αὐτοῦ τοῦ θεοῦ τῶν τοκογλύφων· εἶνε γεμάτη πόνος γιὰ τὴν μοναξιά του ἀνάμεσα σὲ ἄνθρώπους ποῦ δὲν τὸν καταλαβαίνουν. Αὐτὴ ὅμως ἡ πικρὴ λύρα πόσο φαινεῖνος ἦχος σκορπιζε ὅταν ὁ Νικῆτην μακρὰ ἀπὸ τὸν κόσμον, μόνος ἔχει μπροστὰ του τὴν Φύσι. Τότε ὅμως καὶ πάλι δὲν ἔχει ἀνάγκη μεγάλης φαντασίας· ἡ φύσις ἀληθινά, με μέγιστη εὐκολία ζωογραφίζεται — γιατί ὁ ποιητῆς τὴν ξεύρει καλὰ σὰν φίλη, σὰν μητέρα γιατί ἀπὸ μικρὸ παιδί ὅταν ἡ καρδιά τοῦ ἦταν πικραμένη πάντα ἔτρεχε πρὸς αὐτὴ νὰ βρῆ παρηγοριά καὶ πάντα τὴν εὔρισκε.

Οἱ συγγραφεῖς λοιπὸν τώρα βγαίνον ἀπ' αὐτὰ τὰ σπλάγγνα τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ καὶ αὐτὸς ὁ λαὸς λίγο, λίγο γίνεται ὁ σκοπὸς τῆς ἐργασίας τοῦ. Γι' αὐτὸ παρονοιάζεται ὀλόκληρη σειρὰ «λαϊκῶν» συγγραφέων σὰν τοὺς Νικόλαον Πομαλόφσκι (1835—1863), Ἀλέξανδρον Λιβιτώφ (1842—1877), Θεόδωρον Ἰεσιέντικωφ (1841—1871), Νικόλαον (1839—1889) καὶ Γλέμπ (1840), Οὐσπένσκι κλπ. Ἀπ' αὐτοὺς πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ἔργα τοῦ Γεσιέντικωφ οἱ «Ποδλίποβτσι», «ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους» τὰ ὁποῖα ἔκαμαν φρικτὴν ἐντύπωσιν γιὰ τὴν ἀπαίσιε ζωὴ ποῦ περιγράφουν καὶ τὰ ἔργα τοῦ μεγίστου τῶν λαϊκῶν Γλέμπ Οὐσπένσκι. Μέχρις ἀσθενείας κατακυριεύσει τὸν Γλέμπ Οὐσπένσκι ἡ ἰδέα τῆς εὐτυχίας τοῦ λαοῦ. Γι'

αὐτὸ δὲν ἀρκέσθηκε ὁ συγγραφεὺς νὰ γράφῃ γιὰ τὸν λαὸ ἀπὸ μακρὰ ἀλλὰ θέλησε νὰ ζῆσῃ ἀνάμεσά τοῦ, νὰ τὸν μελετῆσῃ ἀπὸ κοντὰ. Ἀκριβῶς δὲ καὶ σ' αὐτὸ συνίσταται ἡ τραγωδία τῆς ζωῆς του διότι ἐνῶ ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά ἐφέρετο πρὸς τὸν λαὸν ἀκράτητα, ἀπὸ τὴν ἄλλη μελετῶντας αὐτὸν ἀπὸ κοντὰ ἐφθασε στὸ σημειο — ἔχοντας ὡς ὀδηγὸν μόνον τὴν ἀλήθεια — νὰ πῆ γι' αὐτὸν τὸν λαὸ πὼς εἶνε «γουροῦν» πὼς «κάμνει τὰ πειὸ ἄιμα, ἀσυνείδητα ἔργα». Ὁ Οὐσπένσκι ταξιδεύων ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρον τῆς Ρωσσίας στ' ἄλλο, διαβάσει ἀτέλειωτα τι γίνεται στὲς ψυχῆς τῶν ἀδελφῶν του καὶ σημειώνει πάντα στὸ σημειωματάριόν του προσπαθῶντας νὰ κλείσῃ σ' αὐτὸ αὐτὴ τὴ ζωὴ. Καὶ φρίττει γιὰ τὴν ἄθλια οἰκονομικὴ κατάστασι τοῦ λαοῦ καὶ περισσότερο ἀκόμα γιὰ τὴν ἠθικὴ χρεωκοπία τοῦ. Ἡ ἀνάγκη, ἡ φτώχεια καταστρέφει τὸν εσωτερικὸν κόσμον, τὸν ἀσχημίζει. Ἀλλ' εἶνε δύσκολη ἡ σωτηρία τοῦ λαοῦ καὶ γι' αὐτὸ σ' ὄλους ποῦ αἰσθάνονται μέσα τὸν ἀκράτητη ροπὴ νὰ ἐλευθερωθῶν ἀπὸ τὴν βαρεῖα ζωὴ ποῦ τοὺς πιέζει δὲν μένει τίποτε ἄλλο μεσ' τὴν ἀνώφελη πάλῃ παρὰ νὰ λησμονοῦνται — νὰ λησμονοῦνται με τὴν βότκα. Καὶ ὅμως ὁ Οὐσπένσκι βλέποντας ὄλην αὐτὴ τὴν πάλῃ τῶν λίγων καὶ τὴν ὀλικὴ ζωὴ τῶν πολλῶν με τὴν ὁποία αὐτοὶ οἱ εὐχαριστημένοι με τὸν ἑαυτὸ τους προσπαθοῦν νὰ ἀποκοιμίζουν τὴν συνείδησιν πιστεύουν στὴν μέλλουσα ἁρμονία διότι διακρίνει στὸ παρὸν τὸ σκοτεινὸ ἀκτίνες φωτός, ὁμορφιάς. Τὴν πίστι δὲ αὐτὴ εἰς φωτεινὸν μέλλον τοῦ γεννοῦν καὶ τοῦ τὴν στερεώνουν μέσα του ἡ διδασκάλισσα τοῦ χωριοῦ καὶ ἡ φοιτήτρια. Αὐτῆς οἱ δυὸ θὰ συντελέσουν ὥστε στὸν κόσμον αὐτὸν νὰ ξαπλωθῆ ἡ ἡρεμος, ποῦ δὲν ἔχει ἀνάγκη θυμάτων ἁρμονία.

Καθ' ὄλην δὲ αὐτὴν τὴν περίοδο, ἀπὸ τοῦ 1890 δηλαδή, ἐργάζονται καὶ ὁ Θεόδωρος Δοστογιέφσκι (1822—1881) καὶ ὁ Λέων Τολστόη (1828—1910). Ὁ Δοστογιέφσκι ὅπως καὶ ὁ Τουργένεφ εἶνε καλλιτέχνης ἀλλ' ἡ φύσις τοῦ ἡ νευρικὴ, ἡ βαθεῖα αἰσθηματικὴ τὸν ἐμπόδιζε ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε συγγραφεὺς ἀντικειμενικὸς καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἔργον του εἶνε πολὺ συνδεδεμένο με τὸ ἄτομό του. Αὐτὸ τὸ πρῶτό του μυθιστόρημα «οἱ Φτωχοὶ ἄνθρωποι» κατὰ τὴν ἰδίαν του ὁμολογίαν ἔγραφε με πάθος, με δάκρυα. Ὁ συγγραφεὺς ζῆ με τὴν ζωὴ τῶν ἡρώων ποῦ δημιουργεῖ, με τὰ πάθη τους, τὰς χαρὰς καὶ τὰς λύπες τους, βασανίζεται με τὰ βήσανά τους, αἰσθάνεται βαθεῖα τὸν πόνον τους. Εἶνε μέγιστος ψυχολόγος — μᾶς φανερώνει εἰλικρινὰ, με πρωτοφανῆ ἱκανότητα τὴν ψυχὴ τῶν ἀλείρων προσώπων τῶν πολλῶν του ἔργων μᾶς δείχνει τὰς πλέον ἀπαράτηρες γραμμές στὴν ἐξέλιξι τῶν αἰσθημάτων καὶ ιδεῶν. Σ' αὐτὴν τὴν Σιβηρία ὅπου ὡς πολιτικὸς κατὰδικος ἐρρίφθη — τὴν ἐκεῖ ζωὴ του περιέγραψε στὲς «σημειώσεις ἀπὸ τὸ νεκρὸ σπίτι» — σ' αὐτοὺς τοὺς κακούργους, τοὺς φρονεῖς βροῖσκει ἀνθρώπους ποῦ διασώζουν μεσ' τὴν ψυχὴ τους κάποια φλόγα ἀγάπης, πίστι. Κατὰ τὸν Μερεσκόφσκι, στὴν λαμπρὰ του μελέτη «ὁ Τολστόη καὶ ὁ Δοστογιέφσκι», ὁ Δοστογιέφσκι δὲν φοβήθηκε τὴν πολὺπλοκὴ σύγχρονη ζωὴ καὶ τὰ ἄλυτα προβλήματα τῆς, δὲν κρύφθηκε ἀπ' τὰ βήσανά μας, τὰς ἀρρώστιας τοῦ αἰῶνος μας οὔτε σιὸν κόσμον τοῦ κάλλους οὔτε σιὸν κόσμον τῆς ἠθικῆς. Μᾶς ἀγαπᾷ ἀπλᾶ, σὰν φίλος ὄχι ἀπὸ τὸν μακρονὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον ὅπως ὁ Τουργένεφ οὔτε με τὴν ὑψηλοφροσύνη προφήτου ὅπως ὁ Λέων Τολστόη. Δὲν εἶνε ἡρεμος καλλιτέχνης, δὲν εἶνε προφήτης ἀλλὰ ζωντανὸς ἄνθρωπος — δικὸς μας με

τὲς σκέψεις του καὶ τὰ βράσά του. Κανένας δὲ σὰν κι' αὐτὸν δὲν ξεύρει τὲς πλέον μυστικὲς σκέψεις μας, τοὺς πλέον παράνομους πόθους τῆς καρδιάς μας· καὶ ὅμως ὅλους μᾶς ἀγαπᾷ καὶ μᾶς συγχωρεῖ. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ ταλάντου του εἶνε ἡ συμπονώ, ἡ καλωσύνη πρὸς ὅλους τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τοὺς δυστυχεῖς «τοὺς ταπεινωμένους καὶ ἐξευτελισμένους». Στὸ «ἔγκλημα καὶ ἡ τιμωρία» παρουσιάζεται ὡς μέγιστος ψυχολόγος· σ' αὐτὸ τὸ ἔργο μᾶς παρουσιάζονται αἱ συνθήκες, πού ἅμα κατακυριεύουν τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου τὴν σκουντοῦν στὸ ἔγκλημα· μᾶς ζωγραφίζεται αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔγκλημα καὶ ἀμέσως μετ' αὐτὸ ἡ εἴσοδος τοῦ ἐγκληματίου στὸν κόσμον τοῦ σκότους, τῆς φρίκης. Ἡ ψυχὴ τοῦ δολοφόνου δὲν μπορεῖ «νὰ γίνῃ ἀνωτέρα ἐαυτῆς» εἶνε διχασμένη καὶ στὸν διχασμὸν αὐτὸν βροίκεται ἡ ἀδυναμία της. Αἰοίαι γαί μὲν ὁ Ρασκόλνικωφ φόνευσε τὴν γορᾶ — τοκογλύφο σὰν «τὴν φεῖρα, σὰν ἀχρηστο κάποιον προᾶγμων» ἀλλ' ὅμως τὸν φόνον αὐτὸν, τὴν ἁμαρτίαν πρέπει νὰ ξεπλύνῃ μὲ τὸν πόνον. Ἡ ἀναγέννησις ὅμως μᾶς δείχνεται μόνον ἀπὸ μακρυνά· κατὰ τὸν Δοστογιέφσκι «ἡ ἱστορία της πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ καινούργιο μυθιστόρημα»... τὸ ὁποῖο ὅμως ποτὲ δὲν ἐγράφῃ. Ὁ συγγραφεὺς ἔχει βαθεῖα ριζωμένη μέσα του τὴν ἰδέα τῆς πίστεως σὲ κάτι τι· ζητεῖ τὸ στήριγμα ἀπ' τὸ ὁποῖο νὰ μπορῇ νὰ πιασθῇ ἀνάμεσα σὲς ἀμφιβολίας πού τὸν ἔχουν κατακυριεύσει — συγχρόνως ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ βρῇ αὐτὴν τὴν ἀλήθεια, πού θὰ τοῦ ἔφερε τὴν ἠρεμία. Ἀντὶ τὴν βρῖσκει ὁ συγγραφεὺς, δὲν τὴν βρῖσκουν ἐπομένως οἱ ἥρωές του καὶ κοινὰ σ' αὐτοὺς δὲν τὴν βρῖσκει καὶ ὁ ἀναγνώστης. Διαβάζοντας τὰ ἔργα τοῦ Δοστογιέφσκι αἰσθάνεσθε πῶς μπήκατε μέσα σὲ κόσμον ἀσυνήθιστο· βλέπετε ὅχι ζωὴ ἥρεμα, ἥσυχια ἀκολουθοῦσαν τὸν δρόμον της ἀλλὰ ζωὴ ὅπου ὅλα συγκρούονται, ὅπου οἱ ἄνθρωποι βασανίζονται μὲ τὲς πεπονηθεῖς τους, ὅλα τὰ παίρνουν κατάκαρδα, βασανίζουν τὸν ἑαυτὸν τους καὶ τοὺς ἄλλους, ἀγανακτοῦν καὶ διαμαρτύρονται, προσβάλλονται ἀλλὰ καὶ συγχρόνως καὶ οἱ ἴδιοι προσβάλλουν. Ὁ Δοστογιέφσκι κατάβαθα γνωρίζει τὴν πραγματικότητα, ἀναλύει τέλεια τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ζωγραφίζει εἰκόνα φρίκης, πόνον, ἀντιφάσκων, ὅλων τῶν κορημῶν τῆς υπέρβασής μας ὅλα δὲ αὐτὰ τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ γι' αὐτὸ τὸ κάθε του ἔργο φαίνεται σὰν κάποιον βουνὸ πού ἀκολουθεῖ τὸ ἄλλο οὕτως ὥστε σὲ τὰ τελευταῖα ὁ ἀναγνώστης αἰσθάνεται κόπον, κόυρασι. Πραγματικὰ ὁ Δοστογιέφσκι δύσκολα διαβάζεται.

Τοὺς ἥρωάς του καὶ τὲς ἥρωίδες βάζει συχνὰ εἰς παντελεῖ ἀδιέξοδο σὰν τὲς ἥρωίδες τῶν μυθιστορημάτων «δὲ βλάξ» καὶ οἱ «ἀδελφοὶ Καραμέζωφ», εἰς πάλιν μὲ τὸν ἑαυτὸν τους σὰν τὸν Ρασκόλνικωφ «στὸ ἔγκλημα καὶ τιμωρία», εἰς πάλιν μὲ τὸν κόσμον τῶν ἀκατανίκητων παιδῶν σὰν τοὺς Ρογόλιν καὶ Δημήτριον Καραμάζωφ. Στὸ μυθιστόρημα «οἱ δαίμονες» παρουσιάζει τὸν Κισίλωβ ὡς δημιουργὸν, πρὸ τοῦ Νίτσε ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Στανθόρν — τοῦ ὑπερανθρώπου. Εἰς δὲ τὸν Ἰβάν Καραμάζωφ δείχνει τὴν πάλιν μὲ τὴν σφαῖραν τῶν μεταφυσικῶν θρησκευτικῶν μυστηρίων. «Καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἥρωες τοῦ Δοστογιέφσκι ζοῦν χάρις στὸν ὑψηλότερον πνευματικὸν κόσμον τους μὲ ἀκατανόητα — ἐπισπευσμένης μὲ δεκαπλάσια ζωὴ» σ' ὅλους, ὅπως στὸν Ρασκόλνικωφ «ἡ καρδιὰ κτυπᾷ περὶ γρήγορα, ὅλο περὶ γρήγορα, ἀτελείωτα περὶ γρήγορα «καὶ νομίζει κανεὶς πῶς αὐτοὶ δὲν περπατοῦν σὰν τοὺς συνηθισμένους ἀνθρώπους ἀλλὰ πῶς πετοῦν καὶ μεσ' τὴν καταστροφὴν αἰσθάνονται τὴν μαγεῖαν αὐτῆς τῆς τρομερᾶς πτήσεως γιατί ἐπὶ τέλους ἔτσι κι' ἔτσι πετοῦν στὸ βράσθρο».

Ἐπλησίασε πολὺ τὴν ζωὴ ὁ Δοστογιέφσκι, ὁ δημιουργὸς τοῦ «μεγάλου ἱεροξεταστοῦ» παρὰ πολὺ τὴν ἐπλησίασε καὶ γι' αὐτὸ ἡ ζωὴ βροῖκε τὴν πιστὴν τῆς ἡχὴ στὴ ποιεμένη, καταβασανισμένη καρδιά του.

Πλησιάζοντας δὲ τὸν Τολστόη καταλαμβάνεται κανεὶς ἀπὸ ἐκπληξί καὶ θαυμασμό γιὰ τὸ μεγαλεῖο καὶ τὸν πλοῦτο τοῦ μεγίστου δημιουργοῦ τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ Τολστόη — καλλιτέχνης — περιέκλεισε στὴν ψυχὴν του καὶ τὴν δύναμιν τῆς δημιουργίας νέων τύπων συγχρόνως ὅλων καὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἰδικοῦ του ἐσωτερικοῦ κόσμου. Στὰ πρῶτά του ἔργα «ἡ παιδική, ἡ ἐφηβικὴ καὶ νεανικὴ ἡλικία» στὸ «πρῶτὸ τοῦ κτηματίου» στὸ πρόσωπο τοῦ Ὀλένιν — στὸ διήγημα οἱ «Κοζάκοι» στὸν Λέβιν — τὸν ἥρωα τοῦ μυθιστορηματοῦ «Ἄννα Καρένινα» — παρουσιάζει μὲ θαυμαστὴν εὐκρίνειαν τὸν ἑαυτὸν του, τὲς ἰδέες του γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὸν κόσμον. Ἀλλὰ γιὰ τὸν Τολστόη, πού μὲ τόση ἐπιμονὴ ἀνατέμνει τὴν ἰδικήν του ψυχὴν δὲν ὑπάρχει κανένα ἐμπόδιον, καμμιά δυσκολία εἰς τὸ νὰ εἰσχωρήσῃ καὶ στὴν ψυχὴν τῶν γύρω του, ἐπίσης δὲ καὶ ἀνθρώπων ἐντελῶς ἄλλης ζωῆς, ἄλλων ἀντιθέτων ἰδεῶν καὶ ἀντιλήψεων τῶν ἰδικῶν του. Καὶ στὸν ἄνθρωπον τίποτε δὲν τοῦ εἶνε ἀκατανόητο, ἀπρόοιτο· τὸν γνωρίζει ἀπὸ τὰ ἀνώτερα στρώματα ὡς τὰ κατώτερα — ἀπὸ τὸν Ναπολέοντα τὸν αυτοκράτορα, τοὺς Βρόνσκι, κόμητα Μπολκόνοβι, Λέβιν, ἀνθρώπους τοῦ κύκλου του μέχρι τοῦ Γερόσκα, τοῦ Καρατάεφ, τῶν στρατιωτῶν πού πολεμοῦν στὴν Σεβαστούπολι, τῶν χωρικῶν. Γνωρίζει τέλεια τὸν «πνευματικὸν ἄνθρωπον», πού σκέπτεται κάθε ἀπόχρωσι τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου, κάθε κίνησιν του, κάθε ἀσημαντὸν κατὰ τὰ φαινόμενα γραμμὴν του. Δὲν εἶνε ὅμως ὁ Τολστόη μονομερῆς, δὲν ἀποβλέπει μόνον στὸν ἐσωτερικὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου ἀλλ' ἐξ ἴσου μὲ τὸ πνεῦμα ξεύρει καὶ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα. Ὁ Μερσεκόφσκι ὁ βαθὺς μελετητὴς τοῦ Τολστόη καὶ Δοστογιέφσκι λέγει· «νομίζω πῶς στὴν παγκόσμιον φιλολογίαν δὲν ὑπάρχει συγγραφεὺς ἴσος μὲ τὸν Τολστόη στὴν ἀπεικόνισιν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος διὰ τοῦ λόγου. Ἐνθὺ κἀνεὶς κατὰχρησι τῶν ἐπαναλήψεων σπανίως, διότι μ' αὐτὲς κατορθώνει νὰ ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο, πού ζητεῖ, ποτὲ δὲν μεταχειρίζεται τὲς συνηθισμένες στοὺς ἄλλους δυνατοὺς καὶ μὲ πείραν τεχνίτες, μακρὰς περιόδους, συσσωρεύσεις περιγραφῶν τῶν σωματικῶν χαρακτηριστικῶν κατὰ τὰς περιγραφὰς τῶν προσώπων τῶν ἔργων του· εἶνε ἀκριβῆς, ἀπλοῦς καὶ ὅσο τὸ δυνατὸν σύντομος· ἐκλέγει λίγα ἀπαρατήρητα σινοὺς πολλοὺς, ἀτομικὰ ἰδιαιτέρα χαρακτηριστικὰ καὶ τὰ παρουσιάζει ὅχι διὰ μιᾶς ὅλα ἀλλὰ τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, τὰ μοιράζει στὴν ἀνάπτυξιν τοῦ διηγήματος, τὰ εἰσάγει στὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐπεισοδίων, στὴν ζωντανὴν εἰκόνα τῆς δράσεως».

Γιὰ τὸν Τολστόη κάθε κίνησις τοῦ σώματος, τὸ βλέμμα, καμμιά ρυτίδα, ἀκούσια σπασμοδικὴ κίνησις κανεὶς νεύρον στὸ πρόσωπο φανερώνει ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν μποροῦν νὰ ἐξηγηθῶν μὲ τὰ λόγια. Δὲν ζῆ ὅμως γιὰ τὸν Τολστόη μόνον ὁ ἄνθρωπος· σ' αὐτὸν εἶνε προσετὰ καὶ τὰ φιντά.

Στὸ διήγημά του «οἱ τρεῖς θάνατοι» λέγει πῶς πεθαίνει ἡ μητέρα κάτω ἀπὸ τὸ τσεκούρι τοῦ ἀνθρώπου καὶ πῶς «ξαφνικὰ ἄρχισε νὰ τοῖξῃ» πῶς τὰ «φύλλα τὰ ζουμμερὰ γὰτι τι ψιθύριαν» πῶς «ὄλον τοῦ δένδρου ἐρρίξωσε τὸ κορμὶν» καὶ «σὰν νὰ φώναζε καὶ ἔκλαιγε γὰτι τι μέσα του» καὶ πῶς σὲ τὰ τελευταῖα τὸ δένδρον «ἔπεσε μὲ τὴν κορφήν κάτω στὸ ἔγγον χῶμα». Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν «γιὰ τὸν συγγραφεὴ τῆς ρωσικῆς γῆς» κανένα αἰνίγμα, κανένα μυστικόν· γι' αὐτὸν ζῆ ὁλόκληρη ἡ φύσις στὴν ὁποίαν ὅλα εἶνε σκόπιμα,

ΤΑ ΚΑΛΛΑΝΔΑ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ

τέλεια, αρμονικά και ανάμεσα σ' αυτήν την φύσιν ζή ο άνθρωπος και η ζωή του ανθρώπου είνε ολόκληρη γνώση στον συγγραφέα. Πάρετε «τον Πόλεμον και την Ειρήνη» και να μπροστά σας μ' όλες τες λεπτομέρειες η ζωή της ρωσικής κοινωνίας από το ανάκτορο ως την καλύβα. Κατά την ανίγνωση δε αυτού του έργου καθώς και όλων των άλλων του Τολστόη ο αναγνώστης σαν να λαμβάνη ο ίδιος μέρος στη ζωή των ηρώων, μπαίνει μέσ' την ψυχή τους, ενδιαφέρεται για την τύχη τους σαν να έχη μπροστά του όχι φανταστικά πρόσωπα αλλά πραγματικά. Αυτό δε το κατορθώνει ο Τολστόη μόνον με την δύναμη της πραγματικής αποδόσεως της ζωής — εξωτερικής και εσωτερικής — «με την τάξιν ή μάλλον την άταξιν με την οποίαν πραγματικά αυτή μπροστά στα μάτια μας περνά». Ο Τολστόη λοιπόν είνε μέγιστος νατουραλιστής φανερώνει την ζωή υπό όλας της τας μορφάς στην απεικόνισι της δε δεν σταματά μπρός σέ τίποτε — διότι τίποτε δεν έντρέπειται και όμως αυτός ο νατουραλισμός του είνε άγνός, καθάριος, φωτεινός που ποτέ δεν προσβάλλει την έντροπή.

Ο Τολστόη μās δείχνει και την παράδοσι στον έρωτα, στα άκατανίμητα πάθη όπως στην «Ανάστασι» της Κατιούσιας, στην «Αννα Καρένινα» της Άννας, μās οδηγεί στο κρεβάτι γεννώσης γυναίκας, μās φανερώνει την διαφθοράν, τον πόθον μόνον της αναδείξεως, την προστυχή και όμως όλα αυτά χωρίς ρητορική, έντροπαλά — άπλά. Ο υάλτης όμως της ζωής πολύ έσκέπτετο και για τον θάνατο. Ο θάνατος στον Τολστόη παρουσιάζεται ως άπελευθέρωσις από την γή, από τη σκλαβιά. Με θαυμαστή δε δύναμι αποδίδονται υπ' αυτού τα συναισθήματα των αποθνησκόντων ως στα πασιγνωστα έργα του «ο θάνατος του Ίβάν Ηλίτσ», οι «τρεις θάνατοι» όπου διηγείται πώς αποθνήσκει μιá πλούσια κυρία, κάποιος άμαξας και η μικρά μελία. Καί η μèn πλούσια κυρία που πνίγεται από τον βήχα φοβείται τον θάνατο, τόσο τον φοβείται «που όλη την ώρα θερμά προσεύχεται» και παρακαλεί τον Θεόν να την σώση. Καί όμως όταν ήλθε η άνοιξις και όλα ήσαν χαρούμενα, καινούργια και στον ούρανο και στη γή και στην καρδιά του ανθρώπου η νέα, ωραία κυρία απέθανε και «μετεβλήθη εις πτώμα». Στην νέα, ωραία κυρία ο θάνατος έnéπνεε φρίκη, φόβο. Πόσο όμως αντίθετος είνε ο θάνατος του άμαξά Θεοδώρου, που επίσης πνίγεται με βήχα, ο οποίος όμως απέθανε άπλά, ήσυχα παρακαλών να μη θυμώνουν εναντίον του διότι καταλαμβάνει τόπο στην κάμαρα και επί τέλους χωρίς λόγια, δλότεια άπλά πέθανε η μικρή μελία κάτω από το τσεκούρι του ανθρώπου χωρίς να επιφέρη καμιά άλλ-

λαγή στο όλο, χωρίς να έλκύση την προσοχή των γύρω της· διότι όπως και πριν «τα πουλιά εφώναζαν στο δάσος και σαν τρελλά έτερέιζαν κάτι τι έντυχιμένο· τα ζωνμερά φύλλα χαρούμενα και ήσυχα κουβέντιαζαν στες κορφές και τα κλαδιά των ζωντανών δένδρων ήρεμα και μεγαλόπρεπα έκινούντο επάνω απ' το νεκρό δένδρο». Άλλά και ο Τολστόη, ο μέγιστος καλλιτέχνης, απαρηγήθηκε τα φωτεινά, ωραία, αληθινά δημιουργήματά του και κατηγορήσε τον έαυτόν του και δεν έμεινε ευχαριστημένος απ' τη ζωή του. Στην «έξομολόγησι» όπου ο Τολστόη εφανέρωσε με πρωτοφανή ειλικρίνεια τον έαυτό του λέγει πώς συχνά, πολύ συχνά του έρχότανε το ερώτημα «πρός τί όλα... και ύστερον;». Σκεπτότανε ότι έχει όλα όσα μπορεί να έχη έντυχής άνθρωπος σ' αυτόν τον κόσμο «πλούτον, οικογένεια, δόξα, υγεία, δύναμη σωματική και ψυχική, νομίζω όλη...» και συγχρόνως σκεπτότανε για την αυτοκτονία· αυτή δε η σκέψις «ήτο τόσο δι' έμέν» — λέγει ο Τολστόη στην «έξομολόγησι» — έλκυστική που για να μη αυτοκτονήσω έπρεπε να έπινοώ διάφορες με τον έαυτόν μου πονηριές». Ο Τολστόη λοιπόν προσπαθεί να λύση το μέγιστον ζήτημα της ανθρωπότητας — «πρός τί να ζή κανείς; πώς είνε ο σκοπός της ζωής;» Για να βοηθί δέ την λύσι ρίχνεται στην έπιστήμη, στην φιλοσοφία και δεν την βρίσκει, στα τελευταία εστράφηκε προς τον Χριστόν και τον λαόν — και την βρήκε. Κατά τον Τολστόη η ζωή ένα σκοπόν έχει — την άγάπην. Γι' αυτό μās συμβουλεύει να αγαπούμε και να πιστεύουμε και νομίζει πώς θα άρχίσουμε να αγαπούμε και να πιστεύουμε εάν έννοήσουμε «πόσο εγκληματική και κακή είνε η ζωή μας ή βασιζομένη στην δύναμη, στον θαυμασμό προς αυτή».

Κανείς σαν κι' αυτόν αλήθεια δεν μās έδειξε τες άντιφάσεις της ζωής, τες όποιες πρέπει να άπομακρύνουμε για να αλλάξη ριζικά η ζωή μας.

Έξετάζοντες δε ολόκληρον το έργο του άθελα θυμάται κανείς τον «περιπλανώμενον Ιουδαϊόν» που όλο προχωρεί και ζητεί χωρίς ποτέ, πουθενά να σταματά. Νομίζει κανείς πώς κάποια μυστηριώδης φωνή άκατάπανστα λέγει του Τολστόη «πήγαυε...ζήτηι' πήγαυε...ζήτηι». Βέβαια εις το έργο του υπάρχουν πολλά άντιφάσεις· δεν βρίσκονται όρισμοί. Ο Τολστόη όμως δεν μπορεί να μās δώση όρισμούς διότι είνε η αίωνία ζήτησις, μέρος ελάχιστον εκείνου του ποταμού που λέγεται ζωή. Και μήπως αυτός ο ποταμός μπορεί να σταματήση ποτέ;

Γι' αυτό πόσο αληθινά και ωραία λέγει ο de Vogne στον Τολστόη διακρίνει κανείς κάτι τι το άπέθαντο, το φοβερό, το μυστηριώδες :

ANNA STAMATELATOU

δίου. Είς των λόγων τούς όποιους προβάλλω, είναι ότι εύρίσκω έν αυτή πάλιν ό,τι άποτελεί το πνεύμα του Φειδίου και ούδέν ξένον αυτό. Η Άρροδίτη της Μήλου δεν είνε ούτε χαρίεσσα, ούτε σκεπτική ούτε παθητική· είνε σοβαρά και γαλήνιος. Η καλλονή αυτής άποτελείται εξ εύγενούς απλότητος και ήρεμου σεμνότητος, ως ή του Παρθενώνος και των γλυφών αυτού. Δεν είναι· αυτή ή αίτία δια την οποίαν έγένετο και παρέμεινε τόσο λαϊκή, παρά το μυστήριον της τόνον συζητηθείσης στάσεώς της: Ένεστί παραχρήμα και πυρτωδεις βλέπουσιν έν αυτή την ύψηλοτέραν έκφρασιν του προτερήματος του όποιου άκριβώς τα μέγιστα στερεούνται, αυτής της γαλήνης ήτις δεν είναι ή απάθη άδιαφορία, άλλ' ή υγεία του σώματος και του πνεύματος.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ 1914

Σ. Θ. ΛΑΣΚΑΡΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

SALOMON REINACH

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

Η Άρροδίτη της Μήλου, το άριστούργημα αυτό του Λούβρου το άνευρεθέν έν τη νήσω Μήλω κατά 1820, θεωρείται υπό των πλείστων αρχαιολόγων της σήμερον ως άνηκον εις τας αρχάς του 1 π. χ. αιώνος· έγω όμως είμαι πεπεισμένος ότι είναι κατά τρεις αιώνας άρχαιότερον· νομίζω μάλιστα ότι δεν πρέπει την Άρροδίτην, αλλά την Θεάν της Θαλάσσης, την Άμριτόριτην, χαραυσαν δια του άριστερου βραχίονος έκτεταμένου, τρίαναν, και ότι είναι άριστούργημα έξεληθον της σχολής του Φει-

Η ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΦΥΛΗ

Έρευνήτης των άλβανικών φυλών γράφων εις το περιοδικόν Open Court δίδει λεπτομερείας τινας περί της Άλβανίας και του λαού της, ποώτην φοράν δημοσιευμένας τόσον διανγείς. Οι καλλίτεροι γεωγραφικοί χάρται, λέγει, είνε οι γενόμενοι υπό του άστριακού Γενικού Έπιτελείου και αυτούς δε τμήματα μόνον τινά των προσιωτέρων κοιλάδων ακολουθεύσιν, άφινόμενον μεγάλων τμημάτων άχαρτογραφών ή άπλώς ύποδεικνύοντων το είδος της χώρας. Ο λόγος του γεγονότος τούτου είνε ότι ολίγοιτοι έξερευνηται έχουν τολμήσει να εισδύσουν εις το εσωτερικόν, διότι οι κάτοικοι δεν κέχτηνται τα ήθη των πεπολιτισμένων χωρών του κόσμου. Οι πλείστοι είνε λησταί ή κλέπται, ο φόβος δε παρ' αυτοίς· δεν θεωρείται εγκλημα. Ο ξένος· ούδέν δικαίωμα προστάσις έχει ειμή εάν προσαχθί εις άλβανικήν οικογενειακήν έστιν σύμφωνα με τάς συνειθίας των άρχεγόνων άρχίον. Θεωρείται παρία· εάν εύρεθί καθ' όδον και δύναται να φουευθί εξ ένέδρας χωρίς να προκαλέση παρεμβασιν της έξουσίας. Το νότιον μέρος της χώρας είνε ή άρχαία Ήπειρος, ή μόνη δε περίπτωσις καθ' ήν διεδραμάτισε σπουδαίον μέρος εις την ιστορίαν υπήρξεν όταν ο Πύρρος ώδήγησε τον στρατόν του κατά της Ρώμης και ήπειλίσε αυτήν την ύπαρξιν της δια άρχίας και φροβεράς έφόδου, ή όποία όμως έστερείτο έμμονής· λήσασα εις άξιοθρήνητον άποτυχίαν κατόπιν μεγάλου ήρωισμού. Η χώρα όνομάσθη Άλβανία τον δέκατον πέμπτον αιώνα όπότεν πολλοί άρκετώαι φυλαί σνησισθήσαν με την Ήπειρον, άποτελέσασαι έν έθνος διακρινόμενον δια ταυτότητος αίματος, γλώσσης και εθίμων. Ο λόγος ένεκα του όποιου ούδέποτε ή Άλβανία επροκάλεσε έντύπωσιν εις τον κόσμον και ούδέποτε συνελήχθη εις Κράτος είνε διότι οι κάτοικοι της υπήρξαν πάντοτε τόσο άνοπότακτοι εις οιονδήποτε σήστημα νόμου ώστε δεν κατέστη δυνατόν να συνταχθούν εις Πολιτείαν.

**

Έκαστον άτομον αισθάνεται ύποχρέωσιν να διασώση τά πάτρια, υπέρτατον δε νόμον θεωρεί να μη άναγνωρίζη καμμίαν άρχην υπεράνω του άτομισμού των.

Έκαστον άτομον χειροδικεί και κρίνει προνομίον του να άρπάξη, να λεηλατή όσάκις δύναται να· ράτη τουτο άτιμωρητεί. Έκαστον άτομον έχει το όπλον του άχώριστον σύντροφον, ούδεις δε τολμά να ταξειδεύση ή καν να έξέλθη εις έξοχικόν περίπατον, άνευ πυροβόλου. Τα άρχαιότατα έθιμα της άρχεγόνου Ευρώπης διασώζονται έν Άλβανία, ή δε επίδρασις της προόδου του πολιτισμού από των ημερών του βασιλέως Πύρρου είναι κατ' ουσίαν μηδαμινή. Η Ήπειρος και ή θυγάτηρ της Άλβανία επανειλημμένως καθυπετάχθησαν, άλλ' ή καθυποτάξις των υπήρξε πάντοτε τυπική. Η Μακεδονία κατώρθωσε να άποκτήση άνεγνωρισμένην κυριαρχίαν αλλά το μακεδονικόν πολιτεύμα θα ήτο αδύνατον να καθιερωθί εις τας όρεινάς χώρας της Άλβανίας. Όταν ο Καίσαρ άπεβίβισθη εις το Δυρράχιον, κατέπεισε τον λαόν να έξεγερθί κατά του Πομπηίου, οι δε κάτοικοι της Ήπείρου άνεγνώρισαν τον Ρωμαϊον Αυτοκράτορα, άλλ' ούδεις ούδέποτε Ρωμαίος Διοικητής έτόλμησε να εφαρμόση το Ρωμαϊκόν Δίκαιον εις τά ένδότερα της χώρας, τουτο δε παρέμεινε αληθές και μετά την διαίρεσιν του Ρωμαϊκού Κράτους. Οι Έλληνες Αυτοκράτορες έθεώρουν την Άλβανίαν έλληνικήν επαρχίαν, άλλ' οι Άλβανοί άπέμειναν άρχιοι και άπολιτίστοι ως πρότερον. Όταν ή Έλληνική Αυτοκρατορία κατέρρευσε έν των έφόδων των Τούρκων υπό του Μωάμεθ Β' μεταβολή τις συνετελέσθη ως προς την τυπικήν κυριότητα της Άλβανίας, άλλ' ούδεμία μεταβολή ως προς τας συνθήκας.

Έκ των πολλών πολέμων μεταξύ Τούρκων και Άλβανών ο περιφημότερος υπήρξεν εκείνος καθ' όν οι Άλβανοί ώδηγούντο υπό του Γεωργίου Καστριώτη, όν οι Τούρκοι όνομάζουν Σκαιντέρβην. Ο άνήρ ούτος κατέστη έθνικός ήρωας πολλάκις δε άπόθθησε τους νικηφόρους μωαμεθανούς τολμήσαντας να εισελάσουν εις την Άλβανίαν. Ήτο υίός άλβανού φυλάρχου και Σερβίδος πριγκηπίσσης ένεκα δε της διαπερπούς θέσεως του πατρός του εστάλη εις την αυλήν της Κωνσταντινουπόλεως ένθα έλαβε μωαμεθανικήν άνατροφήν. Όταν επέ-

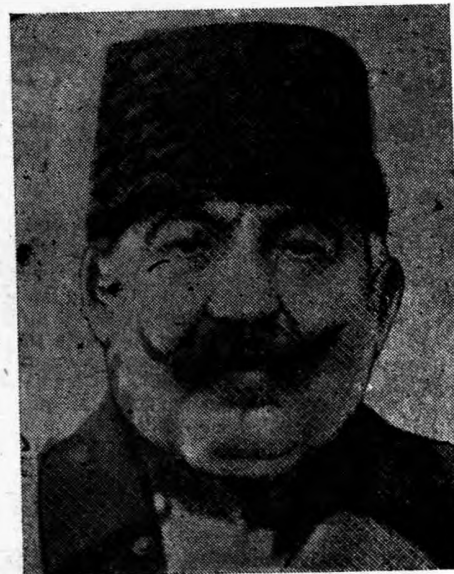
στρεφεν εις την πατρίδα του, ο άλβανικός πατριωτισμός του έξήφθη το δε ύπόλοιπον του βίου του το άφιέρωσεν εις άγριον πύλεμον κα ά του Σουλτάνου, διαρκέσαντα από του έτους 1143 μέχρι του έτους 1467 όπότεν απέθανε προσβλήθεις υπό πυρετού. Οι Άλβανοί άπόλεσαν άρχηγόν· όστις συχνά ώδήγησεν αυτούς εις την νίκην, μετά δε τον θάνατόν του οι Τούρκοι πάλιν υπερίσχυαν έν τη χώρα.

**

Κατά την συνομολογηθείσαν έν Βερετίη ειρήνην τή 1478 άνεγνωρίσθη ή κυριαρχία της Τουρκίας επί της Άλβανίας· κάιτοι ούδέποτε έγκατεστάθη μονίμως. Αί έξεγέρσεις υπήρξαν συχναί, το μόνον δε όπερ προοικεί εις άφεσιν ούσιν ήτο ότι ή Τουρκία ειλεν άνάγκην ριφοκινδύνων στρατιωτών. Οι Τούρκοι έστρατολόγουν έν Άλβανία επιτυχώς διότι οι Άλβανοί ήσαν φύσει πρόθυμοι πάντοτε εις συγκρούσεις και άπληστοι διά λάφυρα, έπομένως εύκόλως εύείθοντο να λάβουν τά όπλα υπέρ οιοσδήποτε καθ' οιοσδήποτε άρκει να προσδοκώσι λάφυρα. Διά τας φιλικάς σχέσεις μεταξύ των ήμι-κατακτητών τούρκων και των έν μέρει ύποταγμένων άλβανών ή μωαμεθανική θρησκεία έρριψε ρίζας εις την χώραν άλλ' ο Ισλαμισμός των Άλβανών δεν είνε ποσώς ή ορθόδοξος θρησκεία του Μωάμεθ. Ο Χριστιανισμός δεν κατεστάλη, άπεναντίας διετηρήθη, οι δε δύο εκκλησίαι ή ορθόδοξος και ή λατινική μισούν αλληλάς περισσότερο παρ' όσον άμφοτέρω μισούν τους μωαμεθανούς. Έκ τούτου συμβαίνει ότι αι θρησκευτικαί συνθήκαι έν Άλβανία εύρίσκονται εις αληθές χάος. Έκ μιās οίκογενείας οι μèn άνδρες μεταβαίουν εις τὰ τζαμία αι δε γυναίκες εκκλησιαζονται εις εις τους έλληνικούς εις εις τους λατινικούς ναούς. Έρις θρησκευτική έν Άλβανία δεν ύπάρχει ειμή μεταξύ έλλήνων και λατινών.

Η άλβανική φυλή είνε ίσως λείψανον των προγόνων της άρχαίας Έλλάδος. Αί έλληνικαί παραδόσεις αναφέρουν μετά μεγάλης εύλαβείας την Ίεράν Άρην και το Μαντεϊόν της Δωδώνης κατά συνέπειαν οι άρχαιοι Ήπειρώται θα ήσαν εξάδελφοι των μακεδόνων, θρακικών, ιλλυρών και των πελασγών της άρχαίας Έλλάδος. Οι πελασγοί κατά πάσαν πιθανότητα ήσαν οι συγγενέστεροι αυτών. Η σημερινή άλβανική γλώσσα φαίνεται διασώζουσα ίχνη προ-λληνικής γλώσσης, άλλ' ύπέστη διαδοχικώς επίδράσεις του έλληνικού, του ρωμαϊκού, του σλαβικού (σερβικού και βουλγαρικού) και του τουρκικού στοιχείου.

ΤΟ ΑΛΒΑΝΙΚΟΝ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ

Ο Στρατηγός Ίτζετ Παδόξ ο όποιος έξύπνεε διά πραξικοπήματος να άνέλθη εις τον θρόνον της Άλβανίας.

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ

Τὴν γρῆσιν τῶν δώρων τοῦ νέου ἔτους εὐρίσκωμεν καθιερωμένην εἰς τὴν Ρώμην ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Ἔθος ὑπῆρχε ποτε ν' ἀποπέλλωσιν εἰς τοὺς ἀρχόντας εἰς ἐνδειξὴν τῆς πρὸς αὐτοὺς ὑπολήψεως καὶ τιμῆς. κλώνους δένδρων ἐκ τοῦ ἱεροῦ δάσους τῆς θεᾶς Στρενείας (Strenia), ἐκ παρθορᾶς τοῦ ὀνόματος τῆς ἑποίας καὶ ὠνομάσθησαν εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ τὰ δῶρα ταῦτα *étrenes*.

Κατόπιν ἀντὶ κλώνων δένδρων προτέτερον ὡς δῶρα καρπούς, σῦκα καὶ μέλι εἰς πᾶν οἶκετον καὶ ἀγαπητὸν πρόσωπον, ἢ ὅπως εὐχωνται ἵνα ἡ εὐάρεστον καὶ γλυκὺ πᾶν ὅ,τι ἤθελε συμβῆ καθ' ἅπαν τὸ ἀρχόμενον νέον ἔτος εἰς τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὅποιον προσετέροντο τὰ δῶρα.

Βραδύτερον οἱ Ρωμαῖοι, καθ' ὅσον ὑφίσταντο τὴν ἀπώλειαν τῆς πρώτης τῶν ἀπλότητος, προσέτερον πρὸς ἀλλήλους ἰδιαιτέρως νομίσματα καὶ μετάλλια ἀργυρᾶ. Τέλος ἡ γρῆσις τῶν δώρων ἐγένετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸσον γενικὴ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Αὐτοκρατόρων, ὥστε ἅπας ὁ λαὸς ἐπευθε νὰ εὐχηθῆ εὐτυχῆς τὸ νέον ἔτος εἰς τὸν Αὐτοκράτορα καὶ ἕκαστος πολίτης ἀναλόγως τῶν δυνάμεων τοῦ προσέτερον μετὰ τῶν εὐχῶν του καὶ τὰ δῶράν του εἰς πολυτίμητα μέταλλα, λίθους καὶ χρῆματα.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Αὐγουστος ἐδέχετο τοιαῦτα δῶρα εἰς τὸσφ μεγάλην ποσότητα, ὥστε εἶχε τὴν συνήθειαν μὲ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν ν' ἀγοράζῃ εἰδώλια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, τὰ ὅποια κατόπιν ἐδώρει καὶ ἀριέρου εἰς τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν.

Ὁ Τιβέριος, ὁ διάδοχος του, ὅστις ἦτο δυστροπιότερου

χαρακτῆρος, ἤρνεϊτο νὰ δέχεται δῶρα καὶ ἀπηγόρευσε μάλιστα εἰς τοὺς ὑπηκόους του νὰ τῷ προσφέρωσι τοιαῦτα πέραν τῆς πρώτης ἔτους.

Ἄλλ' ὁ Καλλιγούλας, ὅστις ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὸν Τιβέριον καὶ ὅστις τὸσφ διεκρίνετο διὰ τὴν φιλαργυρίαν αὐτοῦ, ὅσον καὶ διὰ τὰς λοιπὰς κακίας καὶ ὀμότητας αὐτοῦ ἀνεκρίνωσε διὰ διαγγέλματος του εἰς τὸν λαόν, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν εὐχῶν τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους ἐπεθύμει νὰ λάβῃ παρὰ τῶν ὑπηκόων του ὅλα τὰ δῶρα, ὅσα κατὰ τὸ διάστημα τῆς βασιλείας του εἶχεν ἀρνηθῆ νὰ δεχθῆ ὁ προκατόχος του.

Οἱ ἀρχαῖοι Γαλάται εἶχον ὡσαύτως κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καθιερωμένην παρ' αὐτοῖς τὴν γρῆσιν τῶν δώρων τοῦ νέου ἔτους καὶ προσέτερον πρὸς ἀλλήλους δέσμας ἱξοῦ, τοῦ παρασιτικῆς ἐκείνου φυτοῦ, ὅπερ ἀναφέρεται ἐπὶ τῶν κλώνων τῶν δένδρων, ἐξ οὗ καὶ βραδύτερον ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ νέου ἔτους ἐλάβε τὸ ὄνομα ἱξὸς τοῦ νέου ἔτους.

Κατὰ τὸν Μεσαιῶνα τὰ δῶρα τοῦ νέου ἔτους προσετέροντο τὸσον ἀπὸ τοῦ μικροῦ, ὅσον καὶ ἀπὸ τοῦ μεγάλου καὶ ἡ γρῆσις αὐτῶν ἔλαβε τὸν χαρακτῆρα γενικῆς καὶ κοινῆς ἀνταλλαγῆς χρησίμων εἰδῶν καὶ πραγμάτων.

Μόλις κατὰ ἔτος 1563 ὁ Κάρολος Θ' ἐν Γαλλίᾳ διὰ Διατάγματος του ὤρισεν, ὅπως τὸ ἔτος ἀρχῆται τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἐνῶ κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον καὶ δέκατον πέμπτον αἰῶνα, ὅτε τὸ ἔτος δὲν ἤρχιζε τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἡ προσφορά τῶν δώρων ἐγένετο τὴν ἡμέραν τῆς Περικομῆς. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον μὲ τὴν λέξιν «δῶρα» ἐνόηον τότε τὰ τιμαλγῆ, τὰ προστερόμενα ὡς δῶρα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀποκλειστικῶς τῆς ἑορτῆς τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τὰ ὅποια ἐκαλοῦντο ἐκ τούτου καὶ «χρυσᾶ δῶρα».

Σήμερον, μὲ τὴν λέξιν δῶρα ἐννοοῦμεν ἐπίσης καὶ τὰ φιλοδωρήματα πρὸς τοὺς ὑπηρετάς.

Ἄγορά δώρων ἀπὸ τὰ ὑπαίθρια Πρατήρια τῆς ὁδοῦ Αἰόλου.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΙΓΗΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ἐὰν ἀκόμη δὲν ἐπεδόθη ἡ διακοίνωσις τῶν Δυνάμεων διὰ τὸ Ἡπειρωτικὸν καὶ τὸ Νησιωτικόν, οὐδὲν σημαίνει. Θὰ ἐπιδοθῆ αὖριον.

Τὸ γεγονός εἶναι, ὅτι ἡ μάχαιρα ὑψώθη καὶ τὸ κτύπημα καταφέρεται μεθ' ὀρυγῆς καὶ ἀπανθρωπίας ἐναντίον τῆς Ἡπείρου. Καὶ πρὸς τοῦτο ἡ προσοχή.

Λεπτομέρεια περὶ ἀσημάντων διαφωνιῶν τῶν Δυνάμεων μέχρι τοῦδε, δὲν ἐνδιαφέρουσιν. Ἡ Ἡπείρος κείται δεσμια ἐπὶ τοῦ μικροῦ ὄμοῦ τῶν Εὐρωπαϊκῶν συμφερόντων καὶ κρυσουργεῖται ἀδυσωπήτως. Ἰσοῦ τὸ θέμα τὸ κύριον.

Καὶ εἶναι πολλὴ περὶ αὐτὸ ἡ ὀδύνη, τὴν ὁποίαν μετὰ ἀνδρικής ὑπερηφανείας κρύπτουσιν ἀκόμη τὰ ἑλληνικὰ στήθη, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ δύνανται νὰ συγκρατήσωσιν ἐν κυρίως παράπονον, τὸ ὅποσον στρέφεται πρὸς τοὺς πεπολιτισμένους λαούς. Πρὸς τὴν σιγὴν αὐτὴν τῶν λαῶν, τὴν παραδόξον, τὴν ἐκπληκτικουσαν καὶ ἀπελπίζουσαν.

Δὲν τὴν θρηνοῦμεν ἀκόμη οἱ Ἕλληνες τὴν Ἡπείρον ὡς ἀπόλεσθεισαν. Ἀνάγκη διπλωματικῆ ἀναπότρεπτος ἀναγκάζει τὴν Κυβέρνησιν τὴν Ἑλληνικὴν, αὐτὴν ἐκείνην τὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία, εὐτυχῆσασα νὰ τελέσῃ τῆς Θεῆας Προνοίας τὰς μεγαθύμους βουλὰς, τὸν ἔπτελλε, μὲ τὸν Διάδοχον τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἐπὶ κεφαλῆς, Στρατηλάτην καὶ μαχητὴν, ἵνα ἐλευθερώσῃ τὴν περιπόθητον γῆν, τὴν ἀναγκάζει νὰ διατάξῃ τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν Ἡπείρον εἰς χεῖρας τῶν Ἀλβανῶν δημίων. Ἄλλ' ἡ Ἡπείρος, καίτοι σφαδάζουσα ὑπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν μάχαιραν, δὲν θὰ παραδόσῃ τὴν τελευταίαν πνοήν. προτοῦ καὶ μὲ τὰ δόντια ἐπὶ τοῦ Κυναιγέρου ἡ μυνθῆ τῆς ἑλληνικότητος τῆς, τῶν δικαιομάτων τῆς, τῆς ἐλευθερίας τῆς, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ τούτους ἐπάλασεν αἰῶνας καὶ εἰς τοσαῦτα ὑπεβλήθη καρτερικῶς μαρτύρια. Δὲν πρόκειται περὶ τούτου.

Πῶς ὅμως οἱ πεπολιτισμένοι λαοί, οἱ ἔχοντες, μὲ τὴν κρατοῦσαν σήμερον ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως, πᾶσαν τὴν δύνανσιν νὰ ἐπιβάλλωσι πανταχοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς τὸ δίκαιον, ἀνέχονται τὸν τελούμενον ἐν Ἡπείρῳ σφαγιασμὸν τῆς ἐλευθερίας; Μία ἐλευθερίας καθαρῆς καὶ ἀμετροῦ μετὰ τὸ τίμιον αἶμα ἀμετροῦτων εἰς αἰῶνας μαρτύρων, χθὲς δὲ μόλις διὰ νέων θυσιῶν ἀναστάσης;

Δὲν ἔχουσι πλέον καρδίαν οἱ λαοί; Δὲν συγκινεῖ αὐτοὺς, ὅτι λαὸς χριστιανικός, ἐπὶ πολὺ δουλεύτας εἰς τυραννὸν ἀποτροπαίου μνήμης καὶ ἄρτι μόλις ἐλευθερωθείς, δένεται ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης τὰς χεῖρας καὶ παραδίδεται εἰς νέαν δουλείαν; Βορὰ λυσσώντων λύκων, τοὺς ὁποίους ἡ Διπλωματία διενοήθη νὰ καταστήσῃ βασιλεῖον μὲ ξένας σάρκας;

Τραγικῶς ἀπελπιστικὸν τὸ φαινόμενον. Ὅχι διὰ τοὺς Ἡπειρώτας. Οἱ Ἡπειρώται — εἴπομεν — θὰ προσπαθήσωσι νὰ συντρέψωσι τὴν στυγεράν ἀπόπειραν. Καὶ δὲν ἔχουσι χρῆσαν εἰς τοῦτο κανενός. Δὲν θὰ ἱκετεύσωσι, δὲν θὰ ἐκλιπαρήσωσι κανένα. Ὁ Σκαμουῆλ περιέρχεται κατὰ

τὰς ὥρας ταύτας ἀνά μέσον αὐτῶν μὲ τὸν ἱστορικὸν του δαυλὸν ἀνημμένον ἀκόμη, καὶ τοὺς ἐνθαρρύνει εἰς τὴν ἀπέρασιν τοῦ θανάτου. Τοῦ θανάτου, ὁ ὁποῖος παραδίδει εἰς τοὺς ἀχορτάτους τὸ σῶμα, ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν ψυχὴν ἐλευθέραν, διὰ νὰ διακηρύττῃ πάντοτε εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι, ἐν ἡ βία κατορθώθη νὰ ὑποδουλώσῃ τὴν Ἑλλήν, ἡ Ἰδέα, ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ εὕρωσι μίαν ἡμέραν τὰ δίκαιά των οἱ λαοί ἐξ ἑσπέρου, δὲν ἀποθνήσκουσι ποτέ, οἰοδότηστε καὶ ὅσοι δὴποτε κύν ὡσιν οἱ βδελυροὶ αὐτῆς πολέμοιοι.

Ἦναι ὅμως τὸ φαινόμενον τῆς ἀδιαφορίας, περὶ ἧς ὁμιλοῦμεν, ἀπελπιστικὸν δι' αὐτοὺς τούτους τοὺς λαούς.

Ὅταν οἱ λαοί, οἱ τοσάκις ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς Ἀνθρωπότητος σφαδάζαντες ἀλλήλους, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν ἐθραύσῃ τὰ μᾶλλον προσαρμύζοντα εἰς τὸν Πολιτισμὸν καὶ τὴν ἐκ Θεοῦ πνευματικὴν ἐλευθερίαν δικαιοῦματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ πολίτου ὅταν οἱ λαοί, οἱ διὰ τῶν ἰδίων ἀγῶνων καὶ τοῦ ἰδίου αἵματος, κατακρημνίσαντες δεσποτικὰς τυραννίας καὶ ἀπολαύοντες τῶν Θεῶν τῆς ἐλευθερίας ἀγαθῶν μένουσι ψυχροὶ καὶ στυγνῶς ἀνάλητοι πρὸ τῆς ἀνοσιουργίας μιᾶς πράξεως ὡς ἐκείνη, τὴν ὁποίαν τελεῖ ἐν Ἡπείρῳ ἡ Εὐρώπη, ἐπερχομένη ὡς ὁ κακουργώτερος τῶν ληστῶν ἐν μέσφ κτηθείσης ἐλευθερίας καὶ σύρουσα βία εἰς τὴν δουλείαν καὶ τὸν θάνατον τὸν ἡθικὸν ἐλευθερωθέντας χριστιανικοὺς πληθυσμούς, ἡ ψυχρότης καὶ ἡ ἀναληγία τῶν λαῶν αὐτῆ θὰ ἐνθαρρύνῃ αὖριον τὸ λαοθάρον ἀκόμη ἐν τῇ συνειδήσει πολλῶν κυβερνητῶν τῆς κρατοῦσης πάντοτε Ὀλιγαρχίας δεσποτικῶν πνεύμα καὶ τὰ δικαιοῦματα τῶν λαῶν θ' ἀργίσωσιν ἴσως ἐξαιετούμενα ἐν πρὸς ἐν βαθμιαίως. Καὶ ἂν δὲν ἐπέλθῃ καὶ πάλιν ἡ πρὸς τὴν ὕλικὴν βίαν δουλεία, θὰ ἐπέλθῃ ὅμως ἀτρακτῶς ἡ δουλεία τῆς συνειδήσεως.

Ὡ, εἰς τὸ δυνατὸν νὰ ἠκούετο ἡ πωγὴ μας φωνὴ μέχρι πάντων τῶν ἀδιαφορούντων διὰ τὴν ἐν Ἡπείρῳ τραγωδίαν λαῶν!

Θὰ ἐλέγομεν: Μὴ βλέπετε ἀδιαφόρως πρὸς τὴν σφαγιαζομένην Ἡπείρον. Μὴ μένετε ἀπαθεῖς εἰς τὴν δολοφονουμένην ἐνώπιόν σας ἐλευθερίαν ἐνός λαοῦ. Τὰ δεσμια, τὰ ὅποια ἐχάλκευσα, καὶ ἡ ἀποτροπαία μάχαιρα, ἣν ἐγείρει κατὰ τῆς Ἡπείρου, ἡ Διπλωματία, εἶναι: προάγγελος κινδύνων διὰ πάσας εἰς τὸ μέλλον τὰς ἐλευθερίας τῶν λαῶν.

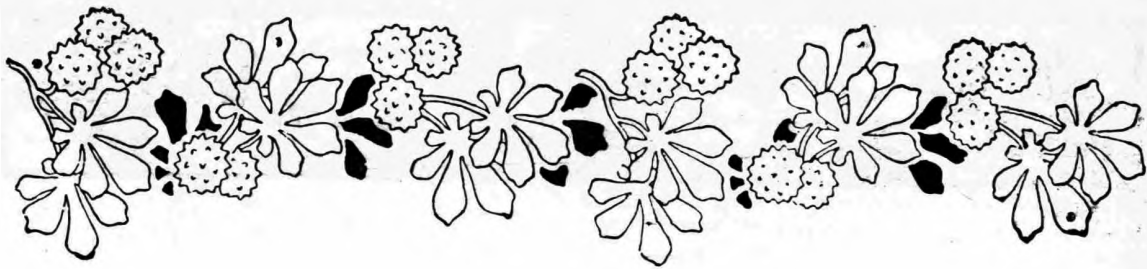
Φοβηθῆτε τὴν ἐταίραν αὐτὴν τσοῦταν καὶ τηλικούτων ποταπῶν συμφερόντων, ἡ ὁποία λέγεται: μὲν διπλωματικῆ καὶ ἔχει συνήθως μειλίχια τὴν μορφήν καὶ τὰ χεῖλη, ἀλλὰ κρύπτει τὴν ψυχὴν μαχίρης, τὰ σκλήρὰ καὶ ἀδίκὰ καὶ μιὰρὰ καθ' ὅλων μηχανωμένης.

Φοβηθῆτε τὴν διὰ σᾶς αὐτοῦς, εἰς δὲν θέλετε ἐξ αἰσθηματοῦ ἀλληλεγγύης νὰ συμπαθήσῃτε πρὸς τὴν σφαδάζουσαν ἐν Ἡπείρῳ ἐλευθερίαν καὶ νὰ ὑψώσῃτε σείς ὑπὲρ αὐτῆς τὸν γρόνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν σώσῃ.

Μετ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1914

ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΕΝΗ ΖΩΗ

Ο ΡΑΜΠΙΝΤΡΑΝΑΤ ΤΑΓΟΡ

Ανάμεσα στους εκλεκτούς που πήραν το βραβείο του Νόμπελ το 1913 είναι και ο Ραμπεντρανάτ Ταγόρ-Ινδός ποιητής.

Ο Ταγόρ γεννήθη το 1861 στην Καλκούττα, νεώτατος δὲ ἐνεφανίσθη καὶ ὡς μουσικὸς καὶ ὡς ποιητής. ἔχει γράψῃ μελοδράματα, μυθιστορήματα, καὶ διηγήματα καὶ ποιήματα. Ἡ συλλογὴ του «Γιταντζαλί» (ὕμνοι πρὸς θυσίαν) τὸν ἐδόξασε. Ὁ ἴδιος δὲ ὁ Ταγόρ τὴ συλλαγὴ αὐτὴ μετέφρασε στὴν ἀγγλική.

Πρῶτος ποὺ κατέστησε γνωστὴ τὴν ποίησι τοῦ Ταγόρ στοὺς Εὐρωπαίους εἶνε ὁ γνωστὸς κριτικὸς Βίλιαμ Ροσενστάιν.

Ταξιθεύοντας στὰς Ἰνδίας γνώρισε τὸν ποιητὴ καὶ τὸ ἔργον του.

Ἐπίσης ἀνάλυσε τοῦ ἔργου τοῦ Ταγόρ ἔκαμε καὶ ὁ ἰρλανδὸς ποιητὴς Β. Ίτς.

Ὁ Ίτς μᾶς κάμνει γνωστὴ μιὰ του συνομιλία περὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποιητοῦ μετὰ ἱατρὸν, Ἰνδὸν, σπουδασάντα ὁμῶς ἐν Εὐρώπῃ.

«Κάθε μέρα, λέγει ὁ Ἰνδός, διαβάζω τὰ ποιήματα τοῦ Ραμπεντρανάτ. Τὰ ποιήματά του με κάμνουν νὰ λησμονῶ ἕλες μου τὲς λύπες. Στὰς Ἰνδίας ὑπάρχουν πολλοὶ ποιηταὶ, κανεὶς ὁμῶς δὲν μπορεῖ νὰ παραβληθῇ μετὰ τὸν Ταγόρ δι' αὐτὸ καὶ τὴν ἐποχὴ μας τὴν ὠνομάσαμε—ἐποχὴ τοῦ Ταμπεντρανάτ. Κανένας ποιητὴς μῆτε Εὐρωπαῖος, μῆτε Ἰνδός δὲν τιμᾶται τόσο ὡς ὁ Ταγόρ. Πενήντα ἑκατομμύρια ἄνθρωποι, παντοῦ ὅπου μιλοῦνε τὴ γλῶσσα «μπεγγαλί», κάθε μέρα ψάλλουν τοὺς ὕμνους του... Πρὸ λίγου καιροῦ ὁ ποιητὴς ἀπήγγειλε τὰ ποιήματά του στὸν μεγαλύτερον ναὸ τῆς Καλκούττας καὶ ὁ λαὸς εἶχε γεμίσει τὸν ναὸ, πολλὰς δὲ χιλιάδας βρισκόντο ἐλόγυρα.»

Τὰ ποιήματα τοῦ Ταγόρ πρέπει νὰ διαβάζονται ἀργά, φωναχτὰ, σχεδὸν τραγουδιστά. Μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μπορεῖ κανεὶς νὰ κατανοήσῃ ὅλη τὴν ἔμφορρά, τὸ ἄρωμα τοῦ κάθε στίχου, τοῦ κάθε λόγου. Οἱ ὕμνοι του ἄλλοι ψάλλονται κατὰ τὴν ἀνατολὴν, ἄλλοι κατὰ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου. Μερικοὶ εἶνε προωρισμένοι διὰ τὰς διαφόρους ἐποχὰς τοῦ ἔτους. Ὁ Ταγόρ εἶνε ὀπτιμιστὴς καὶ πανθειστὴς.

Ὁ Ραμπεντρανάτ εἶνε ὁ πρῶτος, λέγει ὁ Ἰνδὸς ἱατρός, καὶ ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς ἁγίους μας ποὺ δὲν περιφρόνησε τὴ ζωὴ, ἀλλὰ τὸναντίον τὴν ἐλάτρευσεν ὕμνων ὅλες τὰς χαρὰς τῆς...

Παράξενον στὰς Ἰνδίας, τὴν χώρα ποὺ ἐκήρυξε τὴν «νιρβάνα» ὡς τὴν εὐτυχεστέραν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἐδίδαξε πῶς ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ζωὴ εἶνε ἡ πηγὴ κάθε δυστυχίας μας, ἐμψανίζετα! ποιητὴς, ἅγιος, ποὺ διακηρύττει ὅτι ἡ ζωὴ εἶνε θαυμασία, ὅτι ἡ ζωὴ εἶνε ὠραία.

Ἴδου μερικοὶ στίχοι μεταφρασμένοι στὸ πεζόν, ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ταγόρ περὶ Θεοῦ καὶ ζωῆς.

«Μὴν προσεύχεσαι, μὴν παίζεις κομπολόγιον, μὴν ὕμνῃς Ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον προσκυνᾷς στὴ σκοτεινῇ γωνίᾳ τοῦ ναοῦ, τοῦ ὁποίου οἱ πόρτες εἶνε κλεισμένες. Ἄνοιξε τὰ μάτια σου καὶ δὲς πῶς ὁ Θεὸς δὲν εἶνε μπροστὰ σου.

Ὁ Θεὸς εἶνε ἐκεῖ ὅπου ὁ γεωργὸς σπαράσσει τὴ γῆ μετὰ τὸ ἄροτρο, ὅπου ὁ πετράς μετὰ τὸ σφυρὶ σπᾶει τὴν πέτρα, τὴν προωρισμένην γιὰ τὸ στρώσιμο τοῦ δρόμου. Ὁ Θεὸς εἶνε μαζὺ τοὺς καὶ ὅταν τοὺς καίει ὁ καυστικὸς ἥλιος, καὶ ὅταν τοὺς καταβρέχει ἡ ραγδαία βροχὴ. Τὸ φῶμα τοῦ εἶνε ξεχισμένο καὶ κατασκονισμένο. Βγάλε ἀπὸ πύρσω σου τὰ ἱερά ἄμυρα καὶ σὺ τὸν Θεὸ πῆγαινε καὶ σὺ στὸν σκονισμένο δρόμον καὶ στὸν ἀγρὸν.

Ποθεῖς τὴν ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τῆ ζωῆ; Ξεύρεις ποὺ μπορεῖς νὰ τὴν βρῆς; Ὁ Δημιουργὸς ὑπῆρξεν ἐργάτης! Αὐτὸς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συνέθεσε γιὰ πάντα τὸν ἑαυτὸν του μετὰ ἡμῶν.

Ἐβγα λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀκίνησιν, ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς ψυχρῆς παρατηρητικότητος! Ἄφησε τὰ προωρισμένα γιὰ τὴ θυσίαν λουλούδια καὶ τὰ λάβδανον! Ἄς μεταβληθοῦν τὰ ἱερά σου ἄμυρα σὲ ράχη καὶ ἄς λερωθοῦν μετὰ τὸν ἰδρωτὰ τοῦ κόπου. Πῆγαινε εἰς συνάντησιν τοῦ Θεοῦ δουλεύοντας.

Διαβάζοντας αὐτὴ τὴν γεμάτη πάθος θεοποίησιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας καταλαμβάνεται κανεὶς ἀπὸ ἐκπληξῆ! διότι τέτινα λόγια μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὰς Ἰνδίας. Ἀληθινὰ μετὰ χαρὰ οἱ κουρασμένοι εὐρωπαῖοι παραδίδονται στὴ φιλοσοφίᾳ τοῦ Βούδδα, ποὺ διδάσκει τὴν ἀποστροφή πρὸς τὴν ζωὴ, τὴν ἄρνησιν τῆς εὐτυχίας. Ἴδου ὁμῶς ὁ σημερινὸς Ἰνδὸς ποιητὴς τί λέγει γιὰ τὴν εὐτυχίαν; Ἐνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερά του ποιήματα, ποὺ βέβαια γάνει πολὺ μεταφραζόμενο.

«Ἀνέβλεπὴ εἶνε ἡ ἡμέρα τοῦ εὐνοπώρου. Τὸ ποτάμι εἶνε γεμάτον ὡς τὲς ὄχθες. Τὸ νερὸ δροσίζει τὰς γυμνὰς ρίζας τῶν παρόχθιων δένδρων. Τὸ μακρυνὸ, στενὸ μονοπάτι μοιᾶζει μετὰ γλῶσσα, τὴν ὁποίαν τὸ διψατὸν χωριουδάκι ἄπλωσε πρὸς τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ. Ὁ θόρυθος τῶν κυμάτων ἀνακατεύεται μετὰ τὸ γέλοιο καὶ τὰ παιγνίδια τῶν λουομένων γυναικῶν. Ὁ ψαράς μεσ' τὴν βάρκα, τὴν δεμένην στὸ καλαχμένο κοντάρι, πλέκει τὸ δίχτυ του. Τὰ ἀγόρια μετὰ χαρούμενες φωνὰς βουτοῦν στὸν ποταμὸν.

Ἡ καρδιά μου γέμισε χαρὰ. Αἰσθάνομαι πῶς ἡ εὐτυχία εἶνε ἀπλὴ, ὅπως τὸ λουλοῦδι τοῦ ἀγροῦ. Ἐμεῖς ὁμῶς τὴν ἀρπάζομε μετὰ φοβερὴ λαίμαργίαν, τὴν τταλακῶνομε, τὴν πετοῦμε καὶ κατόπιν ριχνόμεστε στὴν τρελλὴ ἀναζήτησίν τῆς. Καὶ ἔτσι τὴν χάνομε γιὰ πάντα.

Ἐκλύτταξα ἐλόγυρά μου, παρατήρησα τὸν σιωπηλὸν οὐρανὸν, τὸ τρεχάμενον νερὸ καὶ κατάλαβα πῶς ἡ εὐτυχία εἶνε ἀσκορπισμένη παντοῦ, πῶς ἡ εὐτυχία εἶνε ἀπλὴ, ὅπως τὸ χαμόγελο στὸ παιδικὸ πρόσωπον.

Τὸ ποίημα αὐτὸ μοῦ θυμίζει τὰ λόγια γιὰ τὴν εὐτυχίαν, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς καλύτερους σύγχρονους ἀγγλοῦς συγγραφεῖς, τοῦ Οὐέλς.

«Καθένας μας μιὰ φορὰ τουλάχιστον στὴ ζωὴ του περνᾷ μπρὸς σὲ ἀνοιχτὴν πόρταν, ποὺ ὁδηγεῖ σὲ ὠραῖον

κῆπον, δηλαδὴ πρὸς τὴν εὐτυχίαν. Ἡ πόρτα αὐτὴ παρουσιάζεται πάντα ἐκεῖ ὅπου ποτὲ δὲν ἐλπίζαμε νὰ τὴν εὐρῶμε. Ὅλοι μας περίφημα γνωρίζομε πῶς ἂν μποῦμε θὰ βροῦμε ἐκεῖνη τὴν εὐτυχίαν, ἡ ὁποία, ἔστω καὶ γιὰ λίγον, μπορεῖ νὰ γεμίσῃ ὡς τὰ χεῖλια τὸ ποτήρι τῆς ζωῆς μας. Ὅλοι μας ὁμῶς βρισκομε πῶς ἔχομε κάποιον ἐμπόδιον, ποὺ δὲν μᾶς ἀφίνει ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ νὰ μποῦμε στὸν κῆπον. Καὶ λέγομε στὸν ἑαυτὸν μας! «Θὰ τελειώσω τὴ δουλειάν μου καὶ θὰ ἐπιστρέψω καὶ τότε μετὰ ἑλαφρὴν καρδίαν θὰ μῶ στὸν κῆπον». Σὲ λίγο ἐπιστρέφομε, ἀλλ' εἰς μάτην ζητοῦμε τὴν ἀνοιχτὴν πόρταν. Μπροστὰ μας βρίσκεται σειρὰ σπιτιῶν καὶ δὲν ὑπάρχει ἴχνος κανὸς τοῦ κῆπου. Ἡ στιγμὴ χάθηκε γιὰ πάντα μαζὺ δὲ μ' αὐτὴ καὶ ἡ πιθανότης τῆς εὐτυχίας».

Ὁ Ταγόρ ἀγαπᾷ τὴ ζωὴν, κυριολεκτικὰ τὴν λατρεύει καὶ δι' αὐτὸ ἀναφωνεῖ!

«Θεέ μου! τόσο ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν, ποὺ ἄρθε μ' ἐμὲ νὰ συναντήσω τὸν θάνατον!»

Ἡ ἡρεμία, ἡ ἀπλότης, τὸ μεγαλεῖον εἶνε χυμμένα στὰ ποιήματά του.

Ἡ πίστις του εἶνε εἰλικρινὴς, μεγάλη, ἡ καρδιά του εἶνε γεμάτη ἀγάπῃ.

Κατὰ τὸν Ταμπεντρανάτ στὴ ζωὴ δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ποταπὸν, τὸ ἀσχημὸν, τὸ ἄξιο περιφρόνησεως. «Ὅλα εἶνε ἄξια τοῦ θαυμασμοῦ μας, τῆς ἀγάπης μας.

Ἡ γῆ μας εἶνε ἕνας μεγάλος κῆπος καὶ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα σ' αὐτὴ εἶνε ἱερά! ὅλα δὲ τὰ διευθύνει ὁ Θεός. Καὶ πόσο αὐτὸν τὸν Θεὸ ἀγαπᾷ ὁ ποιητὴς.—«Θὰ σὲ στολίσω μετὰ στεφάνους ἀνθέων καὶ τροπαίων... Στὴ σκιά καθισμένος θὰ σὲ περιμένω, Θεέ μου, νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμὲ καὶ νὰ καθίσῃς δίπλα μου... Σὲ περιμένω Θεέ μου!»

Καινούργιον εἶνε ἡ ἐργασία ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, καινούργιον κήρυγμα—τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ζωὴν, ὡς πρὸς τὴν «χαρὰν τοῦ μυστηρίου», σωτεῖν κήρυγμα, ποὺ ἀνέλπιστα ἀδελφώνει τὴν πατρίδα τῆς «Νιρβάνα» μετὰ τὴν πατρίδα τοῦ Ἀπύλλωνος.

Ὁδησός

Α. Σ.

Ὁ Ρισπὲν βλέπων τὸ ταγρὸν χορευόμενον ἀπὸ ἕνα ἀνδρεῖκελον.

Ο ΧΟΡΟΣ "ΤΑΓΚΟ," ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ «Μπερλίνας Σαλόν», Βερολίνας ἐφημερίς τῆς βόμβα, ἀνέγραψε τὴν εἰδήσιν, ἣν ἐδημοσιεύσαμεν καὶ καθ' ἣν ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης νὰ χορεύωσι τὸ «Ταγκό». Ἡ αὐτοκρατορική διαταγή, ἡ ἀπαγορεύουσα τὸ «Ταγκό», ἔχει οὕτως : «Εἰς τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου, συνιστᾶται, ὅπως μὴ χορεύωσιν οὔτε τὸ «Ταγκό» οὔτε τοὺς ἄλλους ἐξ ἑνὸς ἢ δύο βήματων χορούς ἐν στολῇ καὶ ἀπορεύωσι τὰς οἰκογενειακάς συναθροίσεις ἢ ἐσπερίδας, ἐν αἷς χορεύονται οἱ χοροὶ οὗτοι».

Ἡ αὐτοκρατορική διαταγή δὲν περιορίζεται εἰς μόνον στρατόν. Δεδομένου ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ ἔχουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μεταβαίνωσι καὶ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἀκόμη χορευτικὰς ἐσπερίδας ἐν στολῇ, χορευτικὴ δὲ συγκέντρωσις εἶνε ἀδύνατος ἀνευ ἀξιωματικῶν, ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ Κάιζερ ἀφορᾷ εἰς τὴν γερμανικὴν κίνωνίαν ἐλόκληρον. Καὶ οὕτω δὲν ἀπομένουσι παρὰ οἱ χοροὶ τῶν κερνεσιῶν καὶ τῶν ἄλλων δημοσίων κέντρων διασκεδάσεως, ὅπου θὰ χορεύηται ὁ ἐξῆριστος χορὸς, διότι καὶ ἡ προσέλευσις τῶν ἀξιωματικῶν ἐν στολῇ εἰς τὰ κέντρα αὐτὰ αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται.

Κατὰ τὴν «Μπερλίνας Τάγκμπλατ», ἡ ἀντιπάθεια τοῦ Κάιζερ κατὰ τοῦ «Ταγκό» καὶ τοῦ ἑτέρου χοροῦ δι' ἑνὸς βήματος εἶνε τοιαύτη, ὥστε καὶ εἰς τὸ μπαλέττον ἀκόμη τῆς «Βασιλικῆς Ὀπερας» ἀπηγορεύθη νὰ χορεύεται δημοσίᾳ τὸ «Ταγκό» προκειμένου ἀκόμη περὶ φιλανθρωπικῆς συναθροίσεως.

Ἡ αὐτοκρατορική ἀπαγόρευσις ἐπέσεν ὡς βόμβα ἐν Βερολίνῳ, ἰσοδυναμοῦσα πρὸς πλήρησ ναυάγιον ὄλων τῶν ἐν σχεδίῳ ἐσπερίδων, αἵτινες εἶχον ὡς κυριωτάτην ἀτραξιὸν τὸν «Ταγκό». Ἀρῶν καὶ αὐτὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς χειμερινῆς περιόδου, τὰ ὅποια ἐγίναν εἰς τὴν ἐπίσημον ἐν τῇ Βουλῇ κατοικίαν τῆς κομήσεως Σβέριν Λαίβυας, συζύγου τοῦ Προέδρου τῆς Πρωσικῆς Βουλῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ διαφόρων πρεσβευτῶν καὶ ἀξιωματικῶν εἶχον ὡς διακριτικὸν ἐπὶ τῶν προσκλητηρίων «Τσάι Ταγκό», ὅπως ἐσημειούτο μέχρι τοῦδε «Τσάι μπριτζ», ἀλλ' αὐτὸ ἐγίνεν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἀπὸ τὰ ραιδρότατα ἐπικύλουθα τῆς αὐτοκρατορικῆς διαταγῆς, εἶνα: ὅτι καὶ Ἀγγλίδες τινές, αἱ ὅποια ἐξήσκοντο εἰς τὸν Ταγκό μετὰ νεαρῶν Γερμανῶν ἀνθυπολοχαγῶν, ἠναγκάσθησαν νὰ παύσωσιν ἀκούμενοι διότι οἱ ἀνθυπολοχαγοὶ οὗτοι ἐδήλωσαν, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐξακολουθήσωσιν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ὠμολόγησαν ἐμπιστευτικῶς, ὅτι καὶ ἡ προσπάθεια ἀκόμη νὰ μάθῃ τὸν «Ταγκό» θὰ ἐχρηκτιζέτο δυσμενῶς.

Κατ' ἄλλας πληροφορίας τοῦ «Νταίηλυ Μαίηλ», ἡ ἀληθὴς αἰτία, δι' ἣν ὁ Κάιζερ ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ τὸν χορὸν «Ταγκό», ὑπῆρξεν ἡ ἀποκάλυψις, ὅτι ἡ σύζυγός τοῦ Διαδόχου τῆς Γερμανίας ἐλάμβανε μαθήματα «Ταγκό» παρὰ τινος Ἀμερικανίδος κυρίας, ἥτις ἤνοιξεν ἐν Βερολίνῳ σχολὴν χοροῦ. Ἐπειδὴ ἄλλως τε διὰ πολλοὺς λόγους ἠδύνατο νὰ πιστευθῇ, ὅτι καὶ ὁ Διάδοχος πιθανὸν νὰ ἐπεδείκνυσεν ἐνδιαφέρον διὰ τὸν νέον χορὸν, ὁ Κάιζερ ἀπεφάνισεν νὰ ἀπαγορεύῃ τὸν χορὸν τοῦτον εἰς ὄλους τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ Γερμανικοῦ στρατοῦ.

Κατὰ τινὰ χοροεσπερίδα ἐν Σαρχότεμβουργ εἰς ἣν παρευρίσκοντο καὶ οἱ πρέσβεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὁ χορὸς «Ταγκό» ἐπετέραπη, ἀρῶν ἅπαντες οἱ προσκεκλημένοι ἀξιωματικοὶ καὶ ἄλλοι Γερμανοὶ ὑπάλληλοι ἀπῆλθον.

[Γνωστὸς λόγιος σατυρίζει ἐμμέτρως εἰς τὴν «Ἑστία» περιγραφὰς τῆς κοσμικῆς κινήσεως τῶν ἐφημερίδων. Ἀναδημοσιεύομεν δύο ἐκ τῶν σατυρικῶν αὐτοῦ ποιημάτων].

Τέτιον μπριτζ στοῦ Γιάνη τοῦ νταῆ
Ποῦ κάθεται κοντὰ στὰ Πυθαράδικα
Καὶ ποῦ πρὸ ἡμερῶν ἓνα πρωτὶ
Τὸν πῆγαν στὴν Ἀστυνομίαν ἄδικα.

Παρήσαν ἡ Φανὴ ἡ καπελλοῦ
Καὶ ἡ λογίᾳ ἡ ράφτρα ἡ Κοκκίῳ
Γνωστὴ ἐρασιτέχνης κουρελοῦ
Καὶ τῆς φιλολογίας λαδικό.

Ἔγεινε καὶ διάλεξις ἐμίλησε
Εἰς γραμματοδιδάσκαλος μὲ σάλιον
Ὁ λόγος γλαφυρὸς, ἄδρὸς, ἐκύλισε...
Ὡς πορτοκάλιον...

Κατόπιν, ἐπειδὴ ἦτο καιρὸς,
Ὁ Ἀναστάσης, ὁ ἐκ Νάξου
Σείων ἀξίνην καὶ τὸν κόσμον συνταράττων,
Ὡμίλησε μὲ τέχνην καὶ μὲ νοῦ,
Περὶ καλλιτεχνίας τῶν γραμμάτων
Ἐν σχέσει πρὸς τὴν καλλιέργειαν τοῦ μαϊαντινοῦ

**

Φασκόμιλον παρέθεσαν καὶ ο'τῆς κουστῆς τῆς Ἐλενωῆς
Τοῦ Νικολοῦ τοῦ ἁμάξᾳ
Καὶ διεκρίθησαν ἐκεῖ ὁ Γιάννης ὁ ὁμορφονεῖος
Πολλὰ σακκάκια καντριλλιέ κι' ἓνα ζακὸς μ' ἓνα μοξᾶ.

Ἐπίσης διεκρίθησαν ἡ Εἰρηνοῦλα ἡ μαμμὴ
Ἡ ἐν ἐσθῆτι πορφυρᾷ μετὰ λευκοῦ μπαλόματος
Ἐγένετο δ' ἀπόπειρα κι' ἀγρίου μαχαιρώματος
Καὶ οἱ παρευρισκόμενοι φωνάξαν ὄλοι «μή».

Περὶ τὸ τέλος ἤρχισε τραγοῦδι καὶ μεράκι
Καὶ ἔμελψεν ἡ Κατερινιώ μὲ τὸν ψωμᾶ τὸν Ζήση
Καὶ τέλος τῆς Βαγγελαίνης τὸ μάγο Μαρκιάκι
Ἀτήγγειλε μίαν στροφὴν ἀπὸ τὸ «Ραβαῖσι».

Ο-ΡΕΠΟΡΤΕΙ

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΤΑΞΕΙΑΙΑ

Ὁ Διάδοχος τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἐν Βερολίνῳ ταξιδίον του.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ

Ὁ κ. ΡΗΒΣ Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνοαγγλικοῦ Συνδέσμου ὅστις ἴδρυσεν καὶ ἐνταῦθα τμῆμα αὐτοῦ.

Ὁ Μητροπολίτης Καστορίας ἐν μέσῳ τῶν κορυφαίων Δοξολογῶν τοῦ Μεγάλου Τεκῆ Φράσσης

ΩΡΑΙΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Η έκθεσις τοῦ κ. Φερεκίδου.

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Λυκαίου τῶν Ἑλληνίδων ἐγένετο ἡ ἐκθεσις τῆς ζωγραφικῆς τῶν ἔργων τοῦ κ. Φερεκίδου. Τὰ ἔργα τοῦ Ἑλληνοῦ ζωγράφου εἶνε ὅλα σχεδὸν ἐμπνευσμένα ἀπὸ τοὺς ἐνδόξους πολέμους μας. Τὰ περισσό- τερα τοπογραφικά, ὅλα δὲ χαρακτηρισμένα μὲ μίαν ἀξιο- ζήλευτον ἐναρμόνισιν χρωμάτων καὶ τέχνης. «Τὸ Χάνι τοῦ Σαρανταπόρου», «Τὸ Κιλίκι», Ἡ «Μακεδονίτις αἰ- χωρική», «Ὁ Τούρκικος Τάφος», «Οἱ δύο εὐζωνοί», «Μία δούσις εἰς τὰ ἔλα τῶν Γιαννιτσῶν», «Ἡ διαβάσις τοῦ Ἀλιάκμονος». Αὐτοὶ οἱ τίτλοι τῶν κυριωτέρων πινά- κων τοῦ κ. Φερεκίδου δεικνύουν πόθεν ὁ Ἑλληὴν ζωγρά- φος ἠρύσθη τὰς ἐμπνεύσεις του. Καὶ εὐτυχῶς ὅτι ἡ ἐμ- πνευσις καὶ ἡ παρατήρησις συνδυαζομένη μὲ τὴν τέχνην τοῦ κ. Φερεκίδου, μᾶς ἔδωκεν τὰς ὡραίας εἰκόνας τὰς ὁ- ποίας τόσον ἀπεθαύμασαν ὅσοι ἠτύχησαν νὰ ἐπισκερθῶν τὴν ἐκθεσίν του. Ἡ Βασιλικὴ οἰκογένεια ἐπισκέρθη ἐκ τῶν πρώτων τὴν ἐκθεσίν τοῦ κ. Φερεκίδου. Πρώτη ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα Σοφία ἠγόρασε ἕνα πίνακα περιστατικῶν τῶν «Τάρον τοῦ Ὁβρενοῦ».

Η έκθεσις τοῦ κ. Μπουαδωνῆ.

Τὰ Γαλλικὰ φύλλα ἀναφέρουν μίαν εἰς τὸ Παρίσι ἐπι- σκεψάντων ἐκθεσιν τοῦ Μπουασσονᾶ εἰς τὸ Παρίσι. Ἐνδιαφέρουσαν ἰδίως γὰρ μᾶς ἐκτεθειμένα εἶναι φωτογραφικῶν ποῦ ἐπῆρε ἀπὸ τὴν Πρεβεζάνη ἡ διακεκρι- μένος καλλιτέχνης. Τὴν ἐκθεσιν αὐτὴν ἐπισκέρθησαν ὅλα σχεδὸν τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας καὶ πολλοὶ κό- σμος ξένος.

«Ὅλοι δὲ ἐκπράξουν τὸν θαυμασμὸν τους διὰ τὴν εὐμορ- ριὰ τῆς εἰσεως».

Καὶ μία Γαλλίς κυρία εἶπε· «Ἐννοῶ γιὰτί οἱ Ἕλλη- νες δὲν ἐδίστασαν νὰ χύσουν τόσον αἷμα γιὰ ἕνα τέτοιο τόπο».

Η έκθεσις τοῦ κ. Κογεβίνα.

Εἰς τὸν «Παρνασσόν» ἐγένετο ἡ τρίτη πολεμικὴ ἐκθε- σις ἐκ τῶν ἔργων τοῦ ἐκ Κερκύρας ζωγράφου κ. Κογε- βίνα. Ὁ Κερκυραῖος καλλιτέχνης εἰναιεταί· ὅτι κατέχει σοβαρῶς τὴν τέχνην τοῦ τὴν ὅτιαν ἔχει· σλορπίσει εἰς ὅ- λκας τὰς εἰκόνας τὰς ὁποίας ἐκθέτει εἰς τὴν κομψὴν αἴ- θουσαν τοῦ Παρνασσῶ, τὴν εἰδικὴν πλέον διὰ τοιαύτας ἐκθέσεις. Τὰ ἔργα εἶνε πολλὰ, καὶ ἐν τῷ συνόλω ὅλα τέ- λεια, μὲ πολλὴν παρατηρητικότητα, μὲ δύνάμιν συλ- λήψεως, μὲ πολὺ καλὸν χρωματισμὸν. Εἰς τὰ χρώματα ἰ- δίως ἐπιτυγχάνει πολὺ ὁ κ. Κογεβίνας εἰς τὰ ὅποια δίδει τόνον τελείας αἰθεριότητος. Ἡ Βασιλικὴ οἰ- κογένεια ἐτίμησε δι' ἐπισκέψεως τὴν Πολεμικὴν ἐκθε- σιν. Ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ πρίγκηψ Νικόλαος ἠγόρασαν ὡς ἐξῆς εἰκόνας· «Αἱ τρεῖς Ἀκρωτιεῖς». Τὸ «Ἀργυρὸς καστρόν» καὶ ἡ «Κερκυραϊκὴ Βραδύα» ἠγόρασθησαν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως. Τὸ «Μαντοῦδι τῆς Κερκύρας» ἡ ἠ- γόρασαν ὁ πρίγκηψ Νικόλαος, καὶ τὸ «Φρούριον τῆς Κερ- κύρας» ὁ πρίγκηψ Χριστόφορος.

Ἐκτὸς τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας καὶ ἄλλα μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας ἠγόρασαν εἰκόνας ἀρκετάς.

Η Ἐπιτροπὴ τῆς Πινακοθήκης.

Συνήλθεν ἐν τῷ Μετσοβείῳ Πολυτεχνείῳ ἡ ἐπι- τῆς Πινακοθήκης Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ διαχειριστικὴ τῆς περιου- σίας τοῦ Πολυτεχνείου Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρίγκηπος Νικολάου. Ἐκ τῶν μελῶν τῆς πρώτης παρή- σαν οἱ κ. κ. Σ. Σκουλούδης, Σ. Στάης, Στ. Ράλλης, Γ. Καραναζογιάνου καὶ Ἰακωβίδης. ἐκ τῶν τῆς δευτέρας.

Διευθυντῆς τοῦ Πολυτεχνείου κ. Α. Γκίνης καὶ ὁ Ἀντι- πρόεδρος τοῦ Ἑλλ. Συνεδρίου κ. Γ. Χαλαμπους. Κα- τέτιν μακρὰς συζητήσεως καὶ μελέτης ἐπὶ τῶν πλεονα- σμάτων τοῦ 17ου κληροδοτήματος τοῦ Ἀδερωφείου κλη- ροδοτήματος, αἱ δύο ἐπιτροπεῖαι ἀπεράσισαν ὁμοφώνως ὅπως τὰ ἐκ τῆς μερίδος ταύτης πλεονάσματα, ἀνερχόμενα εἰς 150 χιλιάδας δραχμῶν, διατεθῶσι πρὸς ἀνέγερσιν τῆς Πινακοθήκης. Οὕτω τὸ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ μεγάρου τοῦ- του διαθέσιμον νῦν ποσὸν ἀνέρχεται εἰς 450 χιλ. δραχμῶν κατατεθειμένων παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλά-δος. Αἱ δύο ἐπιτροπεῖαι ἐπίσης ἀπεράσισαν, ὅπως τὸ ἐκά- στοτε πλεονάζον κατ' ἔτος χρηματικὸν ποσὸν ἐκ τοῦ 17ου κληροδοτήματος τοῦ Ἀδερῶφ, ἀναγράφεται ἐν εἰδικῷ ἐ- δικρίῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Μεταρβείου Πολυτεχνείου πρὸς ἀγορὰν συνῶδᾶ τῇ διαθήκῃ τοῦ ἀδερῶφ. Γ. Ἀ- δερῶφ, ἔργων τέχνης ἐξαιρετικῆς ἀξίας πρὸς ἀποκτισμὸν τῆς συλλογῆς τῶν εἰκόνων τοῦ αἰοδήμου Ἀδερῶφ.

Φωτογραφικὴ ἐκθεσις.

Ὡς γνωστὸν, ὁ σύλλογος «Παρνασσός» ἀφ' ἑαυτῶν ἐκ- θεσιν εἰκόνων τῶν δύο πολέμων. Ἡ ἐκ- θεσις ἐτεθεῖ ὑπὸ τὴν Ἱψηλὴν προστασίαν τοῦ πρίγκηπος Νικολάου.

Κατὰ τὰς ἐκθεσιν πρόγραμμα, γίνονται δεκτὰ εἰς τὴν ἐκθεσιν φωτογραφικὰ ἔργα ἐξ ἐπαγγέλματος φωτογράφων καὶ ἐρασιτεχνῶν. Ἐκαστος ἐπιθέτης θέλει ἀποστείλει μετὰ τῆς δηλώσεως συμμετοχῆς καὶ κατάλογον τῶν ἔρ- γων του μὲ πᾶσας τὰς περὶ τοῦτων σχετικὰς σημειώσεις. Ἐκαστος φωτογραφικῶν ἀντικειμένων θέλει εἰσεῖ ἐπὶ τῆς εἴψεως αὐτοῦ τὸ ἄνθος τοῦ ἐκθέτου ἢ ψευδώνυμον, ὡς καὶ τὸν τίτλον τοῦ ἔργου.

Ἡ ἐκθεσις θὰ ἀρχίσῃ τὴν 9ην Μαρτίου καὶ θὰ διαρκέσῃ, δέκα ἡμέρας. Αἰτήσεις πρὸς συμμετοχὴν γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου, τὰ δὲ φωτογραφικὰ ἐκθέ- ματα δεῖον νὰ παραδοθῶσι τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15ης Φεβρουαρίου. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς καὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἐκθεμάτων βαρύνονται τοὺς ἐκθέτας. Ἐκαστος ἐκθέ- της δύναται νὰ ἀποστείλῃ ὅσαδήποτε ἔργα. Δὲν γίνονται δεκτὰ ἀποτυπώσεις πλαστῶν μαχῶν καὶ ἐπεισοδίων, ἔργα ἐξ ἀντιγράφων, ὡς καὶ ἔργα μεγαλειότερα τῶν 30X40.

Θὰ ἀπονεμηθῶσιν ἐν ὅλῳ ἐξ τουλάχιστον χρηματικὰ ἢ ἀναμνηστικὰ βραβεῖα. Τρία εἰς ἐκθέματα ἐξ ἐπαγγέλμα- τος φωτογράφων καὶ τρία εἰς ἐρασιτέχνους.

Ὁ σύλλογος «Παρνασσός» ἐπιφυλάσσει αὐτῷ τὸ δι- καίωμα νὰ δημοσιεύσῃ εἰς εἰδικὸν λεύκωμα τὰ βραβευθη- σόμενα ἔργα καὶ ὅσα ἐκ τῶν λοιπῶν θεωρήσῃ κατὰλληλα.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Συναυλία

Εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον ἐδόθη ἡ συναυλία τῆς «Ἐνώ- σεως τῶν Φοιτητῶν» ὑπὲρ τῶν ἀπόρων οἰκογενειῶν τῶν φοιτητῶν, τῶν ὁποίων τὰ τέχνη ἐπέσαν εἰς τοὺς δύο πο- λέμους.

Τὴν συναυλίαν ἐτίμησαν οἱ Βασιλεὺς καὶ Πρίγκηπισσι καὶ οἱ Πρίγκηποι. Ἐξετελέσθησαν ἔργα τοῦ Γκλόουκ καὶ Σούμπερτ, καὶ ἔψαλε τὴν Σεμιράμιδα, ἡ κ. Κιμπανίκη. Ὁ κ. Πολέμης ἀπήγγειλε ποιήματά του.

Η συναυλία τῆς Μανδολινάτας

Ὡπως πάντοτε πολὺ ἐπιτυχῶς ὑπῆρξεν ἡ συναυλία τῆς Μανδολινάτας ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον. Χωροδία, ὀρχήστρα, μονωδία, ὅλα καλοθελημένα μὲ μίαν τε- λειότητα, τῆς ὁποίας μόνον ὁ κ. Λάβδας γνωρίζῃ τὸ μυσ- τήριον.

Η συναυλία τοῦ κ. Καλλιγέρη

Εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον ἐδόθη ἡ συναυλία τοῦ πλαγι- αλιστοῦ κ. Ἀλεξ. Καλλιγέρη. Ὁ κ. Καλλιγέρης ἐπέδειξε

Εἰς τὸ Παρίσι

Ὁ κ. Γάστων Δεσάν, ὁ ἐπιφανὴς Γαλάτης, εἰς τὴν ρητορείαν καὶ ἀρθρογραφίαν τοῦ ὁποίου τόσα βραβεῖα ἢ προαγωγὴ τῶν ἐθνικῶν μας δικαίων, ἀπέκτετε καὶ νέους τίτλους ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας διὰ θαυμασίας περὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου διαλέξεως, τὴν ὁποίαν ἔκαμε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὸ Παρίσι!

Ὁ κ. Δεσάν ἀνέπτυξε μὲ καλλιλογίαν, διανοητικὴν καὶ ἀπὸ ἐνδιαφέροντα ἀνέκδοτα, ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὰ νησιά, τῶν ὁποίων ἐξῆρε τὸ ἀμιγῆς ἑλληνικὸν φρόνημα, ὑπομνηματίζων τὰ ὅσα ἔλεγε μὲ ἱστορίαν καὶ ἀριθμούς.

Ὁ ἐμιλιτηὴς ἐτόνισε τὸ καθήκον τῆς Εὐρώπης νὰ ἐξα- σφαλίσῃ τὴν ἐνωσίν των πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα, θη- λῶνων ὅτι· θὰ ἦτο ἱερουσία καὶ μὴν τοῦ Καστελλοριζοῦ ἢ ἐπιστροφή εἰς τὴν Τουρκίαν, διότι· ἔτυχε γεωγρα- φικῶς νὰ εὐρίσκειται ἐγγὺς τῆς ἀσιατικῆς ακτῆς, χωρὶς δι' αὐτὸ οὐδεμίαν τῶν ἄλλων νήσων νὰ ὑστερῇ εἰς ἑλλη- νικότητα.

Τὴν διάλεξιν ἐπηκολούθησαν νησιωτικὰ τραγούδια ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων καλλιτέχνην Ἀραμιν· τὸ ἐκλεκτότατον δὲ ἀκροατήριον, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ οἱ τὰ πρῶτα ἐφέρον- τες τῆς ἑλληνικῆς παροικίας, κατεχειροκρότησε τὸν ἐμι- λητὴν καὶ τὸν τραγουδιστὴν.

***

Αἱ διαλέξεις τοῦ κ. Παλαμᾶ.

Ὁ κ. Παλαμᾶς ἔκαμε δύο διαλέξεις περὶ Βαλαωρίτου. Τὴν πρώτην τὴν ἔδωκε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Ἐκπαι- δευτικοῦ Ὀμίλου», τὴν δευτέραν εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ «Λυκαίου τῶν Ἑλληνίδων». Καὶ εἰς τὰς δύο διαλέξεις ὁ κ. Παλαμᾶς ἐράνη ὁ ὑπέροχος κριτικὸς καὶ ὁ μέγας Ἕλληὴν ποιητῆς ὁ ὁποῖος γνωρίζει· νὰ κρίνῃ, ὅπως εἰσεύρει καὶ νὰ δημιουργῇ τοὺς ὡραίους ποιητικὸς κόσμους τῶν ἔργων των. Ὁ Παλαμᾶς μᾶς ἔδωκεν εἰς τὰς δύο αὐτάς διαλέξεις ἕνα Βαλαωρίτην ζωντανόν, Βαλαωρίτην γεμά- τον ἀπὸ μεγάλα ὄνειρα, ἀπὸ ὑπέροχον πατριωτισμὸν, καὶ ἔρχεται στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν μᾶς δείχνει τὴν ποιήσιν τοῦ Βαλαωρίτου, τόσον μεγάλην, τόσον σφαιρικήν, τόσον ἀέραντον. Ὡστε νὰ περιπτώσεται ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς καὶ νὰ ἐκπράξῃ ὅλους τοὺς σπαραγμούς της, καὶ ὅλους τοὺς πόνους της.

Καὶ ὁ Παλαμᾶς ἀναλύων τὸ ἔργον τοῦ Βαλαωρίτου καὶ ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰ μεγάλα ἐκεῖνου ἰδανικά, ἐμψυχού- μενος ἀπὸ τὸ κάλλος τῆς ποιήσεώς του, καθίσταται ὀλί- γον κατ' ὀλίγον ὁ ὑπέροχος ψάλτης του, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ βαθὺ μάτι τοῦ κριτικοῦ ξεθάπτει μίαν πρὸς μίαν καὶ μᾶς δεικνύει ζωντανάμενες τῆς μαγικῆς σελιδας τοῦ ἔργου τοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου.

Ἐνα ὑπέροχον ψυχικὸν λουτρό ὑπῆρξε δι' ὅλους καὶ ὁ- λκας ὅσοι ἠτύχησαν νὰ ἀκούσων τὰς δύο αὐτάς διαλέξεις τοῦ Κωστή Παλαμᾶ. Διαλέξεις τόσον ζωντανὰς, τόσον παραστατικὰς, τόσον βαθείας δὲν ἀκούομεν δυστυχῶς συ- γχὰ καὶ διὰ τοῦτο εἴμφορεῖ νὰ θεωρηθῶν ὡς ἕνα φιλολο- γικὸν γεγονός, αἱ δύο διαλέξεις τοῦ ποιητοῦ.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Θεατρικὴ ἐσπερίς εἰς τῆς κ. Γκοντέμ. Ἡ κ. Γκοντέμ ἡ σύζυγος τοῦ Ρώστου στρατιωτικοῦ ἀκολούθη ἔτυχε τὴν ἐμπνευσιν νὰ δώσῃ ἑορτὴν θεατρικὴν εἰς τὰς αἰθούσας τῆς μὲ ἑλληνικὸν πρωτότυπον ἔργον. Συγγραφεὺς ὁ κ. Α. Τανάγρας, ὁ ὁποῖος συνέγραψε ἕνα εἰδύλλιον ὑπὸ τὸν τί- τλον «Ἡ ἀρραβωνιαστικὴ τοῦ Εὐζώνου». Πράγματι ἡ ὡραία ἑορτὴ ἐδόθη μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν, καὶ ὁ ἐκλεκτὸς κόσμος, προσεξαρχούσης τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας ἐχει- ροκρότησε μὲ ὅλην τὴν εὐλαχρίαν τὸ χαριτωμένον ἔργον

μεγάλην δεξιότητιαν καὶ μίαν ἡμέραν θὰ δεῖξῃ περισσότε- ρον τὸ πραγματικὸν του τάλαντον.

Ἡ ὄνις Δημητρακοπούλου καὶ ἡ ὄνις Σκαελλεροπούλου ἐποαγούθησαν μὲ πολλὴν χάριν καὶ ἰδίως ἡ ὄνις Σκαελλερο- πούλου διερμήνευσε μὲ ἀρκετὸν χρωματισμὸν, τὸ «Αἶψ ντὶ Μιμί, ἀπὸ τὴν Μπασά».

Η συναυλία τοῦ Συλλόγου τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων

Πλήρης ἐπιτυχία ἔσπεψε τὴν συναυλίαν τοῦ καλοῦ Συλ- λόγου τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὴν αἴ- θουσαν τοῦ ὑπὲρ τῶν νυκτερινῶν Σχολῶν του. Ἡ Ἀθη- νικὴ Μανδολινάτα καὶ πάλιν ἐθαυματούργησεν.

Η ἐμφάνισις τῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας

Πρώτης τάξεως ἐμφάνισιν ἔκαμεν ἡ Μουσικὴ Ἀκαδημία εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον. Τὸ πρόγραμμα τῆς πολὺ καλόν. Ἡ ἐκτέλεσις ἀρίστη. Ἡ ὀρχήστρα ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὰ καλλίτερα μανδολίνα καὶ ὁ μέστρος κ. Βιλιετσίωτης διηύ- θυνε θαυμασιῶς καλὰ. Ἐκπακτον τὸ βιολί τοῦ κ. Δούρη. Ἐκλήθη τετρακίς ἐπὶ τῆς σκηνῆς, τόσος ἦτο ὁ ἐνθουσια- σμὸς τοῦ κόσμου. Ἡ κ. Γιαννῆρος ἐσημείωσε μίαν ἐπιτυ- χίαν μὲ τὸ δρασερὸ τραγούδι της. Ἐν γένει ὅλοι ἀπεκθύμισαν τὰς ὡραιότερας ἐντυπώσεις.

Η συναυλία τοῦ Ὁδείου

Μεγάλην ἐπιτυχίαν ἐσημείωσε καὶ ἡ πρώτη ἐφετεινὴ συ- ναυλία τῶν μαθητῶν τοῦ Ὁδείου. Τὸ «Κοντσέρτο» εἰς σὶ ἔλασσον τοῦ Σαιν-Σάνς ἀπεδόθη μὲ ὄλην τὴν τελειότητα ἀπὸ τὸ βιολί τῆς δίδος Ζαφειροπούλου. Ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Κρατιζᾶς καὶ ἡ ὄνις Δημητρακοπούλου καὶ αἱ δίδες Ἡπί- τιν Βερσὴ καὶ ἡ δεσποινὶς Σοφικῆ ἀπέδωκαν μὲ δύνα- τον καὶ τελειότητα σπανίαν διὰ μαθητῶν ὅλα τὰ συναι- σθηματὰ ποῦ εἴμφορεῖ νὰ ἐκφράσων μίαν ὡραία φωνὴ ἢ τὰ ἄλλα μουσικὰ ὄργανα.

Συναυλία τῶν καθηγητῶν τοῦ Ὁδείου

Ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου οἱ καλλιτέχναι τοῦ Ὁ- δείου μᾶς ἔδωκαν τὴν πρώτην συναυλίαν, —Μουσικὴ Δωμα- τίου,—εἰς τὴν αἴθουσαν του. Τὸ πρόγραμμα ἐκλεκτὸ καὶ δύ- σκολο —Χάιντελ, Μπετόβεν, Δβόρακ. Ἡ ἐκτέλεσις ἀντα- πεκρίθη εἰς τὰς ἀξιώσεις τοῦ κοινῶ καὶ ἰδίως εἰς τὸ τρίο τοῦ Μπετόβεν ἀπέδωκεν ὄλην τὴν κρυσταλλίνην ἡχρότητα καὶ τὴν πιστότητα τοῦ πνεύματος τοῦ μουσουργοῦ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Εἰς τὸν Παρνασσόν

Ὁ λοχαγὸς τοῦ Ἀγγλικῶ Ἐπιτελείου καὶ στρατιωτι- κὸς ἀνταποκριτῆς τοῦ «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» ὠμίλη- σεν εἰς τὸν Παρνασσόν. Τὸ θέμα του· «Ἐντυπώσεις περὶ τοῦ Ἑλληνοῦ στρατιώτου κατὰ τὸν πόλεμον». Τὸ πνεῦμα τῆς ὁμιλίας τοῦ εὐγενοῦς Ἀγγίλου ἦτο μίαν ἐκτίμησις καὶ ἕνας θαυμασμὸς διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ Ἑλληνοῦ στρατιώτου. Ἀνέφερε πολλὰ χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα καὶ κατέληξε νὰ ὀνομάτῃ τὸν Ἕλληνα, ὡς τὸν ποιητὴν Στρατιώτην τῆς Ἀνατολῆς. Τὴν διάλεξιν τοῦ κ. Τράμπμαν παρηκο- λούθησε καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς.

***

Ὁ κ. Πετρακάκος εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Παρνασσῶ ὠ- μίλησεν περὶ Τύπου. Ὁ ὁμιλητῆς ἤρχισε τὴν διάλεξιν του ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων ἕταν ἡ ἔξημερις δὲν ὑπῆρχεν ἀνομιή καὶ ἐφαπτεν εἰς τὸν πολὺπλοκον μηχανι- σμὸν τῶν σημερινῶν χρόνων, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ Τύπος ἔχει κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν δύνά- μιν ἀνυπολόγιστον.

Ὁ κ. Πετρακάκος κομψῶς εἰς τὴν ὁμιλίαν του καὶ δια- λεκτικῶς εἰς τὴν ἔρσιν του ἐχειροκροτήθη ἐνθουσιωδῶς ἀπὸ τὸ πικρὸν ἀκροατήριον του.

του κ. Ταννάρα και την επιτυχή διεργήνευσιν αυτού από τους ερασιτέχνιδας κυρίας και κυρίους.

* *

Η έσπερις των Θεατρικών Συγγραφέων.

Είς τὸ Βασιλικὸν θέατρον ἐδόθη ἡ μετὰ τῆς ἀνυπομονησίας ἀναμενομένη έσπερις τῶν Θεατρικῶν συγγραφέων. Ἡ έσπερις εἶχε μίαν ἐξαιρετικὴν συρροήν λόγῳ τῆς εἰρήμης ἐπὶ τὸ συγγραφεὺς τοῦ Θάουρου τῆς Ἀγροίας ἀνῆκε εἰς κύκλον ὑψηλόν, καὶ ὅλοι με μίαν περιέργειαν έσπευδον εἰς τὸ θέατρον έτοιμοὶ νὰ κρίνουν, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐπικρίνουν με τὴν πολλαπλῇ δόσιν τῆς κακίας, με τὴν ὁποίαν κρίνονται συνήθως τὰ πρωτότυπα Ἑλληνικὰ έργα.

Καὶ τὸ έργον τοῦ κ. Φωκ. Φυλλίδου ὡς έργον πρῶτον, ὡς έργον μονόπρακτον δὲν εἰμπορεῖ φυσικὰ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν αὐστηράν καὶ ἰδίαν τὴν πρόχειρον κριτικὴν. Καὶ τοῦτο διότι εἶνε τῶσον ἀβρὸν τὴν σύλληψιν καὶ τῶσον λεπτόν, ὥστε πολὺ ὀλίγοι θὰ εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι θὰ δύνανται νὰ ἐννοήσουν τὸ πνεῦμα τοῦ συγγραφέως. Τὸ Θάουρος τῆς Ἀγροίας μᾶς παρουσιάζει ἕναν τύπον ἀνδρός ὁ ὁποῖος καθίστάται δειλότερος παιδίῳ πρὸ τῆς ἀγαπωμένης. Καὶ αὕτη ἡ δειλία ἐκτυλίσσεται ἐμπρὸς μας καὶ τὴν αἰσθανόμεθα, καὶ τὴν βλέπομεν καὶ συμπαθοῦμεν τὸν ἥρωα αὐτὸν ὁ ὁποῖος πάσχει μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὸν χαρακτῆρά του. Αὐτὸ ἐπεδίωξε ὁ συγγραφεὺς, καὶ αὐτὸ τὸ κατορθώνει. Τί ἄλλο πρέπει νὰ ζητήσῃ κανεὶς ἀπὸ ἕνα έργον μονόπρακτον; (Ὅταν ἕνας χαρακτήρ φαίνεται τῶσον καλὰ χαραγμένος εἰς ἕνα έργον ἀρκεῖ διὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἐπιτυχίαν, καὶ ὁ χαρακτήρ τοῦ Σαρτίδου εἶνε πολὺ ζωντανὰ χαραγμένος, ὥστε νὰ διδῇ τὴν ἐντύπωσιν τῆς πραγματικότητος ἢ ἀπὸ σκηναῖς διδασκαλία.

(Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πικέριμον των Ἑρασιτεχνῶν, ὁ κ. Λοιδορίκης ὑπῆρξεν τέλειος, ἡ Δνίς Γαβριηλίδου ἐκράτησε πολὺ καλὰ τὸν μικρὸν τῆς ρόλον. Ψυχρὰ ἦτο διὰ τὸ μέρος τῆς ἡ Δνίς Παπαχατζῆ καὶ πολὺ ἀδικημένη ἀπὸ τὴν φωνὴν τῆς ἡ κ. Βασιλίδου.

* *

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Πέγγας τοῦ κ. Τσοκοπούλου, μία κωμωδία πολὺ ἀπλῆ ἤρρεσε πολὺ εἰς τὸ κοινόν, διότι τῆς ἔδωκεν πραγματικὴν ζωὴν οἱ ἐκτελεστοὶ τῆς. Ὁ κ. Λασκαρῆς, ἡ Δνίς Χρυσούλη καὶ ἰδίως ἡ Δνίς Γαζῆ ὑπῆρξαν ἀπαράμιλλοι. Ἐπίσης ἤρρεσε πολὺ καὶ τὸ μουσικὸν πρόγραμμα τῆς εορτῆς. Ἡ κ. Φωκὰ κατεχειροκρατήθη καὶ ἐθριάμβευσεν τὸ βιολί τῆς Δδος Τζίζου.

Ἐν γένει ἡ έσπερις τῶν θεατρικῶν Συγγραφέων, ἐσημείωσεν μίαν ἐπιτυχίαν πρῶτης τάξεως καὶ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτὴν εἶνε ἄξιοι πολλῶν συγχαρητηρίων ὅλοι ὅσοι συμμετέσχον εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς, καὶ πρὸ πάντων διότι μᾶς ἐδόθη ἡ βεβαίωσις—διὰ τῆς συμμετοχῆς τοῦ ὑψηλοῦ συγγραφέως εἰς τὴν εορτήν, ἐπὶ τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Σκηνήν, εἶνε τῶσον πραγματικὸν καὶ τῶσον μεγάλο ὥστε νὰ δύναται πολλὰ νὰ ἐλπίζῃ ἀτενίζον πρὸς αὐτὸν τὸ Ἑλληνικὸν θέατρον.

* *

Ἡ Δραματικὴ Σχολὴ τοῦ Ὁδείου.

Μᾶς ἔδωκε καὶ ἐφέτος ἡ δραματικὴ σχολὴ τοῦ Ὁδείου τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας τῆς. Εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον οἱ ὑπὸ τὸν κ. Ζάνον μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῆς Δραματικῆς Σχολῆς ἐδίδαξαν διάφορα έργα. Δυστυχῶς τὰ ἀποτελέσματα τῆς Διδασκαλίας τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τοῦ Ὁδείου ἀπεδείχθησαν σχεδὸν μέτρια ἔχει βέβαια ἀπὸ ἄλλειψιν τάλαντων ἀλλὰ φαίνεται ἀπὸ διδασκαλίαν ἔλλειπῆ.

Ἡ Δνίς Ζερβοῦ ἔχει πραγματικὸν τάλαντον, καὶ εὐρύ-

τατα τῆς ἀνοίγεται ὁ δρόμος τοῦ Θεάτρον, ὅπως καὶ εἰς τὴν δεσποινίδα Κοττάλη καὶ Βρασιθανοπούλου.

Ἡ κ. Ρολλὺ ἔδωκε τέσσαρας παραστάσεις εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον. Ἦδη ἀναμένεται ἡ κ. Ρεζάν, παλαιὰ γνώριμος τῶν Ἀθηνῶν ἡ ὁποία θὰ δώσῃ τὰς παραστάσεις τῆς εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἰανουαρίου καὶ τὰ ζητήματα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν Ἑλληνοαλβανικῶν συνάρων καὶ τὴν τύχην τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου δὲν ἔλαβον τὴν ὀριστικὴν αὐτῶν λύσιν. Ὁ κ. Βενιζέλος ὁ ὁποῖος με ἀστραπιαίαν ταχύτητα καὶ ἐν μέσῳ ἐξαιρετικῶν τιμῶν καὶ ἀσυνήθων φιλοφρονήσεων διέσχισεν ἀκούρατος τὸ πλεῖστον τῆς Εὐρώπης ἐπισκεφθεὶς τὰς Κυβερνήσεις καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἐξ Μ. Δυνάμεων καὶ τὰς Αὐλὰς τῶν συμμάχων καὶ φίλων Σέρβων καὶ Ρουμάνων, ἐγγίξει τὸ τέρμα τοῦ ταξιδίου του χωρὶς ἐξ αὐτοῦ νὰ προκύβουν σημεῖα παρέχοντα ἐγγύησιν ὅτι τὰ ἑλληνικὰ δίκαια θὰ τύχῳσι τῆς ἐπιθυμητῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἰσχυρῶν. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ ταξίδιον αὐτὸ δὲν ἀπέβη ἀπολύτως ἄκαρπον, τούναντιον πολλὰ πείθουν περὶ τῆς σκοπιμότητος καὶ ἀποτελεσματικότητος ἀλλ' αἱ ἐλπίδες αἱ στηριχθεῖσαι ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἐξεπληρώθησαν τελειῶς καὶ ἀπομένει ἤδη εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν νὰ ἐγκαρτερήσῃ εἰς τὰς νέας δοκιμασίας έτοιμος νὰ συμπληρώσῃ εἰς προσεχῆς μέλλον διὰ τοῦ ἡρωϊσμοῦ του ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τοῦ ἀρνοῦνται σήμερον οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς.

Ὁ Ἰανουάριος ἐσωτερικῶς μᾶς ἀφίνει ἰσχυρωτάτας συγκινήσεις. Ἔχομεν πρῶτον τὰς Δημοτικὰς ἐκλογὰς εἰς τὰς ὁποίας κατήλθον με πόθον ἐπικρατήσεως οἱ κ.κ. Μερκούρης καὶ Μπενάκης. Ὁ πρῶτος με τὸν ὄγκον τῆς ἐργασίας του, τῆς δραστηριότητός του, καὶ τῆς πολυετοῦς φιλοπαλίδος μερίμνης καὶ δράσεώς του, ὁ δεύτερος με τὰ ἐφῆδ'ια τοῦ ἀγνώστου, τοῦ νέου, τοῦ πολλὰ ὑποσχόμενου καὶ τὸν ὄγκον τῆς Κυβερνητικῆς ὑποστηρίξεως. Ὁ ἀγὼν προμηγνύεται κρατερός. Ἡ νίκη ἀφίσταται εἰς τὴν λαϊκὴν ἐκτίμησιν. Ὁ κ. Τουφεζῆς ἐκθέσας ὑποψηφιότητα προελείφεται βεβαίως διὰ τοὺς ἀγῶνας τοῦ μέλλοντος.

Ἰσχυρότατον κλονισμὸν ἐδοκίμασεν ἡ κρινω- νία ἐκ τῆς συλλήψεως τῶν τραπεζιτῶν. Μία κορυφὴ τῆς κοινωνίας μας ὁ κ. Ζαφειρίου Μά- τσας, ἕνας πρῶτον ὑπουργὸς ὁ κ. Ε. Ἐμπειρικός καὶ μία συμπαθῶς γνωστὴ τραπεζιτικὴ προσωπι- κότης ὁ κ. Τ. Ἡλιόπουλος, κατηγορηθέντες διὰ

διαφόρους κολασίμους πράξεις συνελήφθησαν, ἐκρατήθησαν εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Τμήμα καὶ ἀπορριφθείσης τῆς αἰτήσεως τῶν συνηγῶρων των πρὸς ἀποφυλάκισιν ἐπὶ ἐγγυήσει ἐπροφυλακίσθη- σαν εἰς τὰς φυλακὰς Συγγρού.

Γεγονότα τὰ ὁποῖα δὲν ἀφῆκαν ἑλληνα ἀσυ- κλήτρον. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὅλοι ἐπε- κλήρωσαν τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντός τῆς, ἀλλὰ καὶ κάθε ἐχεφροῶν σκέπτεται ὅτι δὲν εἶνε δίκαιον νὰ θεω- ρήσῃ ὡς ληστὰς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι πρὸ ὀλίγου ἐθεωροῦντο ὡς οἱ ἀριστεῖς τῆς πατρίδος μας. Μία τραπεζιτικὴ δρᾶσις πολυσχιδῆς τοῦ κ. Ζαφειρίου Μάτσα ἐγγίξουσα τὰ ὅρια τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας δὲν ἀπορρίπτεται με τὴν εὐκολίαν παλαιῶ ἐνδύ- ματος, διὰ νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ ὄλων εἰς τὰ σκάνδαλα τῆς Τραπεζῆς τῶν ὁποίων ἡ μοιραία δύναμις εἶνε ὁ κυριώτερος αἴτιος ὄλων αὐτῶν τῶν ἀταθαλιῶν ποῦ ἀνεκαλύφθησαν διὰ τῆς ἀνακρίσεως.

Ἡ κοινωνία, τὸ ἄτομον, ὁ πολίτης πρέπει νὰ εὐρίσκαται πολὺ ὑψηλὰ καὶ νὰ κρίνῃ ζητή- ματα τοιαύτης σπουδαιότητος με ἐπιφύλαξιν, ἀναμένων τὴν πλήρη τῆς δικαιοσύνης διαφῶ- τισιν διότι εἶνε σκληρόνκαὶ ἄδικον νὰ σύρονται εἰς τὰς τριόδους ἐνόχους καὶ μὴ ἐνόχους συμ- πράξαντας καὶ συνεργασθέντας καὶ συνεπῶς ἔχον- τας τὰς αὐτὰς εὐθύνας μετ' ἐκεῖνων τοὺς ὁποίους ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ἔκριεν εὐλογον νὰ καταδιώξῃ, δὲν τὸ θίγομεν διότι φρονοῦμεν ὅτι συμπληρωμένου τοῦ έργου τῆς ἀνακρίσεως οἱ ἐνοχοὶ θὰ τυχῳσι τῆς δεούσης τιμωρίας καὶ οἱ ἄθωοι με τὸ μέτωπον ὑψηλὰ θὰ ζήσουν ὡς σεβαστὰ καὶ ἀξιότιμα μέλη τῆς κοινωνία μας.

Δ. Ζ.

ΣΤΗΛΗ ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΩΡΑΙΟΤΗΤΟΣ

Ἵδροθεραπεία

Ὅλοι αἱ γυναῖκες δὲν ἔλαβον παρὰ τῆς φύσεως τὸ πολ- λύτιμον δῶρον νὰ ἔχωσιν ὠραῖον σῶμα, χάρις ὅμως εἰς τὴν καθαρότητα καὶ τὴν ὑγιεινὴν ὡς καὶ τῇ βοηθείᾳ μαλάξεων ἐπιστημονικῶς γινόμενων, ἡ γυνὴ δύναται νὰ ἐπιτύχῃ θαυμάσια ἀποτελέσματα, ἀναπτύσσουσα τὸ σχῆ- μα τοῦ σώματος καὶ ἐξωραϊζουσα τὸ δέριμα.

Τὸ δέριμα εἶνε ἀναπνευστικὸν σύστημα ὡς καὶ οἱ πνεύ- μονες.

Διὰ τῶν πόρων τοῦ δέριματος γίνεται ἀθῆλος διακνοή. Ἐννοεῖται πόσον σημαντικὸν εἶνε ὅπως διὰ τῆς ἀθῆλου ταύτης ἀναπνοῆς ἀποκαθαίρονται ὅλοι αἱ ἀκαθαρταὶ καὶ τὰ δηλητήρια τὰ ὁποῖα γεννᾷ ὁ ὀργανισμὸς μας. Τοιοῦ- τῶπως τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῆς διατηρήσεως τῆς νεό- τητος καὶ τῆς ὠραιότητος εἶνε ἡ ἄκρα καθαρότης· οὕτω τὸ ὕδωρ εἶνε ὠφέλιμον εἰς τὸ δέριμα ὅσον ὁ ἀήρ εἶνε εἰς τοὺς πνεύμονας· δύναμεθα νὰ εἰπώμεν, ἄνευ ὑπερβολῆς, ὅτι ἡ ὕδροθεραπεία συνδυαζομένη μετὰ λογισμένης καὶ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΝ ΜΟΔΑΝ

Φορέματα ὑποδοχῆς

μεθοδικῆς ὑγιεινῆς εἶνε ἡ σωτηρία τῆς ὠραιότητος.

Τὸ κατ' ἐξοχῆς πλύσιμον εἶνε τὸ λουτρόν· νομίζομεν δὲ ὅτι εἶνε περιττόν νὰ ἐξάρωμεν ἐνταῦθα τὴν σπουδαιότητά του. Ἡ γρήσις τοῦ λουτροῦ ἔχει μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ὑγι- εινῆς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως περιποιήσεως τῆς γυναικείας ὠραιότητος ἀνέρχεται εἰς τὴν μᾶλλον μακρυσμένην ἀρχαιότητα.

Αἱ κόραι τοῦ Φαραῶ, ὠραῖαι ὡς ἀστέρες, ἐλούοντο ἐν τῷ Νεῖλω ἢ Ναυτικῷ, κόρη τοῦ βασιλέως τῶν Φοινικῶν καὶ μία τῶν ἐπιχαριστοτέρων νεανίδων τὰς ὁποίας μᾶς ἀρῆκεν ἡ ἀρχαιότης, ἐλούετο καθ' ἐκάστην εἰσερχομένη ἐντὸς τοῦ καθαρῶ καὶ διαγυρῶς ὕδατος πηγῆς, ἡ δὲ ὠραία Ἐλένη ἐν τῷ Ἐβρώτᾳ ἐκολούμα μετὰ τῶν συντρόφων τῆς.

Τὸ ψυχρὸν ὕδωρ εἶνε θαυμάσιος παράγων ἀναγεννᾶ καὶ δίδει εἰς τὸ αἶμα ὄψθιν πρὸς ζωηρὰν κυκλοφορίαν καὶ οὕτω κανονίζει τὰς ζωϊκὰς λειτουργίας. Ἀλλ' ἐνῶ εἶνε ἐνδεδειγμένον διὰ τὴν τόνωσιν καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ὑποκειμένα ἄτινα δύναται νὰ ὑπο- φέρωσι τοῦτο, ἄς' ἐτέρου δύναται νὰ προξενήσῃ παρ' ἄλλοις δυσαρέστους συνεπείας· καὶ διὰ νὰ ἦνε λοιπὸν ἡ γρήσις του ἀβλαβῆς καλὸν εἶνε νὰ τῷ δίδωμεν βαθμῶν τινα θερμότητος.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, πλὴν τῶν ψυ- χρολουσιῶν, θαλασσίων λουτρῶν ἐντὸς ποταμοῦ πρέπει νὰ συγκεντρῶνῃ τὴν ἐνέργειάν του μόνον εἰς τὰ ἄνω ἄκρα· τὰ κατώτερα μέλη ἔχουσιν ἀνάγκην ὕδατος θερμοῦ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης πρέπει νὰ μὴ ἀποκλινῇ τις, ἐκτὸς ἂν ἔχη ἰδιαίτερον ἱατρικὴν ἐδηγίαν.

Ὅλοι βεβαίως δὲν δύναται νὰ κάμωσι καθ' ἐκάστην ὀλιγκήρον λουτρόν, χωρὶς νὰ προκαλέσωσιν ἐπιζήμιον ἐξασθένησιν τῆς ὅλης σωματικῆς των καταστάσεως, ἀλλ' ἕκαστος δύναται νὰ πλύνῃται διὰ σπύγγου καὶ ὕδατος τιθε-

μένου εντός λεκάνης, και έπειτα να προστρέβη δυνατά όλον το σώμα με τρίγωνον ξηρόν χειρόκτιον ή με ύδωρ της Κολωνίας. Το ύδωρ των πλύσεων τούτων δύναται να ήνε ψυχρόν το πρωί και θερμόν το έσπερας, αναμεμιγμένον με μαλακτικήν τινα ούσιαν, ήτις να προξενή εις τα καταπεποιημένα του σώματος μέλη επιθυμητήν ανακούρισιν.

Όσον άφορά τα θερμόλουτρα, ή γυνή ή φροντίζουσα διά την υγιεινήν πρέπει να θέτη πάντοτε εντός αυτών μαλακτικήν τινα ούσιαν, κατεσκευασμένην επί τη βάσει φυτικών χυμών, ή ελίγην άρωματικήν κόκκιν. Τα λουτρά με σύνθηες άμυλον, ή με άμυλον εκ γεωμήλων, ή με πηκτικήν (ζελατινήν), ή με πίτυρον ή με άνθος φιλλύρας (ελκμούρι), έχουσιν επί του δέρματος ενέργειαν καταπραύντικήν και μαλακτικήν είνε δε τα κυρίως μαλακτικά λουτρά το λουτρόν με δρυόφλοιδα (τανίνην) είναι στυπτικόν το άρωματικόν λουτρόν είνε ερεθιστικόν, προσδίδει διά της προσθήκης ειδικών ούσιων μίαν γέαν ενεργητικώτερα και προξενεί ερεθισμόν του δέρματος.

Αί ψυχρολουσεία παίζουσι σπουδαιότατον ρόλον εν τη καθόλου υγιεινή του σώματος, είνε δε δυνατόν να γίνωνται κατά διεύθυνσιν ανιούσαν ή κατιούσαν ή κάθετον. Συνιστώμεν ιδίαι τα douchesculliers, συσκευάς τελειοτάτας διά των οποίων δύναται τις να κάμη ο ίδιος ψυχρολουσίαν χωρίς να βρέξη την κεφαλήν. Έν τούτοις αί ψυχρολουσείαι δεν είναι: εξ ίσου κατάλληλοι δι' όλας τάς ιδιοσυγκρασίας και διά τοῦτο καλλίτερον είνε όταν τις θελήσῃ να αρχίσῃ την ψυχρολουσίαν να ζητή προηγουμένως τάς συμβουλὰς ενός καλοῦ ιατροῦ.

Άφοῦ πλύνη τις το σώμα, καλόν είνε να θέτη επί του δέρματος ειδικήν τινα κρέμαν, ιδ ως παρασκευαζομένην εκ φυτικών ούσιων, ή και να δροσίξῃ το σώμα με lotions εκλεγομένης αναλόγως της καταστάσεως του δέρματος. Το σύστημα τούτο, όταν ήται συνεχές, δύναται να μαλακώσῃ και να εξωραίσῃ το δέρμα το μάλλον ξηρόν ή και το μάλλον άνυπότακτον.

Ο ΚΟΣΜΟΣ

Η άπονομή των μεταλλίων του Έλληνοβουλγαρικού πολέμου προς τους Μονάρχας των συμμάχων Κρατών δι' αυτής της χειρός του Διαδόχου της Ελλάδος, δύναται να θεωρηθῇ ως πράξις επιβεβλημένης τιμής προς τους Αρχηγούς των συμμάχων Έθνών. Το γεγονός αυτό ολόκληρος ο έλληνομισμός επεκρότησε και είνε υπερέφηνας διότι του εδίδεται ευκαιρία να κοσμήσῃ βασιλικά στήθη φιλιτών Μοναρχών με αναμνηστικά μετάλλια μιάς από τας πλέον ενδόξους περιόδους της Ελληνικής Φυλής.

ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ

Τούτο όμως δεν εμποδίζει να σκεφθώμεν ότι ή Ελληνική Κυβέρνησις δεικνύεται άστοργος και άσυνεπής προς τας στοιχειώδεις υποχρεώσεις της προς τους πολεμιστάς, προς τους δημιουργούς αυτής της ενδόξου και υπερτιμημένης περιόδου, αναβάλλουσα επ' άόριστον την άπονομήν των μεταλλίων των δύο πολέμων εις τους ηρωϊκούς άνδρας οι οποίοι με το αίμά των και

τας θυσίας των διέπλασαν την σημερινήν Μεγάλην Ελλάδα. Καιρός πλέον να διευθετηθῇ το ζήτημα αυτό το ταχύτερον προς κατευνασμόν της δημοσίας συνειδήσεως ή οποία όχι ολίγον έχει εξεγερθῇ εκ της τουαύτης ολιγωρίας.

Κατ' εידήσεις εκ Παρισίων ή Α.Υ. ή Πριγκίπισσα Μαρία την παρελθούσαν Κυριακήν έδωσεν εις το Μέγαρον της Γένης ωραιοτάτην καλλιτεχνικήν έσπερίδα εις την όποιαν μετέσχον έλοι οι ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ εν Παρισίσις Έλληνες καλλιτέχναι, γλύπται, μουσικοί, ζωγράφοι. Η έσπερίς υπήρξε ζωηροτάτη, το πρόγραμμα δε αύτης ποικίλον. Οι προσκεκλημένοι προσήλθον άθρόοι, διότι ή Πριγκίπισσα Μαρία είνε μία από τας εκτιμώσας και λατρουούσας την Έλληνικήν Καλλιτεχνίαν την όποιαν έχει μελετήσει από της αρχαίας Έλληνικής εποχής. Με την έσπερίδα αυτήν έδόθη ευκαιρία να έμφανισθώσιν οι Έλληνες των Παρισίων, εις την αίθουσαν του Πριγκηπικού Μεγάρου, να δμιλήσωσιν την γλώσσάν των, να παίξουν Έλληνικά ξσματα. Διότι είνε αξιοσημείωτον ότι προ τοῦ πολέμου, προτού συντελεσθώσι τα ευτυχῆ γεγονότα, τα όποια έμεγάλυναν την Ελλάδα, οι Έλληνες των Παρισίων πολύ σπανίως παρουσιάζοντο ως Έλληνες. Είς την ωραίαν έσπερίδα έπαιξεν επί πιάνου ο κ. Εύστρατιου συνοδευόμενος από τον κ. Άνεμογιάννην, βιολιστήν, έτραγουδῆσεν ο κ. Κίμων Τριανταφύλλου, έπαιξε βιολι ο κ. Σπάθης. Παρευρέθησαν ακόμη άντιπρόσωποι του τύπου, ο γλύπτης κ. Δημητριάδης, οι ζωγράφοι Μελίδης και ή Δις Λασκαρίδου, ο κ. Χρυσάφιδης, και πολλοί εκ του καλλιτεχνικού κόσμου.

Είς το Ζάππειον έγινε ή υπό του Όρθοδόξου Χριστιανικού Συλλόγου υπέρ σχηματισμού προικίου κεφαλαίου διά τας θυγατέρας των εν πολέμω πετόντων, διοργανωθείσα άφορά μετά λαγνού.

Η ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ

Αί αίθουσαι που μόλις πρό δύο τριών ημερών είχαν εκκενωθῇ από τα διάφορα μικροπράγματα που είχαν χρησιμεύσει διά την υπέρ της ναυαρχίδος άγοράν έστολισθησαν εκ νέου. Κυρίαί και δεσποινίδες έπιστατοῦν, επιδέλκουν, πωλούν εισιτήρια, δρωσι τελεσεφόρως υπέρ της επιτυχίας του σκοπού της εορτής.

Αί προθήκαι ωραιότατα έστολισμένα με κεντήματα, μαξιλαράκια, γάστρες, σαπούνια, μανδήλια, εικόνες, τσικρουάκια, βιβλία, άνθη, μρωιδίες, βουρτσάκια και ό,τι είνε δυνατόν να σκεφθῇ κανείς μικρόν και χρήσιμον και ωραϊόν. Όλα με έναν άριθμόν αντιστοιχούντα εις έκαστον κλήρον.

Η εορτή είχε πολύ καλὰ αποτελέσματα.

«Ότω λοιπόν, ή Κρήτη, ήτις με τόσον φοβερούς κεραυνούς κατέλαμψε τολάνις τα σκότη της δουλείας της, Σε υποδέχεται σήμεραν έλευθερωτήν, Βασιλεῦ, και πάσα Κρητική καρδια, σκιρτώσα εξ ένθουσιασμού, κλίνει εύλαδώς πρό της Βασιλικής πορφόρας Σου, αισθανομένη την άπειρον χαράν της να εξισώνεται προς τους ποταμούς των δακρύων τους ρέοντας και τους ώκεανούς της εύγνωμοσύνης τους πλημμυροῦντας. Είσαι, Βασιλεῦ, ο μυθικός ήρωας όνειρου, όπερ ελίκνιτε γενεάς γενεών, και το όποϊον βλέπόμεν σήμεραν πραγματοποιούμενον εν όλη τη προξυρογενεί αϊγλή. Τυμος εκθάμβου θαυμασμού και άγνης αγαλλιόσεως άνυψούται προς τον ούρανόν διά τον γίγαντα Βασιλέα. από τα ύψιλόρυτα Λευκά Όρη και τας εάραγγας της Ιδης. Και το θυμίαμα τούτο της λατρείας προς τον στρατηλάτην Άνακτα άνέρχεται όχι μόνον από της Ιδης και των Λευκών Όρέων αλλά και από του Όλύμπου μέχρι της Ροδόπης, από των άκτων της Μικράς Ασίας μέχρι των Άκροκερανήων Όρέων. Φέρεις επί του μετώπου, Βασιλεῦ, όχι μόνον άκτινοβόλον διάδημα αλλά την πυρίνην σφραγίδα της μεγαλοσύνης, ήτις ένέπνευσεν όλον το μένος και έλην την άλκιμον όρμήν εις τους άητήτους στρατιώτας Σου, οίτινες άνέστησαν τους αρχαίους ημίθεους και ήρωας. Είθε, Βασιλεῦ, υπό το τετιμημένον σκήπτρον Σου να πληρωθῶσι ταχέως οι πέθοι σύμπαντος του Έλληνισμού».

Η ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

Επί παρουσία των Βασιλέων, του ύπουργού της Έθν. Οικονομίας κ. Α. Μιχαλακοπούλου και πολλού εκλεκτού κόσμου έλαβε χώραν ή εορτή της άπονομής των βραβείων προς τους διακρίθέντας εκθέτας ειδών Σηροτροφίας και Μεταξουργίας. Η εορτή αυτή ήτο το δίκαιον επιστέγασμα της επιτυχίας ή οποία έσημειώθη πέρυσιν εις τας αίθουσας του Ζαππειου. Εκεί συνεκεντρώθη θησαυρός προϊόντων της πλουτοφόρου μεταξοκωληκοτροφίας, εις την ταξινόμησιν και παραλαβήν των οποίων με άληθή στοργήν έπροωτοστάτησεν ο κ. Δαμβέργης, ή κ. Ρουσοπούλου, ή κ. Ζιλάνου και άλλα επίλεκτα μέλη της παρ' ήμιν κοινωνίας. Βαχβεΐα χρυσά, άργυρά, χαλκά και έπαινοι και διπλώματα τιμής άπνευμήθησαν εν δικαίω μέτρω και αναλόγως της αξίας του εκθέματος επί πλέον δε εις τους υπερτρι ακοσίους εκθέτας τους προερχομένους από κάθε έλληνικήν γωνίαν έδόθησαν χρηματικά ένθαρρύνσεις και χρηματικά βραβεΐα άθλοθετών υπέρ τας 7,000 δρ. Θερμά συγχαρητήρια.

Η ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Διά το Ώδειον των Αθηνών εδημοσιεύθη έπεισοδίου το όποϊον είνε όλως πρωτοφανές διά τα χρονικά της καλλιτεχνικής μας ζωής εν Ελλάδι. Καλλιτέχνις νεαρά και μορφωμένη, διαπνεομένη από ένθέου ζήλου προς την Τέχνην και έργαζομένη με άφοσίωσιν διά να επιτύχῃ, άντι ένθαρρύνσεων και αναλόγου ύποστηρίξεως από τον άρμόδιον καθηγητήν της, εύρε καταδίωξιν άπηνή, ύπουλον δυνάμεθα να ίσχυρισθώμεν, μη όπισθοχωρούσαν πρό ούδενός μέσου έξυτηρητικού των σκέψεών του και των αποφάσεών του.

Τάλαντον άνεγνωρισμένον από τους άριστείς της Δραματικής Τέχνης ή Δις Κ. λαμβάνουσα

Το έν Λουγκάνω συνελθόν πρό ημερών συνέδριον των Έλβετών σοσιαλιστών εκηρύχθη κατά της γενικής άπεργίας. Άπεράσιτε δε όπως εν περιπτώσει γενικής άπεργίας, ή ένωσις των συνδικάτων αντιπαθῇ κατ' αύτης, συμπράττουσα μετά προσώπων εμπιστων εκ των πολιτικών οργανώσεων.

Επεφυλάχθη όμως να ύποστηρίξῃ τας εκ λόγων άλλη λεγγύης προερχομένης άπεργίας, ως και εκείνας, αίτινες άπορρώσιν ώρισμένον κύκλον βιομηχανίας, εν περιπτώσει καθ' ήν αί άρχαί δεν ήθελον σεβασθῇ τα δικαιώματα της εργατικής τάξεως.

Το Έλβετικόν σοσιαλιστικόν κόμμα έχει την γνώμην, ότι συνηθέστατα ή έργάνωσις των εργατών προσέφερε μετά αποτελεσματικώτερα της άπεργίας.

Μεταξύ των πολλών, οίτινες θλίβονται και νῦν ετι διά την εκθρόνισιν του Αβδούλ Χαμίτ, ίσως ο ειλικρινέ στερρος είναι ο Γερμανός Ιατρός κ. Έρρικος Schafer, διατελών εν τη ύπηρεσία του εκπτώτου Σουλτάνου επί

και επί πλέον ιδιαίτερα μαθήματα από τον αυτον καθηγητήν της, άντι άδράς άμοιβής, έγένετο ο στόχος μιάς συστηματικής εκ μέρους του καταδιώξεως τεινούσης να δημιουργήσῃ εις την ψυχην της την αποθάρρυνσιν και την απογοήτευσιν.

Είνε λυπηρά τα όσα γράφομεν διότι άπεδείχθησαν όλα άληθή ενισχύοντα την πεποίθησιν ότι μέσα εις το Ώδειον ύπάρχει κάτι το σάπιον το όποϊον ο κ. Νάζος όφείλει να αποκαθάρῃ το ταχύτερον. Η νεαρά καλλιτέχνις ή οποία εις τα πρώτά της βήματα εύρεν άντιμετώπους όλας τας δυσκολίας της καλλιτεχνικής σταδιοδρομίας δεν άπεθαρρύνθη ευτυχώς, αλλά με τον αυτον ζήλον βαινει προς τον ωραϊον και εύγενή σκοπόν της.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Είς την Νέαν Έόρκην διεξάγεται κατ' αυτάς ή περιέβητος δίκη Σμιθ. Κόσμος κυρίαί και δεσποινίδες συρρέουσι καθημερινώς εις το δικαστήριον διά να παρακολουθήσουν την δίκην ταύτην.

Μία κόρη ήτις ήτο άρραβωνιασμένη προσεκληθή αίφνης υπό του κλητήρος να εξέλθῃ της αίθουσης διότι κάποιος την άνέμενεν εξω. Ητο ο μηνητήρ όστις εξήτησε την άμειον επιστροφήν του δακτυλιδίου των άρραβώνων. Είπε ότι διαλύει τους άρραβώνας διότι μία κόρη ή οποία εύχαριστεΐται να παρακολουθῇ παρομοίαν δίκην είνε άναξία να γίνη σύζυγος τιμίου άνθρώπου.

Η κόρη, τελεία Άμερικανίς, έπέτρψε ψυχραίμως εις την αίθουσαν κατόπιν της συνεδριάσεως.

Εν Λονδίνω εξετέθησαν έσχάτως διάφορα χειροτεχνήματα όφειλόμενα εις την εργατικότητα της Ρωσίδος αγρότιδος. Υπολογίζεται ότι εν Ρωσία 8 περίπου εκατομμύρια άνδρών και γυναικών, συνεχίζοντα οικογενειακάς παραδόσεις, άσχολούνται εις τοιαύτα έργα χειροτεχνικής.

Μεταξύ των ποικίλων χειροτεχνημάτων της εν Λονδίνω Ρωσικής εκθέσεως, θαυμάζεται κλινοσκεπάσμα, διά την κατασκευην του όποιου απητήθη εργασία δύο ετών και ή κοινή εργασία του θίλους πληθυσμού όλοκληρου χωρίου. Τα εκ ζύλου έργα λεπτοτεχνικής του Ρώσσου αγρότου είνε άληθώς καλλιτεχνικά.

Το έν Λουγκάνω συνελθόν πρό ημερών συνέδριον των Έλβετών σοσιαλιστών εκηρύχθη κατά της γενικής άπεργίας. Άπεράσιτε δε όπως εν περιπτώσει γενικής άπεργίας, ή ένωσις των συνδικάτων αντιπαθῇ κατ' αύτης, συμπράττουσα μετά προσώπων εμπιστων εκ των πολιτικών οργανώσεων.

Επεφυλάχθη όμως να ύποστηρίξῃ τας εκ λόγων άλλη λεγγύης προερχομένης άπεργίας, ως και εκείνας, αίτινες άπορρώσιν ώρισμένον κύκλον βιομηχανίας, εν περιπτώσει καθ' ήν αί άρχαί δεν ήθελον σεβασθῇ τα δικαιώματα της εργατικής τάξεως.

Το Έλβετικόν σοσιαλιστικόν κόμμα έχει την γνώμην, ότι συνηθέστατα ή έργάνωσις των εργατών προσέφερε μετά αποτελεσματικώτερα της άπεργίας.

Μεταξύ των πολλών, οίτινες θλίβονται και νῦν ετι διά την εκθρόνισιν του Αβδούλ Χαμίτ, ίσως ο ειλικρινέ στερρος είναι ο Γερμανός Ιατρός κ. Έρρικος Schafer, διατελών εν τη ύπηρεσία του εκπτώτου Σουλτάνου επί

σειράν ἐτών, ὡς αὐλικὸς κτηνίατρος ἐπιτετραμμένος τὴν φροντίδα τῆς μεγάλης αὐλογοῦς ζώων. ἤτις ὑπῆρχον ἐν τοῖς κήποις τοῦ Γιλδίξ Κίεσκ. Ὁ κ. Schäfer, γράφων σειρὰν ἀπομνημονευμάτων ἐν τῇ Παρισίνῃ «Ἐφημερίδι τῶν Σουητῶν» παρέχει ἡμῖν πλείστους περιέργους πληροφορίας ὅσον ἀφορᾷ τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἀδούλ Χαμήρ, ὅστις ἐνώ πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους ὑπάρξεις ἐδείκνυτο τυραννικὸς καὶ ἀμοχαρὴς, ἐλάτρευεν ὅμως τὰ ζῶα. Ἐν τοῖς σταύλοις του διετηροῦντο 3.500 ἵπποι, 18 ζέβροι, 200 Αἰγυπτιακοὶ ἡμίονοι καὶ 80 κάμηλοι· ἅπαντα ταῦτα τὰ ζῶα ἐστὲλλε κατ' ἔτος ὁ πρῶτος Σουλτάνος, ὅπως χρησιμεύσῃσι διὰ τὴν ἱερὰν πομπὴν τοῦ προσκυνήματος τῆς Μέκκας. Πλήν αὐτῶν ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τοῦ Γιλδίξ διετηροῦντο οὐχὶ ἑλιγώτεροι τῶν 1,500 γαλῶν!

Ὁ φυσιολόγος κ. Σκουήλ Βούτλερ, ἐν ἐσχάτως κυκλοφορήσαντι βιβλίῳ αὐτοῦ περὶ πτηνῶν, ἀριερόι εἰδικῶν κερτάκιον ἐπὶ τῆς μουσικῆς ἀξίας τοῦ κελαδίσματος αὐτῶν. Κατὰ τὴν γνώμην του ἡ ἀρῶν ἐσφαλμένως θεωρεῖται ὡς ἐξουσία τὴν γλυκυτέραν καὶ ἀρμονικωτέραν ρωὴν ἐξ ὅλων τῶν πτηνῶν. Ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως κρινομένη αὕτη εὐρίσκεται ὡς μὴ ποιούσα χρῆσιν τῆς διατονικῆς κλίμακος. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ κανάρια ὁ κ. Βούτλερ γράφει: «Ὅτι ποσειμᾷ» ἀκούσῃ τοὺς γρυλίστους ἐνὸς χοίρου, ἢ τὰ τερετίσματα ἐνὸς καναρίου. Κατ' αὐτὸν ὁ κοῦκος ὑπερβάλλει εἰς μουσικὴν ἀξίαν πάντα τὰ κοινῶς γνωστὰ πτηνὰ, ἰδίως δὲ τὰ κλειόμενα ἐν κλωσῆσι καὶ ἐπιμελῶς διατηρούμενα χάριν τῆς ρωῆς τῶν.

Ἀλλὰ τὸ πτηνὸν, ὅπερ ἔχει τὴν θαυμασιωτέραν ρωὴν ἐξ ὅλων εἶναι σπάνιον εἶδος σπουργίτου, ἔπερ ὁ συγγραφεὺς φυσιολόγος ἤκουσεν ἐν ταῖς ἰταλικαῖς Ἀλπεσιν. Ὁ σπουργίτης οὗτος γνωστὸς ὑπὸ τὸ ἐπιθετικὸν «ἐρημίτης» (solitary sparrow) θάνατά· εὐκόλως νὰ ἐθισθῇ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ κλωσῆ, ἀποσιώμεται δὲ εἰς τὸν κύριον του καὶ εἶναι εὐφροεστατός. Εἰς χωρία τινα τῶν Ἀλπεων ἐπέχει θέσιν κυνός, εἰδοποιῶν διὰ τῶν ὄξειων κραυγῶν του περὶ τῆς προεγγιζούσης ἀγνώστου τινος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου του.

Η ΛΟΥΪΖΑ ΦΙΣΤΕΡ

Ἐξ τὴν Κοπεργάγην ἀπεβίωσε πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἡ Λουίζα Φίστερ, ἥτις ἦτο ἡ πλέον ἠλικιωμένη ἠθοποιὸς τοῦ κόσμου, καθ' ὅτι ἐγεννήθη τῷ 1816.

Ἡ Φίστερ ἤρchiε τὸ καλλιτεχνικὸν τῆς στάδιον πρὸ 80 ἀκριβοῦς ἐτῶν, εἰς νεαροτάτην ἠλικίαν, μόλις δεκαπενταετίς. Ἐθῆς ἀμέσως ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Βασιλικῶν θεάτρον τῆς Κοπεργάγης εἰς τὸ ὁποῖον εἰργάζετο ἐπὶ 60 ἑταῖα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἔλαβε μέρος εἰς 10.120 παραστάσεις.

Ἡ Φίστερ ἐπαιξὲν ὅλα τὰ σπουδαιότερα ἔργα τοῦ Δανικῶν θεάτρον ἐθεωρεῖτο δὲ εἰς τὴν Δανίαν ὡς ἡ μεγαλειτέρα ἠθοποιός. Ἐτελῶς ἀγνώστος ἐν Ἑθρώπῃ διότι δὲν ἀνῆλθε ποτὲ εἰς ἄλλην σκηνήν, ἐλατρεύετο ἐν Δανίᾳ τὸ δὲ ὑπεροχὸν τάλαντόν τῆς, ἐξετιμήθη παρὰ τῶν διασημοτέρων καλλιτεχνῶν, φιλολόγων καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Δανίας. Οἱ Βασιλεῖς καὶ Αὐτοκράτορες, οἵτινες ζῶντος τοῦ Χριστιανοῦ ἐπέσκέπτοντο τακτικώτατα τὴν Κοπεργάγην ἐσπευδόν νὰ γνώρισον τὴν μεγάλην καλλιτέχνίδα. Μεταξὺ τῶν πολυτίμων ἐγγράφων τῆς Φίστερ ἐδοθέθηκαί μίᾳ ἐπιστολῇ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Γ' τῆς Ρωσίας ἀπευθυνομένη πρὸς αὐτήν. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἴη ἔγραφε.

«Ἀγαπήτῃ μου γλυκυτάτῃ Φίστερ. Ὅλοι σὲ ἀγαπῶμεν τριηφροῦτάτα...»

Ὁ Βασιλεὺς Χριστιανὸς ἐονῆθιζε πάντοτε νὰ ἐπισκέπτεται τὴν καλλιτέχνίδα κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων τῆς.

Ἐπὶ τελευταίαν φορὰν ἡ Φίστερ ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὴν 18 Μαΐου 1895.

Ἐκτοτε μετέβαινε καθ' ἑκάστην ἑσπέραν εἰς τὸ θέατρον ὡς θεατῆς καὶ ἐκάθητο πάντοτε εἰς τὴν ἰδίαν πολυθρόναν τῆς πλατείας.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Δανίας δημοσιεύουν μακρὰς νεκρολογίας τῆς ἀποθανούσης καλλιτέχνιδος.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

Ὡς γεγονός ἐθεωρήθη ἡ κατεδάφσις τοῦ Πανοράματος.

— Ἐνας ὄγκος ἀκαλαίσθητος παρεκάθητο ὡς ἀσχημία πλησίον τοῦ περικαλλοῦς Σταδίου.

— Ἐδνυχῶς οὐτι ἐξέλιπε πλέον.

— Ἐφέτος εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς οἱ ψηφοφόροι θὰ ψηφίσουν, ὅχι πλέον μὲ τὸ ἀπληρωμένον σφαιρίδιον, ἀλλὰ μὲ δελτία εἰς τὰ ὁποῖα θὰ γράφουν τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλεκτῶν τῶν.

— Οἱ μικροὶ Πρόσκοποι, τὰ σῶμα τῶν Ἑλλήνων Μπόϊ-Σκάνουτς, ἤρchiε τὰς ἐκδρομάς του.

— Καὶ εἶνε μία πραγματικὴ χαρὰ νὰ τὰ βλέπη κανεὶς ζωηρά, ὕγια, εὐδύμια, ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τὰς ἐκδρομάς τῶν.

— Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα Ὀλγα ἔκαμεν ὀλιγόημερον ταξεῖδι εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον. Ἐκεῖ ἐπεσκέφθη τὸν παραχειμιάζοντα ἀδελφόν τῆς Μεγάν Δούκαν Κωνσταντίνον.

— Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα Σοφία δεικνύει μεγάλο ἐνδιαφέρον διὰ τὸν ἐξωραϊσμὸν τῶν Ἀθηνῶν.

— Συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου ἀρχιτέκτονος κ. Μάξων καὶ ὑπὸ τοῦ εἰδικῶν δασολόγου κ. Σανταὶ περιήλθε τὰ πέριξ τῆς Ἀκροπόλεως τοπεῖα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ δεινδροφυτευθοῦν.

— Ἐπιθυμία τῆς Βασίλισσης ἡ δεινδροφυτεῖσις ἤρchiε ἤδη.

— Ὁραῖα Βυζαντινὰ ἀρχαιοῦτητα ἀνεκαλύφθησαν εἰς τὸ Γεράκι τῆς Δακωνίας.

— Εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων εἰσάγονται ἐφέτος αἱ ἐκδρομαί.

— Τὸ μέτρον ἐθεωρήθη ἄριστον.

— Τὸν μῆνα αὐτὸν ἔλαβε χώρα ἀπεργία τῶν τυπογράφων.

— Ἡ ἀπεργία αὐτὴ θίγει ἰδίᾳ τὴν ζωὴν τῶν περιοδικῶν.

— Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ λήξῃ δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων.

— Ἀπέθανεν ὁ Γεώργιος Ἀντωνόπουλος, ὁ ἀλησμόνητος διδάσκαλος τῶν φοιτητῶν εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις καὶ τὴν ὀπλισκίαν.

— Οἱ ὑπὸ καταδίωξιν ποινικὴν εὐρισκόμενοι Τραπεζίται μετεφέρθησαν εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Συγγροῦ μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δίκης τῶν.

ΜΕΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΟΝΙΑΚ
Σ., Η. & Α. ΜΕΤΑΞΑ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

36 ΒΡΑΒΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ
7 ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΠΑΡΑΣΗΜΑ

Ἐτησίᾳ παραγωγὴ
120,000 ΦΙΑΛΩΝ

Ἀντιπροσωπεῖα εἰς ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις Ἀμερικῆς, Τουρκίας καὶ Αἰγύπτου.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑΝ
ΓΑΛΑΤΑ ΧΑΝ Νῶ 9
Γενικὸς πληρεξούσιος
Σ. ΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
ΗΛΙΑΣ Γ. ΚΕΣΣΕΣ

ΜΕΤΑΞΑ

Ἐν Καίρῳ
Α. Ι. ΙΕΡΩΝΥΜΙΔΗΣ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΦΩΤΟΣΙΓΚΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΞΥΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΡ. ΠΑΪΟΥ
Ὅσοι ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝ
ΑΡ 55 Α
ΑΘΗΝΑΙ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΝ Τῇ ΕΚΘΕΣῇ ΤΟΥ ΒΟΥΡΩ 1907
ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛῃ
ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΝΕΣΤΛΕ
ΑΛΕΥΡΟΝ

ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΛΑ
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεία καὶ φαρμακευπορεῖα.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεσφ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.
Κ Ο Σ ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ

STEINS ORIENTAL

STORES LIMITED

PREMIÈRE MAISON DE L'ORIENT VENDANT LE MEILLEUR MARCHÉ

VÊTEMENTS POUR HOMMES ET ENFANTS

ROBES, MANTAUX ETC. POUR DAMES & FILLETES

Bonneterie, Chemiserie, Parfumerie, Ganterie, Mercerie, Lingerie fine, Articles de Blanc, Chappellerie, Maroquinerie, Chaussures, Articles de Voyage, Modes, Fleurs etc.

LE CAIRE, ALEXANDRIE, TANTAH, MANSOURAH, MINIEH. ASSIOUT, SALONIQUE, CONSTANTINOPLÉ (GALATA ET STAMBOUL)

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

STEIN LIMITED

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΠΡΩΤΙΣΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΕΧΩΝ ΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΤΕΡΑΣ ΤΙΜΑΣ

ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΔΙΑ ΚΥΡΙΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

ΕΝΔΥΜΑΤΑ, ΕΠΑΝΟΦΟΡΙΑ ΚΤΛ. ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΡΑΣΙΑ

Εἶδη πλεκτικῆς, ὑποκάμισα, ἀρώματα, χειρῶν κτλ, εἶδη ψιλικῶν, ὅλα τὰ εἶδη ἐσωρρούχων πολυτελείας ἢ μὴ, εἶδη δερμάτων, ὑποδήματα, καπέλλα, εἶδη ταξιδίου, εἶδη μόδας, ἀνθη κ. τ. λ.

ΚΑΙΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΤΑΝΤΑ, ΜΑΝΣΟΥΡΑ, ΜΙΝΙΑ, ΑΣΣΙΟΥΤ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ (ΓΑΛΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑΜΠΟΥΛ)

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ

Ἐὰν αἱ Ἀθῆναι δύνανται νὰ ὑπερφηανεύονται διὰ τὰς τελευταίας σημειωθείσας καταπληκτικὰς προόδους των μίᾳ ἀφορμῇ πρὸς τοῦτο εἶνε καὶ τὸ μέγα αὐτὸ Κατάστημα εἰς τὸ ὁποῖον συγκεντρώθη πλουσία ἐπίπλωσις, ἀπαστρέπτουσα καθαρίστῃς, πρῶτος ὑπηρεσία, μοναδικὴ ἀφθονία καὶ ποικιλία ὄλων τῶν εἰδῶν τῆς Ζαχαροπλαστικῆς καὶ τῆς Γαλακτοκομίας. Πρῶτον αὐτὸ ἐκαινοτόμημεν εἰς τὸ ζήτημα τῆς εὐθηνῆς διανομῆς κατ' οἶκον ἀγνοῦ καὶ νωποῦ Ἀγελαδινῶν Γάλακτος !! Τὰ Γιοῦρτιά του κατέστησαν ὀνομαστὰ, ὅλα δὲ τὰ εἶδη τῆς Γαλακτοκομίας παρέχονται ἀφθονα, εὐθηνὰ, καὶ μὲ ὕλικά καὶ ἐκλεκτὰ καὶ ἐπιμελημένα. Τὰ εἶδη τῆς Ζαχαροπλαστικῆς γαργαλιστικώτατα, γευστικώτατα, ἀπολαυστικώτατα. Καμῶπιν ὄλων αὐτῶν δικαίως θεωρεῖται τὸ κέντρον ὄλου τοῦ ἐκλεκτοῦ κόσμου. Δικαίως εὐρίσκουσι θέσιν μόνον οἱ προνοητικοὶ ποῦ φροντίζουν ἐγκαίρως νὰ τὰς καταλαμβάνωσι καὶ ἀκέρμη δικαιοτέρον ὄλοι οἱ συχνάζοντες εἰς τὰ θέατρα δὲν θεωροῦσι τὴν διασκέδασίν των πλήρη ἂν δὲν πάρωσι μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως τὸ ἀναφυκτικόν των, ἢ τὸ παγωμένο γάλα των, ἢ τὴν ἀβρὰν κρέμαν των, εἰς τὰς πολυτελεῖς αἰθούσας τῶν

ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΒΟΥΣΤΑΣΙΩΝ

48—ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ—48

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 60,000,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διεύθυνσις Τηλεγραφικῆ
ΑΝΗΝΑΪΚΗΝ ΑΘΗΝΕΣ

ὑποκαταστήματα

- ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ: Ἐν Πειραιεῖ, Θεσσαλονικῇ, Σέρροις, Καβάλλᾳ, Ἰωαννίνοις, Χίῳ, Πάτραις, Σύρω, Καλάμῃς, Τριπόλει, Βόλω, Λαρίσῃ, Ἀργινίῳ καὶ Καρδίτῃ.
- ΕΝ ΚΡΗΤΗ: Ἐν Χαγίοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ρεθύμῳ.
- ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ: Ἐν Κωνσταντινουπόλει. (ὑποκατάστημα ἐν Γαλατῇ μετὰ Πρακτορείῳ ἐν Σταμπούλ), Ἀμισῷ, Τραπεζοῦντι, Κερασοῦντι, Μπάφρᾳ, Ἀδάνοις, Ταρῷ, Μερσίνη, Σμύρῃ.
- ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ: Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Mitah), Κάιρῳ, (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Mousky), Μανσούρα καὶ Ζαχαζίκῳ. Μιτγάμ, Τάντα καὶ Μπένι-Σουέφ.
- ΕΝ ΔΟΝΔΙΝῳ: (No 22, Fenchurch Street).
- ΕΝ ΑΜΒΟΥΡΓῳ (Domhol, Mönckebcberg strase 18).
- ΕΝ ΔΕΜΒΕΣῳ (Κύπρου καὶ ΕΝ ΧΑΡΤΟΥΜ καὶ ἐν Λιμένι Σουδάν (Σουδάν).
- ΕΝ ΛΙΜΕΝΙ Βαθίος (Σάμου).

Διοικητικὸν Συμβούλιον

- Σ. Φραγκιάδης, Πρόεδρος, Ἰωάννης Μπόταδης, Ἀντιπρόεδρος, Κ. Βερούγκ, Ε. Ἐμπειρικός, Εὐστ. Ι. Εὐγενίδης, Α. Ζαριφός, Δ. Ε. Ἡλιοπούλος, Ζ. Κ. Μάτσας, Ἐμμ. Μπενάκης, Μαρκίδιος δὲ Ρεβερώ, Ἰ. Ἡλιάδης, Βαρόνος Δὲ Νεφλίξ, Μιχ. Σαλδάρης, Δ. Στεφάνου καὶ Ἐμ. Ροδοκάνης.

Γενικὸς Διευθυντής
Ἰ. Ἡλιάδης

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐκτελεῖ πᾶσαν Τραπεζικὴν ἐργασίαν, ἥτοι: Προεξοχλήσεις ἐμπορικῶν γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν, προκαταβολὰς ἐπὶ χρεωγράφων καὶ ἐμπορευμάτων, εἰσπράξεις τοκομεριδίων, παντὸς εἶδους χρεωγράφων, φοροτικῶν, συναλλαγματικῶν, γραμματίων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἐκτελεῖ χρηματιστικὰς ἐντολάς ἐκδίδει ἐπιταγὰς πιστωτικὰς ἐπιστολάς καὶ τηλεγραφικὰς ἐντολάς, πληρωμῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ ἀνοίγει τρέχοντας ἰσμοὺς ἡγγυημένους, δέχεται καταθέσεις χρεωγράφων πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιωμάτων καὶ ἐνοικιάζει διαμερίσματα χρηματοκιβωτίων διαφόρων διαστάσεων ὑπὸ ἄρους λίαν εὐνοήκους διὰ τὸ κοινόν.

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν δέχεται καταθέσεις εἰς χρυσόν, εἰς ἐπιταγὰς (chèques) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ εἰς τραπεζογραμμάτια ὑπὸ ἄρους λίαν εὐνοήκους.

Αἱ εἰς χρυσόν καταθέσεις εἶνε ἀποδοτέαι εἰς ἓ νόμισμα ἐνηργήθησαν, αἱ δὲ εἰς ἐπιταγὰς (chèques) ὁμοίως ἀποδίδονται δι' ἐπιταγῶν (chèques) τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ανταποκριτῶν τῆς. Οἱ δεδουλευμένοι τόκοι πληρώνονται καθ' ἐξαμηνίαν ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰουλίου ἐκάστου ἐτους.

Ταμειυτήριον, μὲ ἰδιαιτέραν ὑπηρεσίαν, λειτουργεῖ καθ' ἐκάστην.

MADAME SOPHIE ZILLER

ACADEMIE DE MUSIQUE

Concert Training

Musique classique et moderne. Leçons d'accompagnement pour les dames et Messieurs qui jouent un instrument quelconque.

CONCERTS A 2 PIANOS

Enseignement sur la «Réforme pianistique»
Système Deppe

1	Leçon par semaine	15 fr.	le cachet
2	» » »	10 »	» » »
1	» tous les 25 jours	25 »	» » »

(Chez elle de 3—5 h.)

Σ. Π. Α. Π.

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

Πρός οδηγίαν των ενδιαφερομένων παραθέτομεν την προκύπτουσαν διαφοράν πρὸς ὄφελος τῶν ταξιδιούτων με βιβλιάριον 25,000 χιλιομέτρων, ἐν συγχοίσει με τὰς τιμὰς τῶν ἀπλῶν εἰσιτηρίων.

Ἐξ Ἀθηνῶν

Διὰ Κόρινθον	Εἰσιτήρ.	9.20	7.30	4.60
	Βιβλιάρ.	7.65	6.40	3.85
» Ἄργος	Εἰσιτήρ.	15.70	12.50	7.85
	Βιβλιάρ.	12.20	10.16	6.10
» Τρίπολιν	Εἰσιτήρ.	23.20	18.80	11.60
	Βιβλιάρ.	18.—	15.—	9.—
» Μεγαλ.	Εἰσιτήρ.	29.20	22.—	14.60
	Βιβλιάρ.	21.95	18.30	11.—
» Κυπαρ.	Εἰσιτήρ.	34.50	25.75	12.75
	Βιβλιάρ.	27.80	23.20	13.90
» Ἄαρ.	Εἰσιτήρ.	19.50	15.50	9.20
	Βιβλιάρ.	13.05	10.85	6.55
» Πάτρας	Εἰσιτήρ.	25.—	18.—	10.—
	Βιβλιάρ.	19.65	15.55	9.35
» Πύργον	Εἰσιτήρ.	37.70	18.10	16.35
	Βιβλιάρ.	27.05	22.55	13.55

Ἐκ Πατρῶν

Διὰ Πύργον	Εἰσιτήρ.	12.70	10.10	6.35
	Βιβλιάρ.	8.38	6.95	4.15
» Λεσχινὰ	Εἰσιτήρ.	7.60	6.—	3.80
	Βιβλιάρ.	4.98	4.05	2.45
» Αἴγιον	Εἰσιτήρ.	5.10	5.—	2.55
	Βιβλιάρ.	3.35	2.80	1.70
» Κόρινθ.	Εἰσιτήρ.	16.50	13.10	8.25
	Βιβλιάρ.	11.—	9.20	5.50

Ἐκ Τριπόλεως

Διὰ Καλάμας	Εἰσιτήρ.	13.70	12.25	7.35
	Βιβλιάρ.	9.65	8.05	4.85
» Ναύπλ.	Εἰσιτήρ.	9.50	7.80	4.70
	Βιβλιάρ.	6.75	5.60	3.40

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

Ἐν ὁδῷ Ἑρμοῦ ἀριθμὸς 42

ΜΕΤΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

PRINTEMPS

I. & Δ. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΩΝ

Εἰς τὸν ἄρθρον καὶ ποικιλώτατον καὶ πολύμορφον καὶ πολυχρῶμον ἐμπορικὸν πλοῦτον τοῦ καταστήματος τῶν ἀδελφῶν Μουτσοπούλων ζητήσατε τὰ τελειότερα ἄσπρόφρουχα διὰ ΠΡΟΙΚΑΣ, τὰ πλέον πολυποικίλλα κεντήματα καὶ δαντέλλας καὶ τὰς τελευταίας μόδας ὑφάσματα. Δὲν θὰ σᾶς προσελκύσῃ μόνον ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐθηνία τοῦ καταστήματος ἀλλὰ καὶ ἡ ἰδιόχουσα εἰς τοὺς καταστηματαρχὰς τούτους εὐγένεια καὶ ἡ ἀβρότης τῶν τρόπων.

Σ. Π. Α. Π.

Ἀναχωρήσεις ἐξ Ἀθηνῶν

6.30 π.μ.	Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλοπόλιν, Κυπαρισσίαν, Καλάμας.
7.05 π.μ.	Διὰ Κόρινθον, Καλάβρυτα, Πάτρας, Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, Ὀλύμπια.
8.20 π.μ.	Διὰ Κόρινθον καὶ τὰς μέχρις Ἀκράτας στάσεις.
1.00 μ.μ.	Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν

7.30 π.μ.	Διὰ Κόρινθον, Ἀθήνας.
11.40 π.μ.	Διὰ Καλάβρυτα, Κόρινθον, Ναύπλιον, Ἀθήνας.
6.30 π.μ.	Διὰ Κυλλήνην (λουτρά) Πύργον, Ὀλύμπια, Κυπαρισσίαν, Καλάμας, Μεγαλοπόλιν, Τρίπολιν.
3.45 μ.μ.	Διὰ Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, Ὀλύμπια.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Καλαμῶν

7.00 π.μ.	Διὰ Κυπαρισσίαν, Ὀλύμπια, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλοπόλιν, Τρίπολιν, Ναύπλιον, Ἀθήνας.
12.05 π.μ.	Διὰ Πύργον Ὀλύμπια, Τρίπολιν.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

4.40 μ.μ.	Ἐκ Πατρῶν, Τριπόλεως, Ναυπλίου.
6.15 μ.μ.	Τοπικὴ ἐκ Κόρινθου.
7.05 μ.μ.	Ἐξ Ὀλυμπίων, Πύργου, Κυλλήνης (λουτρῶν) Πατρῶν, Καλαβρύτων.
8.05 μ.μ.	Ἐκ Καλαμῶν, Κυπαρισσίας, Μεγαλοπόλεως, Τριπόλεως, Ναυπλίου.

Χιλιόμετρικὰ Βιβλιάρια ταξιδιῶν.

1000 χιλιόμε.	(Α' Θ. Δρ. 90)	διαρκείας
ἐκπτώσις 25 ο/ο	(Β' Θ. Δρ. 75)	6 μηνῶν
2500 χιλιόμε.	(Γ' Θ. Δρ. 45)	
	(Α' Θ. Δρ. 210)	
	(Β' Θ. Δρ. 175)	διαρκείας
ἐκπτώσις 30 ο/ο	(Γ' Θ. Δρ. 105)	1 μηνός

ΑΔΕΛΦΟΙ ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ

49. — Πανεπιστημίου — 49.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Ἐκτετατὸς σελὶς εἰς ἓν τεύχος.	Δραχ.	60
Ἡμίσεια	»	35
Τέταρτον σελίδος	»	20
Ὀγδοον	»	12

Διὰ χρόνον μικρότερον αἱ τιμαὶ ἀνάλογοι
Δι' εἰκονογραφημένας διαφημίσεις, δι' ἑξ τεύχη ἢ περισσώτερα,
ἰδιαίτερα συμφωνίαι.

ΕΡΓΑ ΤΗΣ Δ^{ΟΣ} ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ		
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ Α' τόμος.	Φρ.	3,00
» Β' »	»	2,00
» Γ' »	»	1,50
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ.	»	2,00
Η ΓΚΟΥΡΑΙΝΑ Ἱστορικὸν μυθιστό-		
εῖς ὑπερπεπτακασίων σελίδων.	»	5,00

ΑΝΕΚΔΟΤΑ
 Η ΜΟΝΑΧΗ Δράμα Βυζαντινῶν τρίπρακτον.
 Ο ΕΞΙΛΑΣΜΟΣ Δράμα κοινωνικῶν τρίπρακτον.
 Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ Δράμα ἱστορικῶν τρίπρακτον.
 Η ΤΖΕΝΗ ΜΕ ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΤΗΣ κοινωνικῶν δρα-
 μάτιον μονόπρακτον, μεταφρασθὲν εἰς τὴν Ἀγγλικήν.
 ΟΤΑΝ ΛΕΠῆ ΤΟ ΧΡΗΜΑ. Δράμα κοινωνικῶν
 τρίπρακτον. Πάντα διδαχθέντα ἀπὸ τῆς Ἑλλ. Σκηνῆς.

Σεσραὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Α' Β' Γ' Δ' Ε' καὶ ΣΤ' ἔτους πω-
 λονται εἰς τὰ Γραφεῖά μας πρὸς 18 φρ. ἐκάστη.